

Kauno technologijos universitetas

Informatikos fakultetas

Motyvacijos mokytis anglų kalbą gerinimas taikant informacines technologijas

Baigiamojo magistro projektas

Božena Vincaitienė

Projekto autorė

Asist. Ramūnas Kubiliūnas

Vadovas

Kaunas, 2024

Kauno technologijos universitetas

Informatikos fakultetas

**Motyvacijos mokytis anglų kalbą gerinimas taikant
informacines technologijas**

Baigiamojo magistro projektas

Nuotolinio mokymosi informacinės technologijos (6211BX010)

Božena Vincaitienė

Projekto autorė

Asist. Ramūnas Kubiliūnas

Vadovas

Asist. Milda Ratkevičienė

Recenzentė

Kaunas, 2024

Kauno technologijos universitetas

Informatikos fakultetas

Motyvacijos mokytis anglų kalbą gerinimas taikant informacines technologijas

Akademinio sąžiningumo deklaracija

Patvirtinu, kad:

1. baigiamąjį projektą parengiau savarankiškai ir sąžiningai, nepažeisdama kitų asmenų autoriaus ar kitų teisių, laikydamasi Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo nuostatų, Kauno technologijos universiteto (toliau – Universitetas) intelektinės nuosavybės valdymo ir perdavimo nuostatų bei Universiteto akademinės etikos kodekse nustatytų etikos reikalavimų;
2. baigiamajame projekte visi pateikti duomenys ir tyrimų rezultatai yra teisingi ir gauti teisėtai, nei viena šio projekto dalis nėra plagijuota nuo jokių spausdintinių ar elektroninių šaltinių, visos baigiamojo projekto tekste pateiktos citatos ir nuorodos yra nurodytos literatūros sąrašė;
3. įstatymų nenumatytų piniginių sumų už baigiamąjį projektą ar jo dalis niekam nesu mokėjusi;
4. suprantu, kad išaiškėjus nesąžiningumo ar kitų asmenų teisių pažeidimo faktui, man bus taikomos akademinės nuobaudos pagal Universitete galiojančią tvarką ir būsiu pašalinta iš Universiteto, o baigiamasis projektas gali būti pateiktas Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybai nagrinėjant galimą akademinės etikos pažeidimą.

Božena Vincaitienė

Patvirtinta elektroniniu būdu

Vincaitienė, Božena, Motyvacijos mokytis anglų kalbą gerinimas taikant informacines technologijas. Magistro baigiamasis projektas/vadovas asist. Ramūnas Kubiliūnas; Kauno technologijos universitetas, Informatikos fakultetas.

Studijų kryptis ir sritis (studijų krypčių grupė): Programų sistemos (B03), Informatikos mokslai.

Reikšminiai žodžiai: anglų kalba, motyvacijos gerinimas, informacinės technologijos.

Kaunas, 2024. 62 p.

Santrauka

Užsienio kalbų mokėjimas šiandieninėje informacinių technologijų epochoje yra itin svarbus. Tai reikalauja nuolatinio tobulėjimo, kartojimo bei savarankiško ugdymo. Užsienio kalbų mokėjimas suteikia galimybę asmeniui plėsti savo akiratį: jis gali bendrauti su pasauliu, susipažinti su skirtingomis kultūromis, naudotis skirtingais informacijos šaltiniais ir keistis žiniomis. Be to, užsienio kalbų mokėjimas skatina savarankiškumą, kūrybiškumą ir kritinį mąstymą. Nepaisant to, motyvacija, požiūris ir įsitikinimai dėl kalbų mokymosi yra pagrindiniai veiksniai, įtakojantys moksleivių sėkmę kalbų pamokose. Darbo tikslas – pagerinti gimnazinių klasių moksleivių įsitraukimą ir mokymosi motyvaciją anglų kalbos pamokose, taikant informacines technologijas grįsta anglų kalbos mokymosi sistema, padedančią padaryti pamokas įdomesnes ir labiau įtraukiančias. Apžvelgus anglų kalbos mokymąsi motyvuojančius veiksnius bei atlikus motyvaciją gerinančių veiksnių tyrimą, išanalizavus informacinių technologijų taikymo galimybes, anglų kalbos mokėjimo lygius ir kalbines veiklas, sukurta anglų kalbos mokymosi motyvacijos gerinimo sistema.

Palyginus virtualias mokymosi aplinkas pagal funkcinis ir nefunkcinius reikalavimus bei sudarius panaudojimo atvejų diagramas, anglų kalbos mokymosi motyvacijos gerinimo sistemai realizuoti, buvo pasirinkta turinio valdymo sistema *Microsoft SharePoint*, nes ji leidžia kelti ir redaguoti turinį. Synchroniam bendravimui tinka *Microsoft Teams*, o grįžtamajam ryšiui – *Microsoft Forms*, kadangi šios priemonės mokymosi įstaigoms yra nemokamos, kurios naudojasi *Microsoft Office365* paketu.

Realizavus anglų kalbos mokymosi motyvacijos gerinimo sistemą, buvo atliktas tyrimas apie priemonės tinkamumą. Respondentai teigiamai įvertino sukurta sistemą, kuri leidžia jiems rinktis užduotis pagal savo mokėjimo lygį ir anglų kalbos mokymosi veiklas: skaitymas, klausymas, rašymas, kalbėjimas, žodyno bei gramatikos užduotys. Prieita prie išvados, kad sukurta sistema padeda besimokantiems gerinti anglų kalbos mokymosi motyvaciją.

Vincaitienė, Božena, Improving Motivation to Learn English Through Information Technology. Master's Final Degree Project/supervisor assis. Ramūnas Kubiliūnas; Faculty of Informatics, Kaunas University of Technology.

Study field and area (study field group): Software Engineering (B03), Computing.

Keywords: English language, improving motivation, information technology.

Kaunas, 2024. 62 pages.

Summary

Foreign language skills are essential in today's information technology era. It requires continuous improvement, repetition and self-development. Knowledge of foreign languages enables a person to broaden his or her horizons: to communicate with the world, to learn about different cultures, to use different sources of information and to exchange knowledge. In addition, knowledge of foreign languages promotes independence, creativity and critical thinking. Nevertheless, motivation, attitudes and beliefs about language learning are key factors influencing students' success in language classes. The aim of this paper is to improve the engagement and motivation of secondary school students in English language classes by applying an information technology based English language learning system to help make lessons more interesting and engaging. After a review of the factors motivating English language learning and a survey carried out on the factors that improve motivation, analyzing opportunities for the use of information technologies, English proficiency levels and language skills, an information technology based framework for improving English language motivation has been developed.

After comparing the virtual learning environments in terms of functional and non-functional requirements and creating use case diagrams, the content management system *Microsoft SharePoint* was chosen to implement the English learning motivation enhancement system, as it allows the uploading and editing of content. *Microsoft Teams* is suitable for synchronous communication and *Microsoft Forms* for feedback, as these tools are free of charge for learning institutions using the *Microsoft Office365* package.

After the implementation of the English learning motivation system, a study was carried out on the suitability of the tool. Respondents positively evaluated the system as it allows them to choose tasks according to their level of proficiency and the English learning activities according to skills such as reading, listening, writing, speaking, vocabulary and grammar tasks. It was concluded that the system helps students to improve their motivation to learn English.

Turinys

Lentelių sąrašas.....	7
Paveikslų sąrašas	8
Santrumpų ir terminų sąrašas.....	9
Įvadas.....	10
1. Anglų kalbos mokymosi motyvacija ir jos gerinimas.....	12
1.1. Anglų kalbos mokymąsi motyvuojuojantys veiksniai	12
1.2. Anglų kalbos mokymosi motyvacijos stokos priežastys ir pasekmės	12
1.3. Anglų kalbos mokymosi įsitraukimo ir motyvacijos gerinančių veiksnių tyrimas	14
1.4. Skyriaus išvados	18
2. Informacinių technologijų taikymas anglų kalbos mokymosi motyvacijai ir įsitraukimui gerinti.....	19
2.1. Anglų kalbos lygiai ir kalbinės veiklos	20
2.2. Elektroninių mokymosi priemonių naudojimas mokant anglų kalbą.....	22
2.3. Skyriaus išvados	24
3. Informacinėmis technologijomis grįsta anglų kalbos mokymosi sistema.....	25
3.1. Informacinėmis technologijomis grįstos anglų kalbos mokymo priemonės	25
3.2 Informacinėmis technologijomis grįsta anglų kalbos mokymosi sistema mokymosi motyvacijai gerinti.....	27
3.3 Vilniaus J.I. Kraševskio gimnazijos mokytojų paramos planas	29
3.4. Skyriaus išvados	31
4. Virtualioji aplinka anglų kalbos mokymosi motyvacijos gerinimo sistemai įgyvendinti ir jos realizavimas.....	33
4.1. Funkciniai ir nefunkciniai reikalavimai.....	33
4.2. Virtualiosios mokymosi aplinkos panaudojimo atvejai.....	35
4.3. VMA administravimo posistemio panaudojimo atvejai.....	35
4.4. Vertinimo ir įsivertinimo panaudojimo atvejais.....	37
4.5. Virtualių mokymosi aplinkų ir programinių priemonių funkcionalumo palyginimas	38
4.6. Vertinimo ir įsivertinimo priemonė motyvacijai kelti anglų kalbos pamokose	41
4.7. Skyriaus išvados	50
5. Sistemos tinkamumo tyrimas	51
5.1. Tyrimo planas.....	51
5.2. Tyrimo rezultatų analizė.....	51
Išvados	58
Literatūros sąrašas	59
Priedai.....	63
1 priedas. Anketa mokiniams	63
2 priedas. Anketa mokytojams	65
3 priedas. Anketa mokiniams.....	66
4 priedas. Diegimo aktas	68

Lentelių sąrašas

1 lentelė. Kas Tave skatina mokytis anglų kalbą.....	14
2 lentelė. Informacinės technologijos pamokoje.....	17
3 lentelė. Anglų kalbos lygių sistema.....	21
4 lentelė. Skaitmeniniai įrankiai anglų kalbos mokymusi.....	23
5 lentelė. Virtualios anglų kalbos mokymosi priemonės pagal kalbines veiklas	26
6 lentelė. Virtualios anglų kalbos žodyno ir gramatikos mokymo priemonės.....	27
7 lentelė. Funkciniai reikalavimai.....	34
8 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai.....	35
9 lentelė. Panaudojimo atvejo „Valdyti kursą“ specifikacija.....	36
10 lentelė. Vertinimo ir įsivertinimo panaudojimo atvejis.....	37
11 lentelė. Panaudojimo atvejo „Kurti testą“ specifikacija.....	38
12 lentelė. Aplinkų palyginimas pagal administravimo posistemį.....	39
13 lentelė. Aplinkų palyginimas pagal mokymosi turinio rengimo ir teikimo posistemį.....	39
14 lentelė. Aplinkų palyginimas pagal vertinimo ir įsivertinimo posistemį	40
15 lentelė. Aplinkų palyginimas pagal bendravimo ir bendradarbiavimo posistemį	40
16 lentelė. Aplinkų palyginimas pagal nefunkcines galimybes.....	40

Paveikslų sąrašas

1 pav. Problemų medis.....	13
2 pav. Tikslų medis	14
3 pav. Įdomios, vaizduotės ir kūrybiškumo reikalaujančios užduotys.....	16
4 pav. Man patinka kalbėjimo užduotys porose ar grupėse	16
5 pav. Man patinka dialogo pokalbiai ar vaidinimai.....	17
6 pav. Anglų kalbos kalbinės veiklos.....	22
7 pav. Anglų kalbos mokymosi motyvacijos gerinimo sistema.....	28
8 pav. Ar susidūrėte su problemomis nuotolinio mokymo (toliau NM) metu.....	29
9 pav. Pažymėkite su kokiais sunkumais susidūrėte NM metu	30
10 pav. NM mokytojų paramos planas	31
11 pav. VMA struktūra	33
12 pav. Administravimo posistemio panaudojimo atvejų diagrama	36
13 pav. Kurso kūrimo veiklos diagrama	37
14 pav. Vertinimo ir įsivertinimo panaudojimo atvejų diagrama	37
15 pav. Testo kūrimo veiklos diagrama	38
16 pav. Priemonės naudotojo instrukcija	42
17 pav. Priemonės naudotojo instrukcija	43
18 pav. Priemonės naudotojo instrukcija	43
19 pav. Priemonės naudotojo instrukcija	44
20 pav. Priemonės naudotojo instrukcija	44
21 pav. Priemonės naudotojo instrukcija	45
22 pav. Priemonės naudotojo instrukcija	45
23 pav. NM anglų kalbos mokymosi sistema	46
24 pav. Prieiga prie svetainės.....	47
25 pav. Sukurtas kanalas su nuoroda į Microsoft SharePoint.....	47
26 pav. Nuoroda sinchroniniai konsultacijai.....	48
27 pav. Užduotys pagal anglų kalbos mokymosi kalbines veiklas	48
28 pav. Skaitymo užduotis pagal mokėjimo lygį	49
29 pav. Žodyno užduotys į Microsoft Forms	49
30 pav. Gramatikos taisyklės	49
31 pav. Vertinimo ir įsivertinimo testai	50
32 pav. Tavo amžius	51
33 pav. Psichologinis saugumas anglų kalbos pamokose	52
34 pav. Kaip tau sekasi anglų kalba	52
35 pav. Lygio nustatymo testas	53
36 pav. Užduočių sunkumo lygio paskirstymas pagal kalbines veiklas	53
37 pav. Ar sukurta VMS padeda mokytis anglų kalbą.....	54
38 pav. Anglų kalbos tarpinis patikrinimas.....	54
39 pav. Sukurtos priemonės nauda.....	55
40 pav. VMA navigacija	55
41 pav. Mokymosi rezultatų gerinimas ir pažanga	56
42 pav. Priemonės panaudojimas ateityje	56
43 pav. Apsilankymų svetainėje skaičius.....	57

Santrumpų ir terminų sąrašas

Santrumpos:

NM – nuotolinis mokymas

NŠA – Nacionalinė Švietimo Agentūra

IT – informacinės technologijos

IKT – informacinės komunikacinės technologijos

MS – Microsoft

MS Teams – Microsoft Teams

MS SharePoint – Microsoft SharePoint

MS Forms – Microsoft Forms

VMA – virtualioji mokymosi aplinka

TVS – turinio valdymo sistema

MVS – mokymo valdymo sistema

Įvadas

Užsienio kalbų mokėjimas šiuolaikiniame informacinių technologijų pasaulyje – visuotinai pripažinta būtinybė. Tai specifinis dalykas, reikalaujantis nuolatinio tobulinimo, kartojimo bei savarankiško mokymosi [1]. Užsienio kalbų mokymasis ir įgūdžių įgijimas suteikia galimybę asmeniui vystytis ir pasiekti sėkmę. Per užsienio kalbų mokėjimą žmogus bendrauja su pasauliu, susipažįsta su kitų šalių kultūra, geba naudotis informacijos šaltiniais ir keistis informacija. Kitų kalbų mokėjimas ugdo savarankiškumą, kūrybiškumą bei kritinį mąstymą [2]. Tačiau, motyvacija, nuostatos ir įsitikinimai apie kalbos mokymąsi yra vieni iš svarbiausių lemiamų veiksnių, galinčių turėti įtakos moksleivių efektyvumui kalbų pamokose [3].

Motyvacija yra esminis veiksnys, nulemiantis sudėtingų veiklų sėkmę arba nesėkmę. Sėkmingi rezultatai dažnai siejami su stipriu žmogaus motyvacijos lygiu [4]. Motyvacija yra neatsiejama mokantis užsienio kalbų. Motyvacija – tai ne tik intensyvus noras mokytis ir įgyti anglų kalbos žinių, bet ir vidinė priežastis, kuri entuziastingai ir noriai stumia mokinius į priekį, mokantis anglų kalbos. Moksleiviai, kurie turi stiprią mokymosi motyvaciją, teisingai ir teigiamai žiūri į mokymąsi ir deda daug pastangų, kad įsisavintų anglų kalbą su aiškiu tikslu ir noru ir dėl to gauna geresnį įvertinimą nei tie, kurie neįgijo motyvacijos, ir tie mokiniai, kurie dažniausiai anglų kalbos mokymąsi laiko sunkia ir nuobodžia našta [5].

Taip pat užsienio kalbų mokymasis neatsiejamas nuo informacinių technologijų (toliau IT). Informacinių komunikacinių technologijų (toliau IKT) plėtra keičia mokytojų ir mokinių sąveiką, skatindama naujų informacijos pateikimo ir įsisavinimo būdų atsiradimą ir transformuodama mokinių veiklą. IKT mokymo tikslas yra skatinti mokinių technologinių žinių ir įgūdžių plėtrą, siekiant pagerinti dalyko supratimą, skatinti gebėjimą ir norą kultūringai bendrauti ne tik su mokyklos bendruomene ir artimaisiais, bet ir su bendraamžiais iš viso pasaulio [6]. IKT, tai naudinga priemonė, padedanti mokymąsi paversti įdomiu bei įtraukiančiu kur moksleivis tampa atsakingas už savo mokymąsi. Kai besimokantieji mokosi naudodamiesi technologijomis, tai padeda jiems išsiugdyti aukštesnio lygio mąstymo įgūdžius [7]. Multimedijos ir mokymo metodikos derinys yra labai svarbus, siekiant pritraukti besimokančiųjų dėmesį į anglų kalbos mokymąsi [8].

Šiuolaikiniame, nuolat besivystančių technologijų pasaulyje, ugdant skaitmeninės kartos moksleivius, mokytojas susiduria su iššūkiais, kaip sudominti ir įtraukti besimokančiuosius į veiklas. Tradicinė pamoka šiuolaikiniams mokiniams tampa neįdomi, nuobodi, todėl mokytojas turi nuolat tobulėti, įtraukti bei motyvuoti vaikus naudojant metodų įvairovę bei informacines technologijas. Mokymosi tikslas šiuolaikinėje visuomenėje sudaryti sąlygas formuoti kūrybingai, atsakingai bei atvirai asmenybei. Motyvacija mokytis tai vienas iš būdų šiam tikslui pasiekti, todėl mokytojo užduotis nuolat analizuoti motyvuojančius veiksnius, kaip įtraukti mokinius, kaip mokomąją medžiagą paversti įdomia, įtraukia, motyvuojančia mokytis bei suprantama. Nepaisant to, kad mokslinėje literatūroje analizuojamos informacinių technologijų taikymo galimybės mokymosi procese, taip pat ir anglų kalboje, kyla probleminis klausimas: kokias informacinių technologijų priemones ir kokiais būdais jas taikyti, kad pagerėtų mokinių mokymosi motyvacija?

Sprendžiama problema – nepakankamas moksleivių įsitraukimas ir motyvacijos mokytis anglų kalbos mokykloje stoka. Problemos priežastimi yra neįdomios ir neįtraukios pamokos, taikant tradicinius metodus, neorientuotus į informacines technologijas.

Darbo objektas – anglų kalbos mokymasis ir jį motyvuojantys veiksniai.

Darbo tikslas – pagerinti gimnazinių klasių moksleivių įsitraukimą ir mokymosi motyvaciją anglų kalbos pamokose, taikant informacinėmis technologijomis grindžiama anglų kalbos mokymosi sistemą, padedančią padaryti pamokas įdomesnes ir labiau įtraukiančias.

Darbo uždaviniai:

1. išanalizuoti moksleivių anglų kalbos mokymąsi motyvuojančius ir įsitraukimą pamokose gerinančius veiksnius;
2. apžvelgti informacinių technologijų taikymo kalbos mokymosi motyvacijai kelti galimybes;
3. sukurti informacinėmis technologijomis grįstą anglų kalbos mokymosi sistemą, kuri padėtų padaryti pamokas įdomesnes, labiau įtraukiančias;
4. ištirti moksleivių įsitraukimą ir motyvaciją anglų kalbos pamokose taikant sukurtą anglų kalbos mokymosi sistemą konkrečioje gimnazijoje.

Darbo produktas – informacinėmis technologijomis grįsta anglų kalbos mokymosi sistema, realizuota internetine svetaine. Svetainės naudojimą patvirtina Vilniaus J.I. Kraševskio gimnazijos išduota pažyma (4 priedas).

Darbo rezultatas - padidėjusi moksleivių anglų kalbos mokymosi motyvacija ir įsitraukimas.

Baigiamojo projekto darbą sudaro penki skyriai: anglų kalbos motyvacija ir jos gerinimas, informacinių technologijų taikymas kalbos mokymosi motyvacijai ir įsitraukimui gerinti, informacinėmis technologijomis grįstų mokymo priemonių apžvalga, informacinėmis technologijomis grįsta anglų kalbos mokymosi sistema motyvacijai gerinti, virtualiosios aplinkos realizavimas bei projektavimas sistemai įgyvendinti, tinkamumo tyrimas ir išvados. Pirmame skyriuje apžvelgiami anglų kalbos mokymąsi motyvuojantys veiksniai, pristatomi mokymosi įsitraukimo ir motyvacijos gerinančių veiksnių tyrimo rezultatai. Antrame skyriuje analizuojama informacinių technologijų taikymo galimybės anglų kalbos mokymosi motyvacijai ir įsitraukimui gerinti, anglų kalbos lygiai ir kalbinės veiklos. Taip pat apžvelgiamos elektroninės mokymosi priemonės mokant anglų kalbą. Trečiame skyriuje pristatoma anglų kalbos informacinėmis technologijomis grįsta anglų kalbos mokymosi sistema bei informacinėmis technologijomis grįstos priemonės, mokytojų paramos planas nuotoliniame mokyme. Ketvirtame skyriuje apžvelgiami funkciniai ir nefunkciniai reikalavimai virtualiai mokymosi aplinkai, aplinkų palyginimas, panaudojimo atvejai, vertinimo ir įsivertinimo priemonės apžvalga bei sukurtos priemonės realizavimas. Penktame skyriuje pristatomas anglų kalbos mokymosi motyvacijos gerinimo sistemos tinkamumo tyrimas, tyrimo rezultatai ir išvados.

1. Anglų kalbos mokymosi motyvacija ir jos gerinimas

1.1. Anglų kalbos mokymąsi motyvuojantys veiksniai

Kalba – viena iš svarbiausių priemonių, kuri padeda bendrauti, reikšti mintis. Anglų kalbos mokėjimas yra neatsiejamas šiuolaikiniame pasaulyje. Užsienio kalbų mokėjimas padeda bendrauti, pažinti kitas kultūras, laisvai reikšti idėjas ir mintis. Tai nelengvas procesas, kuris reikalauja pastangų, nuolatinių žinių ir kartojimo.

Pagrindiniame ir viduriniame ugdyme mokiniai mokosi anglų kalbos kaip pirmosios užsienio kalbos. Pagal kalbų ugdymo bendrąsias programas užsienio kalbos pagrindinė ugdymo kompetencija yra komunikacinė kalbinė, kurią galima išreikšti per kalbines veiklas, apimant sakinį ir rašytinį informacijos suvokimą, sakinį ir rašytinį bendravimą bei sakinę ir rašytinę kalbos raišką. Mokydamiesi anglų kalbos moksleiviai lavina įvairius įgūdžius: klausymo, skaitymo, kalbėjimo ir rašymo [9,10].

Anglų kalbos mokymasis yra neįsivaizduojamas be motyvacijos mokytis užsienio kalbos. Motyvacija yra svarbi geresniam mokymuisi ir aukštesnėms rezultatams pasiekti. Motyvacija laikoma būtina sąlyga ir būtinas mokinių įsitraukimo į mokymąsi elementas. Mokinių įsitraukimas į mokymąsi yra ne tik tikslas pats savaime, bet ir priemonė, padedanti pasiekti gerų akademinų rezultatų [11]. Motyvacija yra tam tikrų veiksmų arba tam tikro elgesio skatinimas, kurį lemia įvairūs motyvai [12]. Motyvaciją galima suskirstyti į įvairias kategorijas, bet būtų galima išskirti šias pagrindines: vidinę, išorinę, integracinę ir instrumentinę. Vidinė motyvacija reiškia individo viduje esančią jėgą ir veikia iš vidaus. Ji gali būti siejama su vidiniais besimokančiųjų jausmais ir joje atsižvelgiama į tai, kaip besimokantieji įsitraukia į užduotį ir ar noriai dalyvauja veikloje [13,14]. Išorinė motyvacija susijusi su aplinkos veiksniais, tokiais kaip pinigai, maistas, pripažinimas ir kt., kurie skatina elgtis taip, kad būtų pasiektas tikslas. Ją skatina atlygio iš išorės troškimas.

Renandya teigia, kad yra penkios sritys, skatinančios moksleivių motyvaciją: mokytojas, mokymo metodai, užduotys, tekstas ir testas [15]. Pripažįstama, kad mokytojo vaidmuo yra labai svarbus ir reikšmingas visuose motyvavimo proceso etapuose. Ji taip pat laikoma raktu į mokymąsi, kuris daugeliu atvejų yra kuriamas, puoselėjamas ir palaikomas entuziastingo ir gerai pasirengusio klasės mokytojo [16]. Remdami mokinių interesus ir pasirinkimą, mokytojas padeda ugdyti susidomėjimą, atsakomybę už savo darbą, o šie veiksniai kelia moksleivių motyvaciją [17]. Mokytojo užduotis ne tik perteikti žinias, bet sukurti jaukią atmosferą, kurioje mokiniai jaustųsi lygūs ir vertinami. Tokioje aplinkoje besimokantieji labiau pasitiki savimi, jaučiasi visumos dalimi ir patogiau dalyvauja klasės veikloje [18]. Įtraukusis mokymas yra vienas iš būdų ne tik motyvacijai, bet ir rezultatams gerinti. Tai yra mokymas, kai mokytojas naudoja tokius metodus, kurie panardina mokinius į „tikslinės kalbos“ aplinką. Įtraukusis mokymas pasižymi koordinuotumu, kūrybiškumu ir specifiškumu savybėmis. Kinijoje atliktas tyrimas [19], kuriame dalyvavę moksleiviai, buvo padalyti į dvi grupes: vienoje iš jų mokiniai mokėsi tradiciniu būdu, kitoje – taikant įtraukujį mokymą. Rezultatai parodė, kad naudojant pastarąjį būdą, mokiniai pagerino visus anglų kalbos kalbinius įgūdžius.

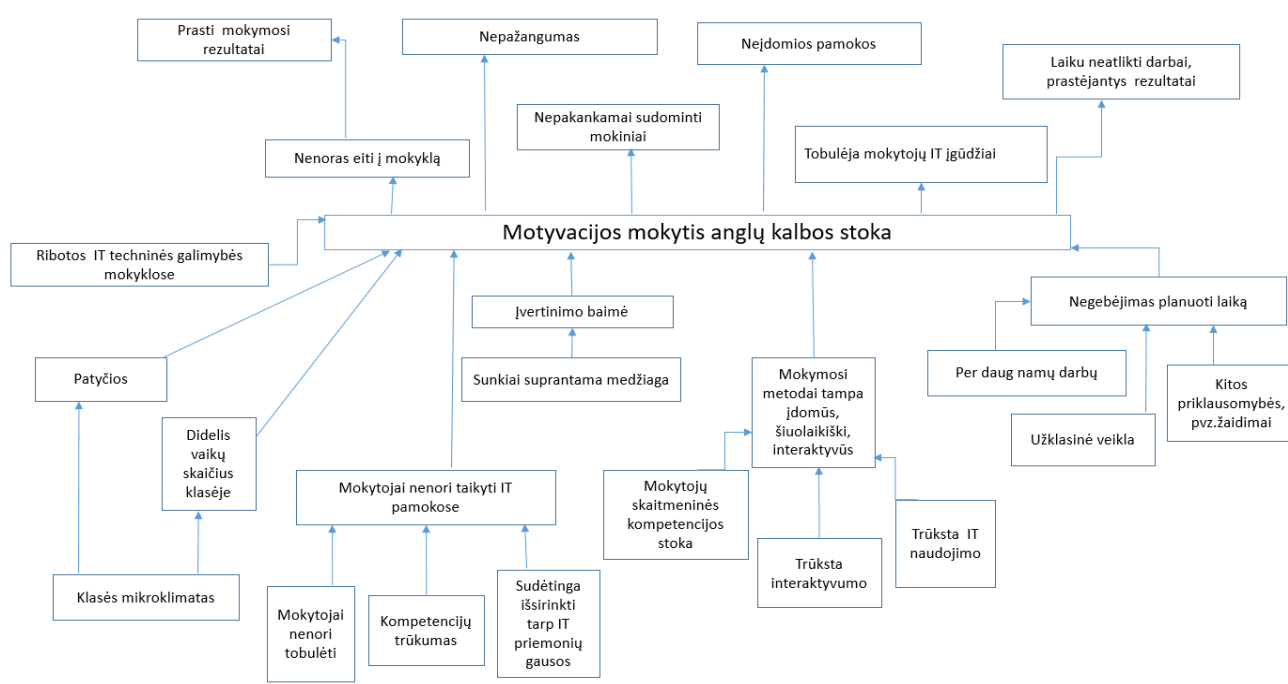
1.2. Anglų kalbos mokymosi motyvacijos stokos priežastys ir pasekmės

Įsitraukimas ir motyvacija anglų kalbos mokymesi yra labai svarbūs veiksniai. Kuo mokinsys labiau motyvuotas, tuo jam įdomiau, lengviau ir efektyviau mokytis užsienio kalbas. Mokytojas atlieka labai svarbų vaidmenį mokymosi procese, jis ne tik perteikia žinias, bet sukuria palankią mokymuisi

atmosferą, įtraukdamas mokinius į mokymosi procesą. Mokyti tradiciniu būdu mokiniams neįdomu, todėl ir mokinių mokymosi rezultatai nėra pakankamai aukšti. Kokios problemos turi tam įtakos? Problemų medyje išskiriama pagrindinė problema – nepakankamas moksleivių įsitraukimas ir motyvacijos mokytis anglų kalbos mokykloje stoka. Kodėl mokiniams trūksta motyvacijos:

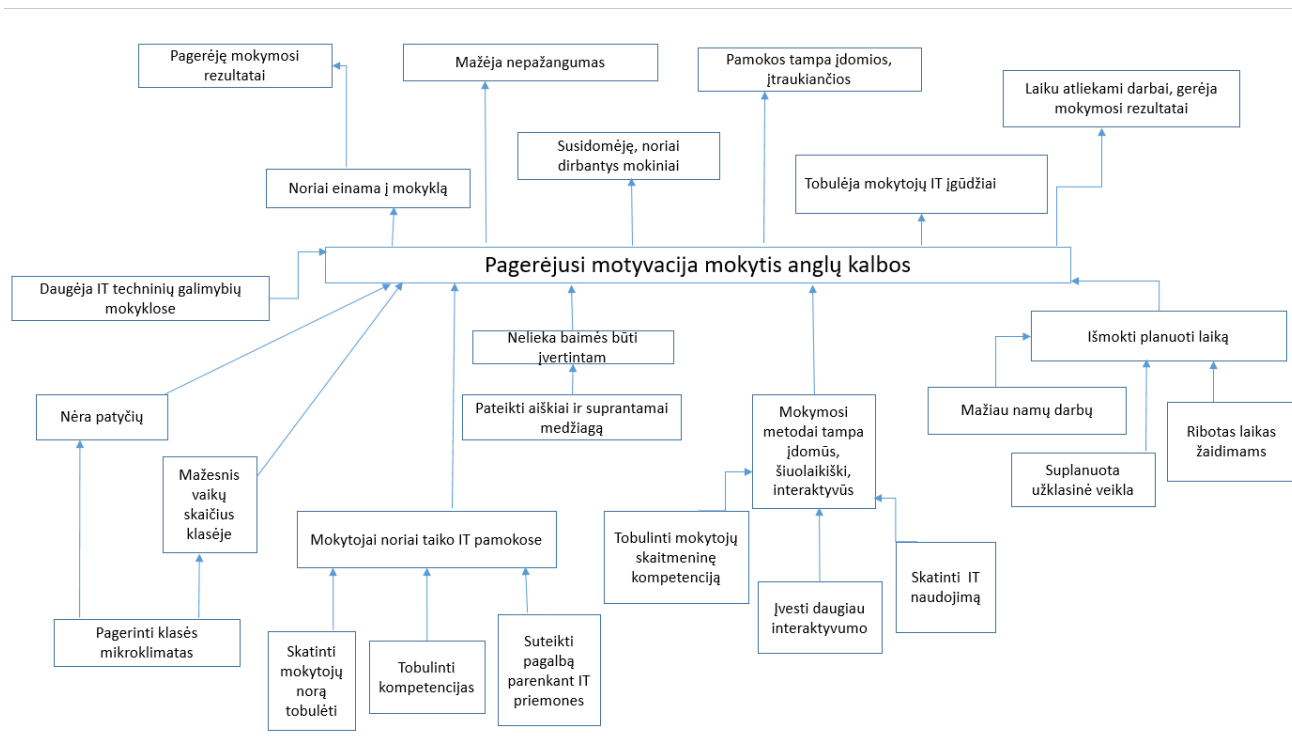
1. Pamokos yra neįdomios, mokytojai naudoja pasenusius metodus, vengia naudoti informacines technologijas.
2. Mokykloje yra ribotos IT taikymo galimybės, mokytojai nenoriai naudoja IT ir trūksta noro tobulėti.
3. Medžiaga yra sunkiai suprantama bei trūksta žinių laiko planavimui, todėl darbai yra atliekami ne laiku, o tai veda prie nepažangumo ir motyvacijos stokos.

Galime teigti, kad mokiniai susiduria su motyvacijos mokytis problema dėl pasenusių metodų, mažai ar netinkamai mokytojų naudojamų informacinių technologijų, dėl šios priežasties pamokos yra neįdomios. Visos išvardytos problemos veda prie nepažangumo, prastų mokymosi rezultatų, nenoru eiti į mokyklą kas turi įtakos motyvacijai mokytis (žr. 1 pav.).

1 pav. Problemų medis

Išanalizavus motyvacijos mokytis anglų kalbos stokos gerinimo galimybes, pamokos taps įdomios, įtraukiančios, mokytojai taikys IT savo pamokose, mokymas taps įtraukus, ko pasiekoje moksleiviai noriai lankys mokyklą, gerės besimokančiųjų mokymosi rezultatai, mažės nepažangumas (žr. 2 pav.).

2 pav. Tikslų medis

1.3. Anglų kalbos mokymosi įsitraukimo ir motyvacijos gerinančių veiksnių tyrimas

Anglų kalbos mokėjimas yra neatsiejama kiekvienos dienos dalis. Mokantis kalbos galime bendrauti, pažinti kitas kultūras, laisvai ir aiškiai reikšti mintis. Kalbos mokymasis neįsivaizduojamas be motyvacijos. Motyvacija tai vienas iš svarbesnių veiksnių lemiančių sėkmę ar nesėkmę. Mokantis kalbos motyvacijai gerinti mokytojas naudoja informacines technologijas, tik įvairiais amžiaus tarpsniais keičiasi motyvacijos lygis dėl paauglystės laikotarpio. Siekiant išsiaiškinti anglų kalbos mokymosi motyvaciją gerinančius veiksniai buvo atliktas sociologinis tyrimas I-II gimnazinėse klasėse.

Tyrimo dalyvavo Vilniaus Juzefo Ignacijaus Kraševskio gimnazijos mokiniai. Respondentai buvo apklausti nuotoliniu būdu naudojant *Google Forms* įrankį (žr. 1 priedą). Tyrimo rezultatų analizė atlikta su *Microsoft Excel*. Tyrimo dalyvavo 32 I-II gimnazinių klasių moksleiviai, 50 % sudarė moterys ir 50 % vyrai. 19 (59.4 %) respondentų yra 15 metų ir 13 (40.6 %) - 16 metų.

Į klausimą apie labiausiai skatinančius veiksniai mokiniai turėjo atsakyti į 8 teiginius, kas labiausiai lemia jų mokymosi motyvaciją. Kaip pasiskirstė rezultatai matome 1 lentelėje.

1 lentelė. Kas Tave skatina mokytis anglų kalbą

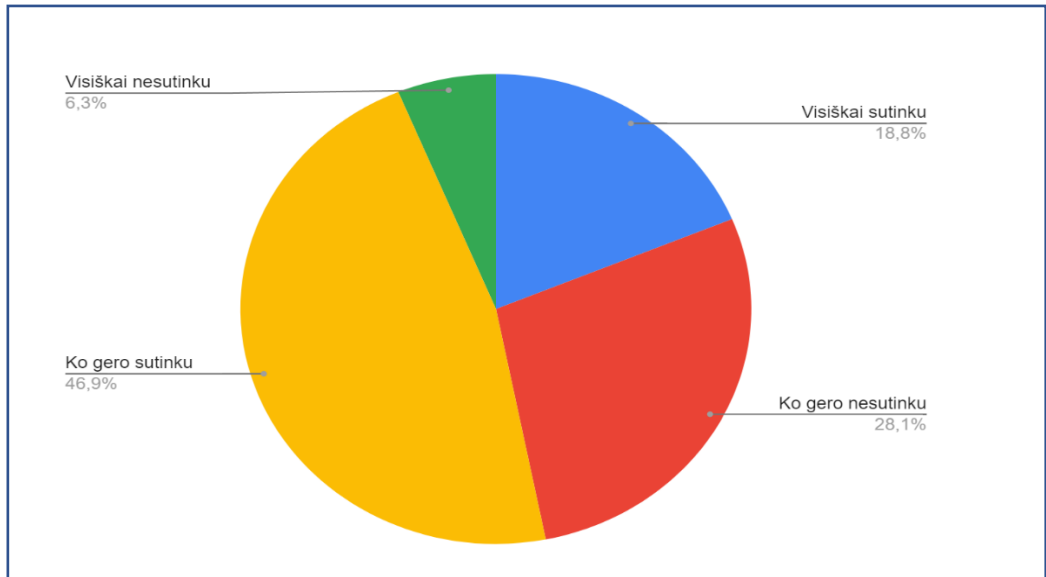
Eil.nr.	Paskatos	Daug lemia	Nedaug lemia	Visai nelemia	Nežinau
1.	Tėvai nori, kad mokyčiausi anglų k.	18.8 %	40.6 %	34.4 %	6,3 %
2.	Tėvai domisi mano pasiekimais.	34.4 %	31.3 %	18.8 %	15.6 %

3.	Mokausi dėl aukštesnio įvertinimo mokykloje.	21.9 %	28.1 %	21.9 %	6.3 %
4.	Mokausi, nes suprantu filmų, dainų žodžius.	31.3 %	50 %	15.6 %	3.1 %
5.	Galiu bendrauti su draugais iš užsienio ir keliauti.	37.5 %	31.4 %	21.9 %	9.4 %
6.	Anglų kalba man sekasi geriau nei kiti dalykai.	18.8 %	49.9 %	18.8 %	15.6 %
7.	Noriu susieti ateitį su anglų k.(studijos, profesija, darbas).	40.6 %	28.1 %	15.6 %	15.6 %
8.	Man patinka interaktyvios programėlės (wordwall, kahoot, liveworksheets).	43.8 %	34.4 %	12.5 %	9.4 %

Mokiniai teigia, kad:

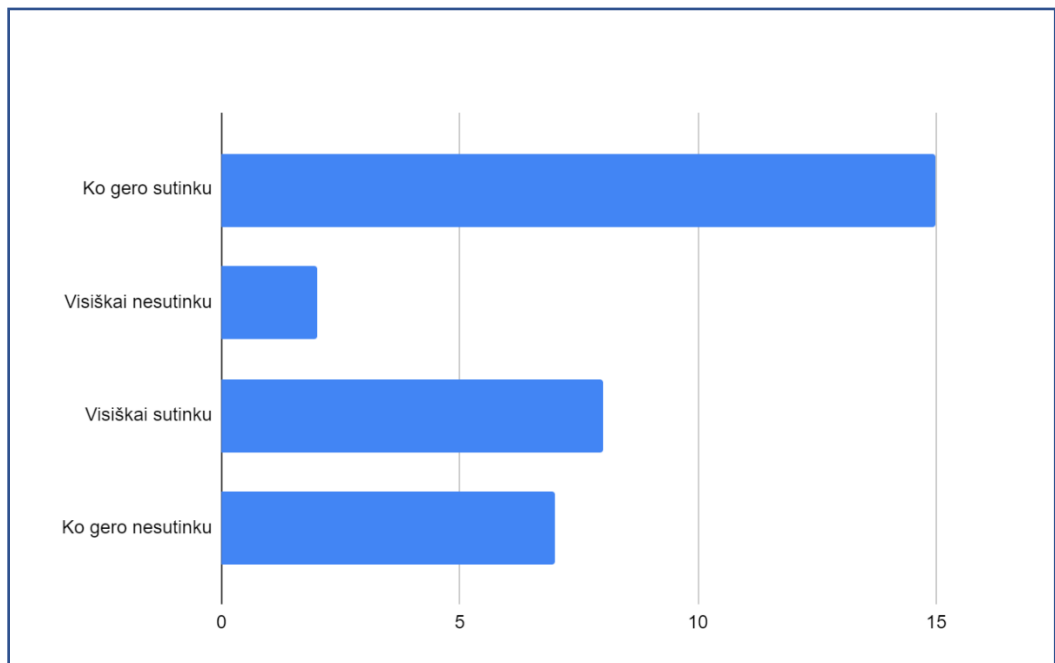
- Tėvų noras, kad jie mokytųsi anglų kalbą didelės įtakos neturi, bet 34.4 % mokiniams yra svarbu, kad tėvai domėtųsi jų pasiekimais;
- Mokiniai nesimoko anglų kalbą dėl aukštesnio įvertinimo, nes tik 21.9 % atsakė, kad įvertis lemia daug;
- 31.3 % mokinių skatinami mokytis anglų kalbą, nes supranta filmų bei dainų žodžius, bet 50 % mano, kad tai neturi didelės įtakos motyvacijai;
- Iš atsakymų matome, kad galimybė bendrauti su draugais iš užsienio ir keliauti reikšmingos įtakos anglų kalbos mokymuisi neturi, tik 37.5 % besimokančiųjų atsakė, kad lemia daug;
- Anglų kalba nėra dalykas, kuris mokiniams sekasi lengviausiai, o tai įtakoja jų norą mokytis;
- 40.6 % mokinių norėtų susieti savo ateitį su anglų kalba, tai yra paskata mokytis mokykloje ir siekti geresnių rezultatų;
- Mokiniams įdomu mokytis anglų kalbą per interaktyvias programėles, 43.8 % mokinių teigia, kad tai įtakoja jų motyvacijos lygį.

Pateiktoje diagramose matome, kad mokinius motyvuoja mokytis įdomios, vaizduotės reikalaujančios užduotys (žr. 3 pav.).

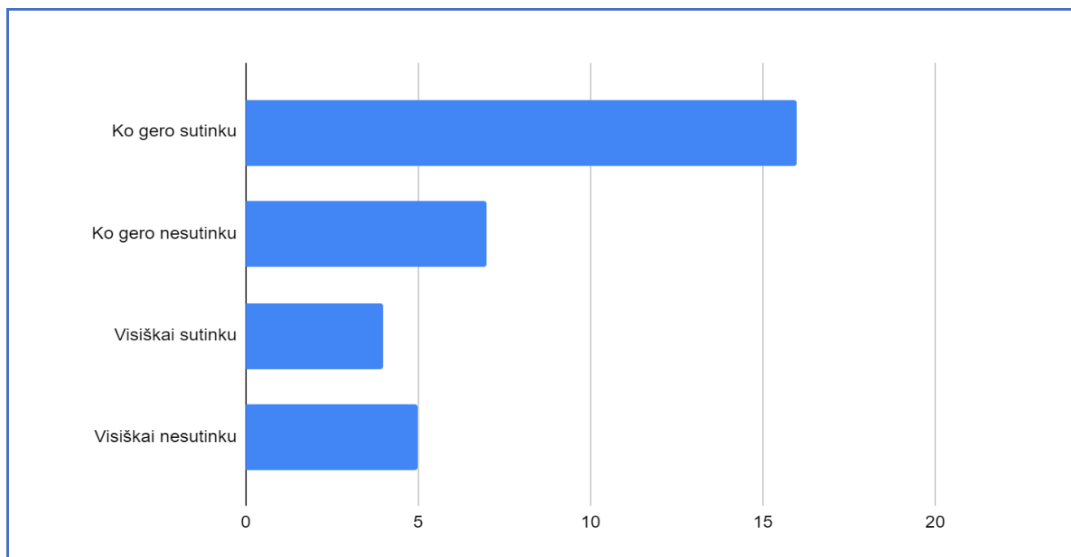
3 pav. Įdomios, vaizduotės ir kūrybiškumo reikalaujančios užduotys

Daugumai mokinių patinka kalbėjimo užduotys porose ar grupėse (žr. 4 pav.) ir dialogo pokalbiai bei vaidinimai (žr. 5 pav.)

4 pav. Man patinka kalbėjimo užduotys porose ar grupėse

5 pav. Man patinka dialogo pokalbiai ar vaidinimai

2 lentelėje pateikti atsakymai kaip informacinės technologijos įtakoja norą mokytis anglų kalba.

2 lentelė. Informacinės technologijos pamokoje

Eil.nr.	Veikla	Visiškai sutinku	Ko gero sutinku	Ko gero nesutinku	Visiškai nesutinku
1.	Mėgstu kai naudojame daugialypes terpes (Digi book garsui ir vaizdui perteikti).	9.4 %	53.1 %	34.4 %	3.1 %
2.	Mokantis man patinka žaisti interaktyvius žaidimus.	28.1 %	53.1 %	15.6 %	3.1 %
3.	Man patinka mokytis kalbos per informacines technologijas.	21.9 %	40.6 %	28.1 %	9.4 %

Mokiniai teigia:

- Mėgstu naudoti daugialypes terpes pamokose, bet nemažas procentas besimokančiųjų nesutinka su teiginiu;
- Mokiniam patinka mokytis per interaktyvius žaidimus;
- Man patinka mokytis kalbos informacinių technologijų pagalba.

43.8 % respondentų pritaria, kad jiems patinka mokytis anglų kalbos per interaktyvias programėles, t.y. *wordwall.net*; *liveworksheets.com*; *kahoot.it*. Galima daryti prielaidą, kad informacinės technologijos gali pasitarnauti, kaip efektyvi priemonė gerinti mokymo(si) motyvaciją. Kiekybinio tyrimo analizė rodo, kad mokinius skatina mokytis įdomūs, mokytojo parinkti metodai bei vaizduotės reikalaujančios užduotys. 29 respondantai sutinka arba dalinai sutinka, kad jiems patinka kalbėjimo įgūdžius lavinančios užduotys, tokios kaip kalbėjimas porose ar grupėse. Taip pat besimokantys mėgsta kalbėjimą dialogu.

Tyrimo rezultatų analizė leidžia daryti prielaidą, kad informacinės technologijos tai vienas iš būdų motyvacijai gerinti mokantis anglų kalbą. 53.1 % atsakė, kad jiems patinka mokytis naudojant daugialypes terpes bei žaidžiant žaidimus.

Taigi, anglų kalbos mokymesi motyvacija yra labai svarbus veiksnys. Kuo mokinys labiau motyvuotas, tuo jam įdomiau, lengviau ir efektyviau mokytis užsienio kalbas. Mokytojas atlieka labai svarbų vaidmenį mokymosi procese, jis ne tik perteikia žinias, bet sukuria palankią mokymuisi atmosferą, įtraukdamas mokinius į mokymosi procesą. Šiuolaikiniams mokiniams patinka mokytis naudojant įvairias IT priemones.

1.4. Skyriaus išvados

1. Anglų kalba užima svarbų vaidmenį šiuolaikiniame pasaulyje. Anglų kalbos mokymasis, tai nelengvas procesas reikalaujantis daug laiko ir pastangų. Motyvacija mokytis yra neatsiejama nuo anglų kalbos mokymosi, kur mokytojas užima svarbią vietą sudomindamas ir įtraukdamas mokinius į veiklas. Motyvacija yra esminis mokinių įsitraukimo į mokymosi procesą veiksnys.
2. Šiuolaikinės kartos besimokantiejiems tradicinės pamokos tampa neįdomios ir neįtraukiančios dėl pasenusių metodų naudojimo, dėl mokytojų skaitmeninės kompetencijos trūkumo. Įtraukus į pamokas daugiau IKT priemonių, pamokos tampa įdomesnės, o veiklos įtraukiančios ir motyvuojančios mokytis.
3. Atlikus anglų kalbos mokymosi įsitraukimo ir motyvacijos gerinančių veiksnių tyrimą, paaiškėjo, kad mokiniams svarbu, kad tėvai domėtųsi jų mokymosi rezultatais, jiems patinka bendrauti anglų kalba, o pamokos tampa įdomios ir įtraukiančios kai mokytojai taiko įvairias IT priemones.
4. Anglų kalbos mokymosi motyvacijai gerinti yra svarbu naudoti įvairias IT priemones, bet jų panaudojimas turi būti sklandus ir sistemingas, kad priemonės būtų lengvai randamos ir prieinamos tam tikroje anglų kalbos mokymuisi skirtose sistemose.

2. Informacinių technologijų taikymas anglų kalbos mokymosi motyvacijai ir įsitraukimui gerinti

XXI a. karta – skaitmeninė karta, kurioje informacinės technologijos neatsiejama besimokančiųjų dalis nuo vaikystės. O šiuolaikinių technologijų mokymasis, besivystančiame pasaulyje, neišsivaizduojamas be informacinių technologijų. Pagal atnaujintas bendrąsias ugdymo programas, kompetencijų sąrašą papildė skaitmeninė kompetencija, nes šiuolaikinis mokymo ir mokymosi procesas neišsivaizduojamas be informacinių technologijų [20]. Kalbų mokymasis yra to pavyzdys, nes tradicinės pamokos metodai yra papildyti nuotoliniu mokymusi, leidžiantys praktiškai lavinti visus kalbinius įgūdžius. Mokymasis tampa įdomus, patrauklus, kas lemia kokybę ir mokymosi efektyvumą [21].

Informacinių technologijų panaudojimas pamokose, tai ne tik kompiuteris ir jo priedai. E. mokymasis apibrėžiamas kaip mokymasis, kuris teikiamas elektroniniu būdu per internetą, vidinį tinklą [22]. COVID-19 pandemijos metu nebuvo apsieita be nuotolinio mokymosi (toliau NM). Nuotolinis mokymas gali būti sinchroninis ir asinchroninis. Sinchroninis mokymasis vyksta realiu laiku, asinchroniniame mokymesi mokinys gali pats pasirinkti laiką ir vietą mokytis. Visi minėti būdai neatsiejami nuo informacinių technologijų [23, 24]. Vietnamo universitete atliktas tyrimas [25] parodė, kad labiausiai naudojamos technologijos anglų kalbos mokyme ir mokymesi yra socialinė žiniasklaida, kompiuterių programinė įranga, garso priemonės ir mokomosios programėlės. Tyrimas parodė, kad mokiniai dažniausiai renkasi mokomąsias programėles.

Anglų kalbos mokymas neįmanomas be daugialypių terpių. Daugialypė terpė: kompiuterių naudojimas tekstui, grafikai, vaizdo įrašams, animacijai ir garsui integruotai pateikti. Kalbant apie daugialypės terpės priemones, nereikia ignoruoti kompiuterinio kalbų mokymosi, angliškas terminas *CALL (Computer Assisted Language Learning)* [26]. Ši sąvoka dažnai suprantamas siaurąja prasme, kaip kalbų mokymo ir mokymosi metodas, kai kompiuteris naudojamas kaip pagalbinė priemonė įtvirtinti ir įvertinti mokomąją medžiagą, paprastai įtraukiant nemažai interaktyvaus elemento. Plačiąja prasme, kompiuterinis kalbų mokymasis apibūdinamas kaip kompiuterio taikymo kalbų mokymui ir mokymuisi paieška ir tyrimas [27]. Daugialypėmis terpėmis papildytas mokymasis gali padidinti susidomėjimą anglų kalba ir suteikti mokiniams tam tikrų ryškių vaizdų. Jei mokiniui kyla problemų mokantis anglų kalbą, daugialypės terpės gali padėti išspręsti problemas, suprasti tarimą ar klaidas [28].

Tinkamas technologinių išteklių įtraukimas į kalbų pamokas pasitarnauja kaip priemonė, skatinanti mokymąsi, gerinanti sąveiką ir bendravimą mokinių ir mokytojų tarpusavio bendravimą, savarankišką mokymąsi ir motyvuojanti mokinius, padedanti jiems pasiekti geresnių rezultatų anglų kalbos, kaip mokomosios kalbos, pamokoje [29]. Technologijų naudojimas gali sustiprinti mokymosi patirtį, nes sukuria ryšio jausmą tarp mokinių ir mokytojų. Dėl šio ryšio mokiniai gali jaustis labiau įsitraukę į mokyklinius dalykus, veiklą ir mokymą ir yra labiau linkę aktyviai dalyvauti mokymosi procese. Technologijų naudojimas yra pagrindinis veiksnys, skatinantis mokinių įsitraukimą ir motyvaciją nuotoliniame mokyme [30]. Naudodamiesi informacinėmis technologijomis, daugialypėmis terpėmis mokiniai yra skatinami gauti daugiau informacijos, susijusios su kultūrine aplinka, realių kalbos išteklių, kurie gali paskatinti mokytis. Besimokantieji ne tik sustiprina savo klausymo gebėjimus, bet ir susipažįsta su tikslinės kalbos kultūra. Tai skatina juos dalytis žiniomis, aktyviai įsitraukti į mokymosi veiklą bei užtikrinti efektyvesnę ir kokybiškesnę mokymąsi [31]. Technologijų priėmimo ir įsitraukimo į mokymąsi tyrimai parodė, kad technologijų priėmimas turi

reikšmingą teigiamą ryšį su mokinių mokymusi įsitraukimu. Tai rodo, kad kuo geriau mokiniai suvokia technologijas internetinėje mokymosi aplinkoje, tuo lengviau mokiniams aktyviai dalyvauti mokymosi klasėje [32].

Apibendrinant galime teigti, kad užsienio kalbų mokymasis neatsiejamas nuo informacinių technologijų ir skaitmeninės kompetencijos ugdymo. IKT tai naudinga priemonė, skatinanti mokinių motyvaciją, savarankišką mokymąsi, mokinio ir mokytojo bendradarbiavimą. Mokomosios programėlės viena iš labiausiai mokinių pasirenkamų priemonių kalbų mokymuisi. Daugialypės terpės padeda lavinti visus kalbinius įgūdžius, plėtoti kultūrinę aplinką, mokytis iš savo klaidų.

2.1. Anglų kalbos lygiai ir kalbinės veiklos

Pagal atnaujintas bendrąsias ugdymo programas [33] užsienio kalbos dalyko paskirtis – sudaryti sąlygas mokiniui ugdytis kompetencijas, reikalingas bendrauti dabarties pasaulyje, mokytis, pasirengti karjerai ir tolesnei asmenybės raidai. **Užsienio kalbos dalyko tikslas** – įgalinti mokinius vartoti užsienio kalbą atliekant įvairias jų amžiaus tarpsniui būdingas veiklas realaus gyvenimo situacijose, įvairiuose kontekstuose, tobulinant programoje išvardytas mokinio kompetencijas; ugdyti mokinius socialiai sąmoningais piliečiais, gebančius kūrybiškai ir atsakingai veikti priimant iššūkius, suvokiančius pasaulio įvairovę, istorinę ir kultūrinę patirtį, siekiančius pažinimo ir asmeninio tobulėjimo. Moksleiviai ugdomi kalbos komunikacines kompetencijas ir mokosi vartoti užsienio kalbą jų veiklai būdinguose kontekstuose, pasiekti kalbos mokėjimo lygį, leidžiantį siekti asmeninių, mokymo(si), visuomeninių ar profesinių tikslų. Užsienio kalbos mokymas(is) padeda ugdyti(s) asmenines savybes, vertybines nuostatas bei socialinę kultūrinę savimonę. Mokiniams sudaromos sąlygos:

- Siekti asmeninio tobulėjimo, atliekant prasmingas veiklas, skiriant dėmesio savitarpio supratimui ir pagalbai. Mokytis perimti Lietuvos, Europos ir pasaulio istorinę, kultūrinę patirtį, ugdytis partnerišką santykį su kitomis tautomis, atsakomybę už vertybių ir kultūrų puoselėjimą.
- Mokytis priimti pasaulio pokyčius ir iššūkius, aptarti aktualias visuomeninio gyvenimo problemas; dirbant kartu ir bendraujant korektiškai, ugdytis supratimą ir pagarbą įvairių kultūrinių, socialinių grupių, skirtingo amžiaus, fizinių ar intelektinių gebėjimų, įvairių tautybių, rasių, skirtingos lyties, mąstysenos ar gyvensenos asmenims [33].

Šiuolaikinis pasaulis – atvira erdvė visiems žmonėms, todėl anglų kalba yra pagrindinė komunikavimo priemonė. Europos Taryba atsižvelgdama į tai - išskiria 6 anglų kalbos mokėjimo lygius, nuo žemiausio A1 iki aukščiausio C2 (žr. 3 lentelę), kad skirtingų šalių mokiniai turėtų galimybę būti įvertinti pagal vienodas kalbines kompetencijas reglamentuojamas Europos kalbų aplanke [34].

3 lentelė. Anglų kalbos lygių sistema

Lygis	Pavadinimas
C2	Meistriškumas (geras vartotojas)
C1	Geras mokėjimas (geras vartotojas)
B2	Aukštuma (savarankiškas vartotojas)
B1	Slenkstis (savarankiškas vartotojas)
A2	Pusiaukelė (pradedantis vartotojas)
A1	Lūžis (pradedantis vartotojas)

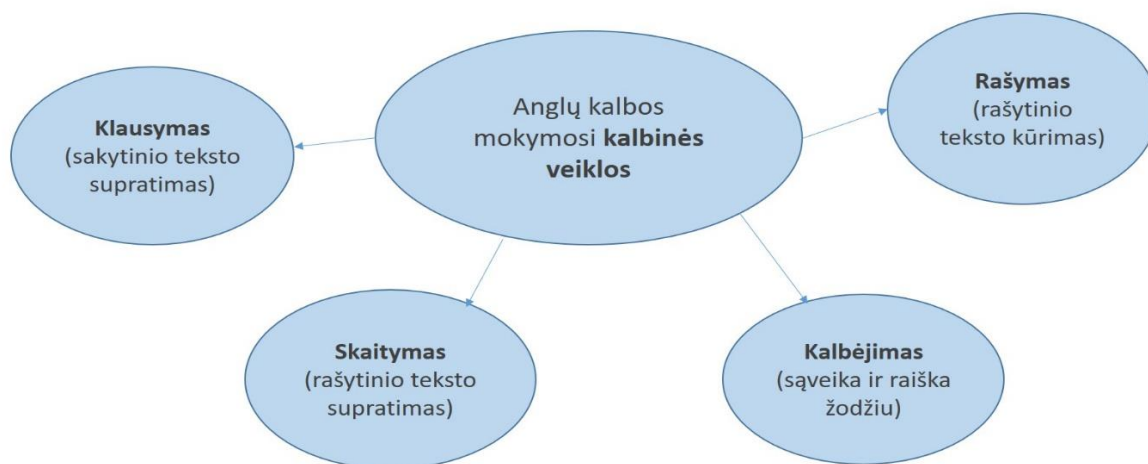
Prieš keletą metų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija organizavo anglų kalbos lygio nustatymo testą II gimnazinėse klasėse, dabar kiekviena mokykla sprendžia savo nuožiūra ar toks testas yra reikalingas. Pagal I-II gimnazinės klasės koncentrą mokinys turi pasiekti B1/B1+ lygį pagal atnaujintas bendrąsias programas. O pagal atnaujintą bendrųjų ugdymo programų projektą II gimnazinių klasių mokiniai laikys anglų kalbos pagrindinio ugdymo mokinių pasiekimų patikrinimą, kurį sudarys sakinio teksto produkavimas ir mediacija, sakininė interakcija ir audiovizualinio teksto kūrimas. Taip pat sakinio ir rašytinio teksto supratimas ir produkavimas.

Anglų kalbos pamokose mokiniai ugdo šias kalbines veiklas (žr. 6 pav.):

- Klausymas
- Skaitymas
- Kalbėjimas
- Rašymas

Pagal atnaujintas bendrąsias programas gimnazinėse klasėse išskiriamos sekančios pasiekimų sritys:

- Supratimas ir recepcija.
- Raiška ir produkavimas.
- Sąveika ir interakcija.
- Tarpininkavimas ir mediacija [33].

6 pav. Anglų kalbos kalbinės veiklos

Yra ir kitų galimybių įsivertinti savo kalbos lygį, pvz. tinklalapyje www.learnenglish.britishcouncil.org siūloma atlikti nemokamą gramatikos ir leksinių žinių patikrinimą, www.cambridgeenglish.org siūloma atlikti nemokamus lygio nustatymo testus pradedantiesiems, moksleiviams ir netgi vaikams. Kaip matome, anglų kalbos testas yra svarbus mokymo procesui, nes tai gali padėti mokytojui ir mokiniui įvertinti silpnąsias bei stipriąsias kalbos valdymo puses, kokius įgūdžius reikia tobulinti. Mokytojai gali naudoti rezultatus, planuodami pamokas ir pritaikydami mokymo metodikas pagal studentų poreikius. Teisingai parengtas ir naudojamas anglų kalbos lygio nustatymo testas gali prisidėti prie kokybiško ir prasmingo mokymo bei mokymosi proceso, gerinant mokinių įsitraukimą bei motyvaciją.

2.2. Elektroninių mokymosi priemonių naudojimas mokant anglų kalbą

Šiuo metu gyvename pasaulyje, kur technologijos yra visur, švietimas ne išimtis, nes tai reikalinga šiuolaikinei kartai, mokymasis neįsivaizduojamas be naujųjų informacinių technologijų. Tradiciniai metodai, kurie daugiausia grindžiami paskaitomis ir mokymusi iš atminties, sumažina anglų kalbos mokymąsi iki mechaninio įsiminimo ir visiškai nepadaeda ugdyti besimokančiųjų anglų kalbos įgūdžius. Naujosios technologijos, tokios kaip internetas, *YouTube*, *Skype*, *Twitter*, tinklaraščiai, mobilieji telefonai, interaktyviosios lentos ir daugelis kitų ne tik paskatino, bet ir padidino besimokančiųjų įsitraukimą. Mokytojai gali įtraukti besimokančiuosius tobulinti anglų kalbos įgūdžius, naudodami naujoviškus metodus, pavyzdžiui, angliškas dainas, filmukus, reklamas, sporto komentarus ir daugelį kitų [35].

Vaizdo įrašai (*Youtube*, *Ted talks*, *Esl_video*) gali būti naudojami įvairiems aspektams atskleisti anglų kalbos mokyme, pvz. plėsti žodyną, tarimą. Ten galima rasti kasdienės kalbos pavyzdžių, kurios vartoja paprasti žmonės. Taip pat galima pasinaudoti ar sukurti klausimus, kaip mokiniai supranta audiovizualinę medžiagą. Galima mokinių paprašyti atpasakoti pateiktą ištrauką lavinant kalbinius įgūdžius.

Populiarūs tinklalapiai tokie kaip <https://breakingnewsenglish.com/>, <https://www.ted.com/talks>, <https://www.bbc.co.uk/learningenglish>, gerina visų rūšių kalbinę veiklą ir mokymosi įgūdžius, t. y. skaitymo, rašymo, klausymo ir kalbėjimo. Jos taip pat ugdo mokinių komunikacines ir pažintines informacijos gavimo, apibendrinimo, klasifikavimo, gautos informacijos analizės gebėjimus, informaciją, ją pateikti ir aptarti. Mokomosios interneto svetainės skatina mokinių kalbėjimo veiklą

ir padeda jiems spręsti komunikacines ir informacines problemas. Be to, jos gali padidinti mokinių motyvaciją mokytis anglų kalbą per mokomuosius naujienų straipsnius. Dar viena priežastis būtų ta, kad jie skatina mokinių smalsumą sužinoti daugiau apie aktualias pasaulio problemas ir daugiau skaityti anglų kalba [36].

Literatūroje nurodoma, kad vaizdo konferencijų technologija sumažina laiko sąnaudas ir išlaidas tarp nutolusių vietovių, užpildo mokymo paslaugų spragas, didina mokymo produktyvumą, leidžia rengti susitikimus, kurių nebūtų įmanoma surengti dėl kelionės išlaidų, ir gerina prieigą prie mokymosi galimybių [37]. Sinchroniniam mokymuisi ir bendravimui gali būti naudojamos vaizdo konferencijos naudojant *Microsoft Teams* (toliau MS Teams), *Google Classroom*, *Skype* ar *Zoom*. Jos leidžia ne tik pateikti mokomąją medžiagą šiuo metu, bet taip pat, įrašyti pamoką besimokantiems savarankiškai ar norintiems pasikartoti.

Šiuo metu yra didelė pasiūla interaktyvių programėlių, kurios skirtos anglų kalbos mokymui(si) ir gali būti naudingos įvairių kalbėjimo įgūdžių gerinimui, žodyno plėtrai, gramatikos supratimui. Taip pat skaitmeninės užduotys įtraukia mokinius ir skatina jų mokymosi motyvaciją bei palengvina mokytojų darbą tiek sinchroniniame, tiek asinchroniniame mokyme, pvz. www.nearpod.com, www.liveworksheets.com, www.quizizz.com, www.wordwall.com ir kitos (žr. 4 lentelę).

4 lentelė. Skaitmeniniai įrankiai anglų kalbos mokymuisi

Tinklalapiai	Vaizdo konferencijos	Interaktyvios programos ir programėlės
Breaking News English	Microsoft Teams	Nearpod
TedTalks	Google Classroom	Liveworksheets
BBC Learning English	Zoom	Quizizz
The British Council	Skype	Wordwall
		Learning Apps
		ISL Collective
		Educaplay
		Quizlett
		Kahoot
		ESL video
		Mentimeter
		Ted Ed

Anglų kalbos mokymas šių dienų pasaulyje neįsivaizduojamas be informacinių technologijų. Visos priemonės yra skirtingos, pritaikomos pagal kalbines veiklas bei individualius mokinių gebėjimus. Mokymasis naudojant skaitmenines priemones motyvuoja bei įtraukia į įvairias veiklas.

2.3. Skyriaus išvados

1. Anglų kalbos mokymas neįsivaizduojamas be daugialypių terpių. Tinkamas daugialypių technologijų panaudojimas pamokose skatina mokymąsi, įsitraukimą, mokinių bei mokytojų bendradarbiavimą, skatina mąstymą ir mokymosi motyvaciją.
2. Pagal Europos tarybos nuostatas išskiriami 6 anglų kalbos mokėjimo lygiai, nuo žemiausio iki aukščiausio. Anglų kalbos lygio nustatymo testą galima atlikti įvairiuose tinklalapiuose. Mokiniai mokosi anglų kalbos pagal visas kalbines veiklas: klausymas, skaitymas, rašymas ir kalbėjimas.
3. Naujosios technologijos ne tik paskatino, bet ir padidino besimokančiųjų įsitraukimą. Vaizdo įrašai, tinklalapiai, vaizdo konferencijos bei interaktyvios programėlės – ne tik palengvina mokytojo darbą, bet ir įtraukia ir gerina mokinių susidomėjimą ir motyvaciją.

3. Informacinėmis technologijomis grįsta anglų kalbos mokymosi sistema

3.1. Informacinėmis technologijomis grįstos anglų kalbos mokymo priemonės

Anglų kalbos mokymąsi, kaip buvo aprašyta ankstesniuose skyriuose, reikėtų organizuoti naudojant įvairias mokymosi veiklas taikant IT priemones, todėl šiuo tikslu galėtų būti sukurta sistema, kuri efektyviai atskleistų žinių, įgūdžių ir kompetencijų įgijimo procesą. Mokymosi sistema yra svarbi dėl keleto priežasčių. Visų pirma, mokymosi sistema padeda sureguliuoti mokymosi procesą, pateikiant struktūrizuotą medžiagą, kuri gali būti pritaikoma prie kiekvieno besimokančiojo gebėjimų. Tinkamas sistemos suprojektavimas skatina efektyvų mokymąsi ir mokinių pažangą. Tokios sistemos tikslas yra padaryti mokymąsi įdomesnę, efektyvesnę ir pritaikytą individualiems moksleivių poreikiams. Mokantis anglų kalbos būtų tikslinga rinktis užduotis pagal gebėjimus ir kalbines veiklas: klausymas, skaitymas, rašymas, kalbėjimas, taip pat gramatikos ir žodyno užduotys. Vienas iš svarbiausių šiuolaikinio mokymo principų yra orientacija į komunikaciją kalbos mokymo procese. Šis metodas skatina mokinius įgyti gebėjimus bendrauti realiose gyvenimo situacijose, suteikiant jiems tvirtą pagrindą gramatikos struktūrų mokymuisi ir žodžių praktikavimui palaiptui. Šiuo būdu siekiama ne tik trumpalaikio išmokimo, bet ir ilgalaikės gebėjimo taikyti kalbą kasdienėje praktikoje plėtos. Dėmesys yra skiriamas reguliariam žodžių ir pagrindinių gramatinių struktūrų kartojimui ir įsisavinimui. [24].

Anglų kalbos mokymasis turi apimti tam tikrus žingsnius bei strategijas. Visų pirma, besimokantysis turėtų atlikti lygio nustatymo testą, pamatyti savo stipriąsias puses ir kokias kalbines veiklas reikėtų tobulinti. Lygio nustatymo testą galima atlikti:

1. Įvertinus savo lygį pagal Bendrųjų Europos kalbų metmenų įsivertinimo lentelę.
2. Atlikus lygio nustatymo testą siūlomą *Nacionalinės Švietimo Agentūros* (toliau NŠA), kuris leidžia išsiaiškinti ar besimokantysis pasiekė B1 anglų kalbos mokėjimo lygį.
3. Atlikus lygio nustatymo testą internetinėse svetainėse, pvz. <https://www.cambridgeenglish.org/test-your-english/>

Atlikus lygio nustatymo testą, toliau galima rinkti užduotis pagal kalbines veiklas, kurios pagal atnaujintas bendrąsias ugdymo programas apima sakinio teksto supratimą, rašytinio teksto supratimą, audiovizualinio teksto supratimą ir kūrimą, sakinio bei rašytinio teksto produkavimą. Taip pat reikia gilinti gramatikos ir žodyno žinias.

Sakinio teksto supratimas (klausymas). Sakytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų, pokalbių, diskusijų, pranešimų, pasisakymų, paskaitų, sakytinio pasakojimo, sakytinio publicistinio ar mokslo populiarinio teksto supratimas. Rašytinio teksto supratimas (skaitymas). Rašytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų, korespondencijos supratimas ir įvertinimas; specifinės informacijos paieška ir atranka; detalus rašytinių tekstų supratimas; grožinio ir publicistinio teksto supratimas, gebėjimas samprotauti. Audiovizualinio teksto supratimas ir kūrimas. Įgarsintų pateikčių kūrimas; vaizdo filmų, reportažų, vaizdo ir garso įrašų kūrimas. Vaizdo įrašų, televizijos laidų, filmų supratimas, mokėjimas įvertinti, samprotauti. Sakytinio teksto produkavimas (kalbėjimas). Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas; pasakojimas, siužeto atpasakojimas, veiksmų sekos pateikimas; faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas; nuomonės, vertinimo pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas žodžiu. Rašytinio teksto produkavimas (rašymas). Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas; pasakojimas, įvykio apibūdinimas; faktinės informacijos,

nurodymų pateikimas, aiškinimas; nuomonės, vertinimo pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas raštu [20].

5 lentelėje pateikiami išanalizuotų ir atrinktų skirtingų priemonių pavydžiai, kurie gali būti naudojami visoms kalbinėms veikloms, gramatikos ir žodyno žinių gilinimui. Norint suprasti sakinį bei rašytinį tekstą ir jį produkuoti, žodyno plėtra bei taisyklingos gramatinės struktūros yra neatsiejamos nuo šių kalbinių veiklų, todėl lentelėje pateikiamos priemonės bei pastabose nurodomas sąsajos su mokymo valdymo sistemomis (toliau MVS), interaktyvumas ir t.t.

5 lentelė. Virtualios anglų kalbos mokymosi priemonės pagal kalbines veiklas

Kalbinė veikla	Mokymosi priemonės	Pastabos
Klausymas	Youtube	Neturi interaktyvumo
	TedEd	Interaktyvių vaizdo įrašų kūrimo priemonė.
	ESL video	Interaktyvių vaizdo įrašų kūrimo priemonė.
	Liveworksheets	Interaktyvios užduotys, turi sąsają su MVS
	Breaking News English	Tinklalapis
	TedTalks	Tinklalapis
	BBC Learning English The British Council Microsoft Forms	Tinklalapis Tinklalapis Turi sąsają su MVS
Skaitymas	Liveworksheets	Interaktyvios užduotys
	The British Council	Tinklalapis
	BBC Learning English	Tinklalapis
	Microsoft Forms Book Creator	Turi sąsają su MVS Galimybė įterpti skirtingus elementus (vaizdo, garso, teksto, įrašų, nuorodas)
Audiovizualinio teksto supratimas ir kūrimas	Youtube	Turi sąsają su MVS
	TedEd	Interaktyvios užduotys
	ESL video	Interaktyvios užduotys
	ISL Collective	Interaktyvios užduotys
	HP5	Interaktyvios užduotys
Kalbėjimas	Liveworksheets	Turi sąsają su MVS
	BBC Learning English	Tinklalapis
Rašymas	Grammarly	Taiso klaidas
	Canva	Pateikia šablonus
	Liveworksheets	Turi sąsają su MVS
	BBC Learning English	Tinklalapis

Visos kalbinės veiklos yra neatsiejamos nuo gramatikos ir žodyno gilinimo užduočių. Gramatika ir žodynas yra du svarbūs anglų kalbos mokymo aspektai. Jie sudaro pagrindą kalbos supratimui, rašymui ir kalbėjimui. Svarbu, kad užduotys būtų įdomios, įtraukiančios, atliepančios besimokančiųjų poreikius. 6 lentelėje pateikiamos priemonės, kurios gali būti naudojamos šiam tikslui ir jų palyginimas.

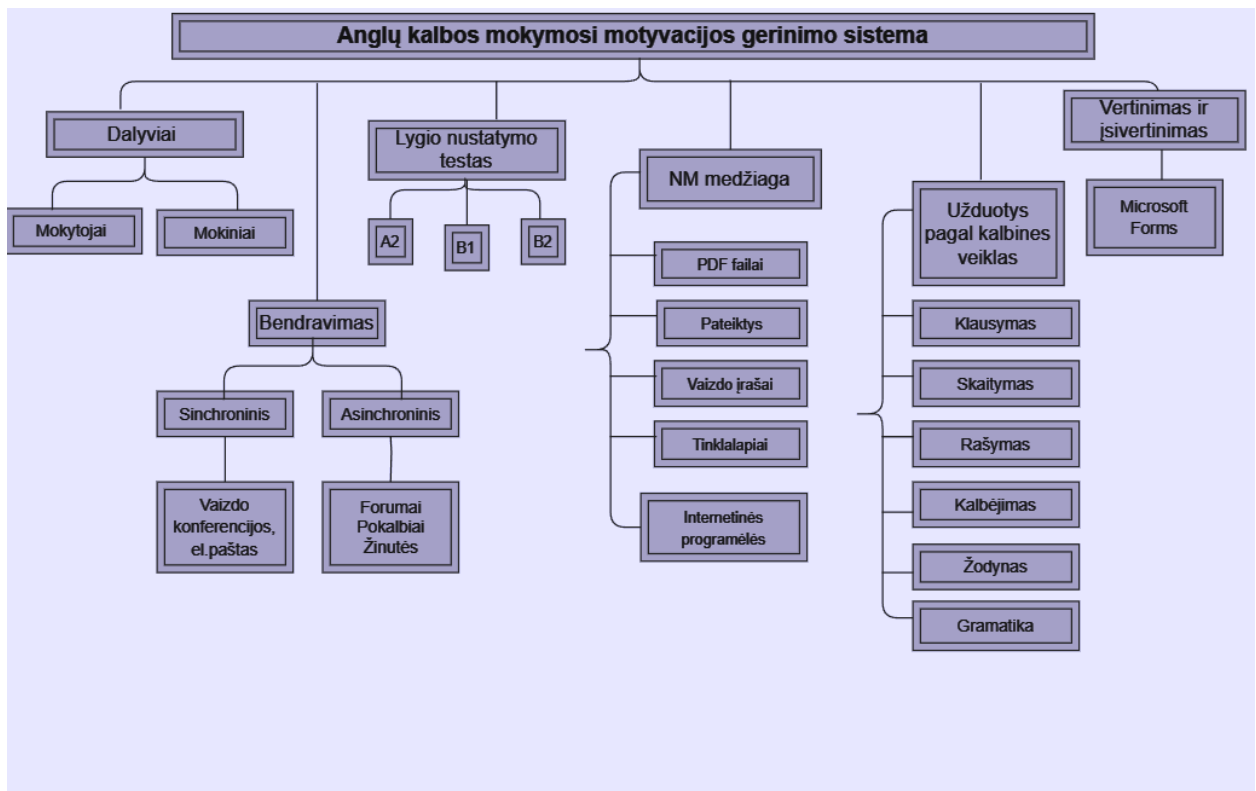
6 lentelė. Virtualios anglų kalbos žodyno ir gramatikos mokymo priemonės

Charakteristika	Wordwall	Nearpod	Liveworksheets	Educaplay	Quizizz
Mokama/nemokama	Nemokama, bet su daugiau galimybių mokama	Nemokama, bet su daugiau galimybių mokama	Nemokama, bet su daugiau galimybių mokama	Nemokama, bet su daugiau galimybių mokama	Nemokama, bet su daugiau galimybių mokama
Navigacijos sudėtingumas	Nesudėtinga navigacija	Nesudėtinga navigacija	Nesudėtinga navigacija	Nesudėtinga navigacija	Nesudėtinga navigacija
Prieiga mobiliaisiais įrenginiais	Taip	Taip	Taip	Taip	Taip
Šablonai užduočių kūrimui	Daug įvairių šablonų su pavyzdžiais	Yra galimybė naudotis pateiktais šablonais, bet galima kurti pačiam	Yra galimybė naudotis pateiktais šablonais, bet galima kurti pačiam	Yra galimybė naudotis pateiktais šablonais, bet galima kurti pačiam	Yra galimybė naudotis pateiktais šablonais, bet galima kurti pačiam
Savarankiškas mokymasis	Taip	Taip	Taip	Taip	Taip
Grįžtamasis ryšys	Taip	Taip	Taip	Taip	Taip
Užduočių atlikimas ir analizė	Taip	Taip	Taip	Taip	Taip
Dalijimasis	Kodas QR kodas nuoroda	Kodas nuoroda	Nuoroda	Nuoroda	Kodas Nuoroda

Kaip matome priemonių pasiūla yra pakankamai plati bei priemonės yra panašios. Su pagrindiniu planu yra nemokamos, siūlo užduočių šablonus. Mokiniai gavę nuorodą ar kodą gali užduotis atlikti savarankiškai bei gauti įvertinimą ir grįžtamąjį ryšį. Verta paminėti, kad visos išvardytos priemonės siejamos su virtualiąja mokymosi aplinka (toliau VMA) *MS Teams*, kur dalinai ir bus įgyvendinama sukurta sistema.

3.2 Informacinėmis technologijomis grįsta anglų kalbos mokymosi sistema mokymosi motyvacijai gerinti

Akivaizdu, kad kalbų mokymas, į kurį integruotos technologijos, turi didžiulį poveikį mokinių mokymuisi ir tapo populiarus, nes tikimasi, kad mokiniai patobulins savo visapusiškus kalbinius gebėjimus ir bus labiau motyvuoti mokytis kalbų naudojant technologijas. IKT naudojimas mokymo ir mokymosi procese gali daryti įtaką mokinių mokymosi stiliui ir jų pasiekimams, nes suteikia kitokią sąveiką ir prieigą prie medžiagos, kurią jie studijuoja. Anglų kalbos mokymosi sistema gali būti naudojama tiek tradicinėje, tiek virtualioje klasėje. Kiekvienas mokinys gali rinktis užduotis pagal kalbines veiklas, dirbti savo pasirinktu tempu. Anglų kalbos mokymosi sistema naudojant informacines technologijas yra pavaizduota 7 paveikslėlyje.

7 pav. Anglų kalbos mokymosi motyvacijos gerinimo sistema

Kalbų mokėjimas, sistemingas mokymasis, kalbinės kompetencijos kėlimas – besimokančios asmenybės požymis. Motyvacija veiklai yra asmenybės skatinimas naudojant įvairius metodus, kurie įtakoja bendrąją motyvaciją. Tai apima įvairių veiklų derinimą, suvoktą kaip skatinanti jėga, kuri orientuoja ir paaiškina elgesį bei parodo, kaip veiksmas gali paskatinti asmenybės motyvaciją. Mokymosi turinio sudarymas, mokymosi formų, metodų ir vertinimo, mokymosi priemonių parinkimas, mokytojo ir moksleivių paritetinių santykių realizavimas – tai didaktinės sistemos struktūrinių elementų sąveikos būtinybė motyvuojant besimokančiuosius [37]. Šiuolaikinė karta įgyjant žinių ir įgūdžių dažniau renkasi mokymąsi per informacines technologijas nei tradicinius metodus, todėl sukurta sistema galimai pagerins jų mokymosi motyvaciją dėl keleto priežasčių:

- Prieinamumas. Sistema yra pasiekiamą ir prieinama per interneto prieigą telefonu arba kompiuteriu kas leidžia ją naudoti ne tik pamokose, bet ir savarankiškam mokymuisi.
- Interaktyvumas ir įtraukimas. Sukurta sistema leidžia pasirinkti interaktyvius mokymosi įrankius, įskaitant garso ir vaizdo medžiagą, interaktyvius užduotis. Toks mokymasis gali būti įdomesnis ir motyvuojantis, nes jis skatina aktyvų dalyvavimą ir įsitraukimą.
- Individualizuotas mokymas. Mokinys atlikęs lygio nustatymo testą gali rinkti veiklas pagal savo gebėjimus ir poreikius.

Sistemoje išskiriami dalyviai – mokytojai ir mokiniai. Mokytojas pateikia užduotis, mokinys pasirinkęs užduotis pagal kalbines veiklas ir savo gebėjimus, jas atlieka. Pirmiausia, prieš pasirenkant užduotis, besimokantysis turi atlikti savo lygio nustatymo testą (rekomenduojama), kad užduotis būtų pasirinktos tikslingai, pagal kalbos mokėjimo lygį. Atlikę lygio nustatymo testą ir sužinoję savo lygį, moksleiviai gali rinkti kitas užduotis pagal visas kalbines veiklas (skaitymas, klausymas, kalbėjimas, rašymas, taip pat žodyno ir gramatikos užduotys) pagal savo nustatytą lygį arba gali kelti sau naujus tikslus ir siekiant pasiekti aukštesnį lygį, renkasi atitinkamo lygio užduotis. Esant poreikiui yra galimybė bendrauti sinchroniniu (vaizdo konferencijos, el.paštas) bei asinchroniniu (forumai,

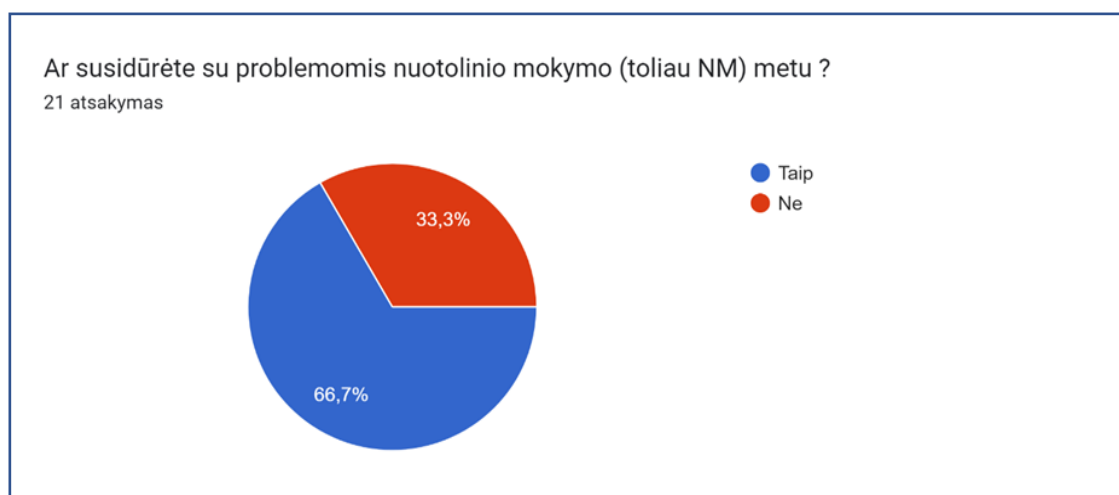
pokalbiai ir žinutės) būdu. Renkantis užduotis pagal kalbines veiklas, sistemoje yra pateikiama NM medžiaga, t. y. pateiktys, PDF failai, tinklalapiai, vaizdo įrašai, nuorodos į interaktyvias programėles, kurios atlieps kiekvieno besimokančiojo poreikius bei mokymosi stilių. Testavimui ir grįžtamajam ryšiui pasitelkiama *Microsoft Forms* (toliau MS Forms). Taip pat grįžtamasis ryšys gali būti taikomas iškart atlikus užduotį, kai mokinys mato savo rezultatą bei mokytojui pateikus komentarą. Grįžtamasis ryšys motyvuoja moksleivius, nes suteikia jiems aiškumo ir supratimo, kokią pažangą jie padarė, kur turėtų tobulėti. Teigiamas grįžtamasis ryšys skatina tobulėti ir siekti geresnių rezultatų, o kritiškas grįžtamasis ryšys gali padėti išvengti klaidų ateityje.

3.3 Vilniaus J.I. Kraševskio gimnazijos mokytojų paramos planas

Teigiama, kad šiuolaikinis mokytojas turi pakankamai skaitmeninių įgūdžių, bet kalbant apie COVID-19 pandemiją, mokytojai susidūrė su iššūkiais, nes turėjo naudoti IT ne pamokai pajvairinti ar sudominti mokinius, bet visą mokymo procesą perkelti į virtualią erdvę. Nemažai mokytojų susidūrė su techninėmis problemomis, su informacijos paieška ir jos pateikimu skaitmeniniu būdu. Taip pat su streso valdymu ir darbo krūvio reguliavimu. Kalbant apie mokinius, kurie dažnai neturi pakankamai IT įgūdžių, susidūrė ne tik su motyvacija mokytis problemomis, bet ir su informacijos atrinkimo, darbų pateikimo ir laiko planavimo problemomis.

Atliktas tyrimas padėjo išanalizuoti mokytojų ir nuotolinio mokymo paramos poreikį. Tokiu būdu galima sukurti NM paramos planą. Tyrime dalyvavo 21 Vilniaus J.I. Kraševskio gimnazijos įvairių dalykų mokytojai (žr. 2 priedą).

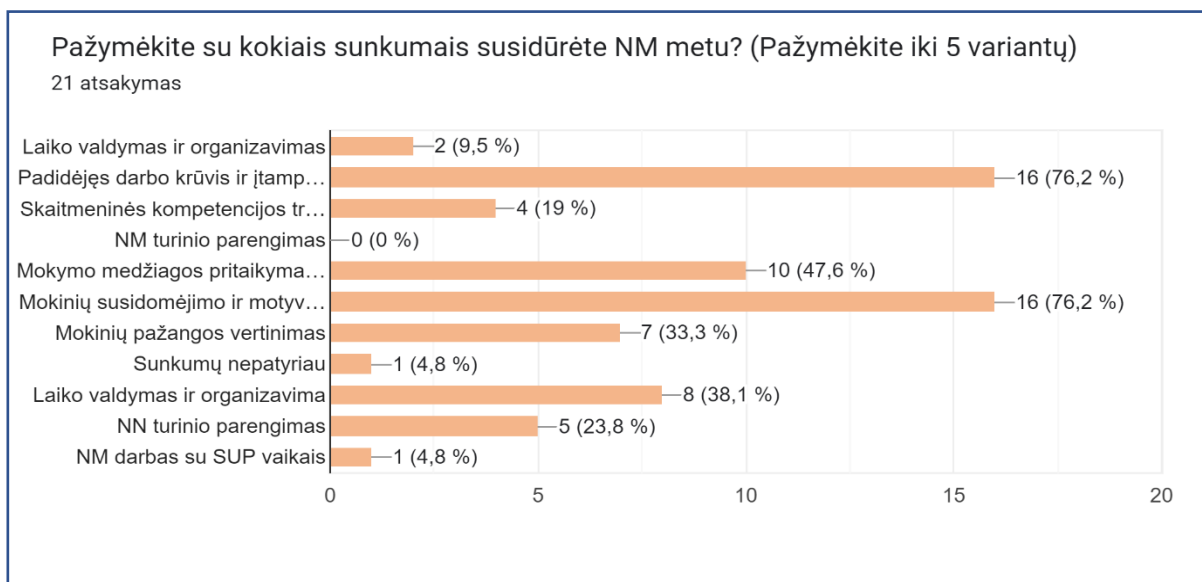
Į klausimą ar NM metu mokytojai susiduria su problemomis, 66.7 % atsakė, kad susiduria, o 33.3 %, kad jiems didesnių sunkumų nekyla (žr. 8 pav.).

8 pav. Ar susidūrėte su problemomis nuotolinio mokymo (toliau NM) metu

Kitame klausime mokytojai turėjo pažymėti su kokiais sunkumais susiduria NM metu ir pasirinkti iki 5 variantų. Matome, kad daugiausiai (76.2 %) mokytojų kyla sunkumų su padidėjusiu darbo krūviu bei įtampa, bei mokinių susidomėjimo ir motyvacijos išlaikymu. 47.6 % susiduria su sunkumais nuotolinio mokymosi medžiagos pritaikymu NM, 23.8 % kyla sunkumų rengiant medžiagą NM. Apie 40 % respondentų teigia, kad jiems sunku valdyti bei organizuoti savo laiką NM proceso metu, o 33.3 % kyla sunkumų vertinant mokinių pažangą. Apie 20 % mokytojų teigia, kad jiems trūksta skaitmeninės kompetencijos įgūdžių bei keletui sunku dirbti su specialiuųjų ugdymosi poreikių

turinčiais mokiniais. Galima pasidžiaugti, kad beveik 5% respondentų NM metu sunkumų nepatiria (žr. 9 pav.).

9 pav. Pažymėkite su kokiais sunkumais susidūrėte NM metu

Paskutiniame klausime mokytojų buvo paklausta, kokios pagalbos ar paramos jiems reikėtų nuotolinio mokymo metu. Mokytojai atsakė, kad reikėtų:

- Skaitmeninio turinio ir skaitmeninių mokymo priemonių apčiuotų Nacionalinės Švietimo Agentūros;
- Daugiau skaitmeninių programėlių ir medžiagos pritaikytos NM;
- Tinkamo techninių priemonių aprūpinimo mokytojams ir mokiniams;
- Taip pat mokytojai nenorėtų, kad būtų NM ateityje.

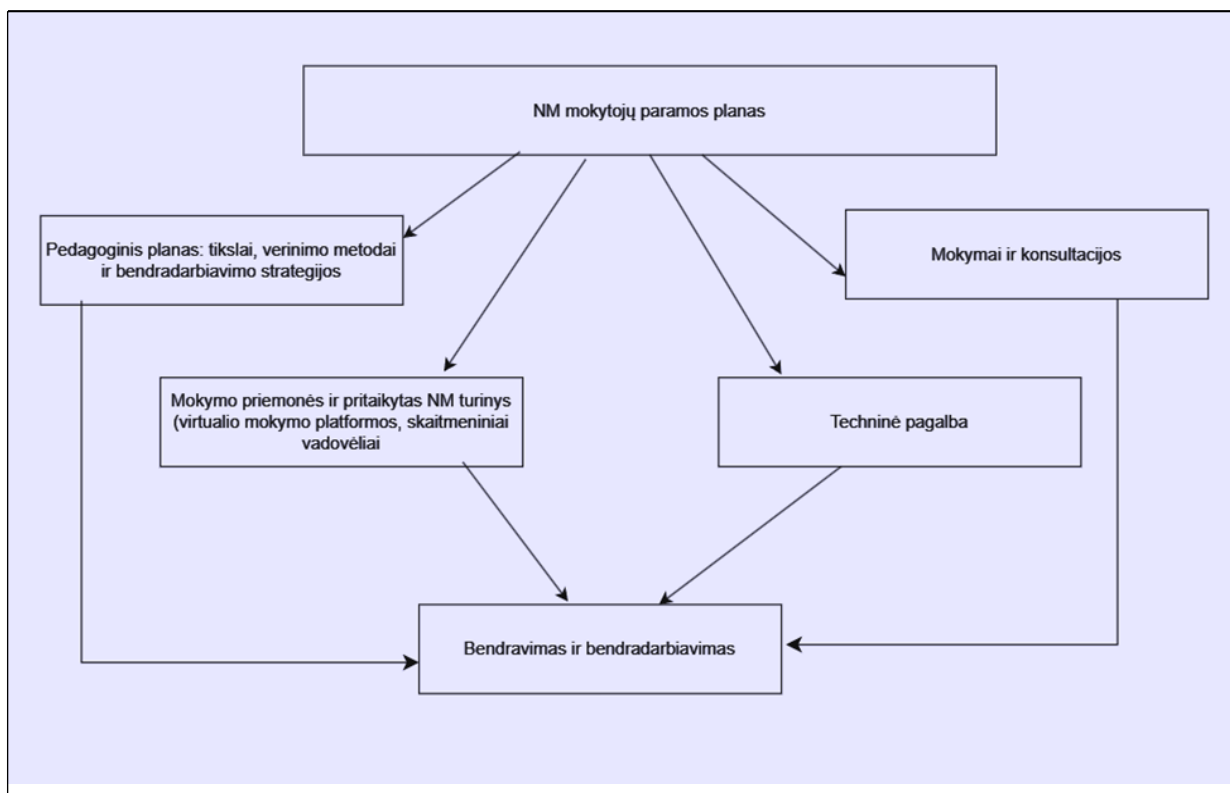
Mokytojų paramos plano modelis nuotoliniame mokyme

Atlikus tyrimą ir išanalizavus atsakymus apie NM metu išskylančius sunkumus bei iššūkius, galima daryti prielaidą, kad mokytojai susiduria su problemomis ir turi ieškoti pagalbos, todėl siūlyčiau sekančius **paramos plano elementus** (žr. 10 pav.):

1. Sukurti aiškų pedagoginį planą, įskaitant NM tikslus, vertinimo metodus ir bendradarbiavimo strategijas.
2. Covid19 pandemija parodė, kad kokybiškam mokymui turi būti tinkamos techninės galimybės bei mokytojų aprūpinimas tinkamomis priemonėmis. Reikėtų daugiau iniciatyvos ir pagalbos iš steigėjo pusės dėl tinkamos techninės pagalbos. Turi būti užtikrinama techninė parama mokytojams, kad jie galėtų efektyviai naudotis virtualiomis mokymo priemonėmis.
3. Mokymo kokybė taip pat labai priklauso nuo mokytojų pasirengimo nuotoliniam mokymui, todėl mokytojai turi nuolat gauti pagalbą ir galimybes tobulėti ir tobulinti savo skaitmeninę kompetenciją, nes tada mokytojas yra labiau motyvuotas, o motyvacija lemia kokybišką ugdymo procesą. Teikiama mokytojams mokymai ir individualios konsultacijos, siekiant pagerinti jų nuotolinio mokymo įgūdžius.
4. Turi būti teikiama prieiga prie virtualių mokymo platformų, skaitmeninių vadovėlių ir kitų priemonių, kurios palengvintų nuotolinį mokymą. Šios priemonės turi būti periodiškai patikrinamos

ir atnaujinamos. Mokymo idėjų bankas padėtų mokytojams valdyti bei tinkamai organizuoti savo laiką.

5. Turi būti skatinama sąveika su mokiniais per virtualius susitikimus, diskusijas bei pasitelkiant kitas bendravimo priemones. Taip pat reikia skatinti mokytojus bendradarbiauti tarpusavyje, dalintis gerąja praktika, idėjomis bei patirtimi per idėjų mugės.

10 pav. NM mokytojų paramos planas

Tyrimo rezultatų apibendrinimas

1. Detalizavus Vilniaus J.I. Kraševskio gimnazijos esamą situaciją, pastebima, kad mokytojams kyla sunkumų nuotolinio mokymo metu. Problemos kyla dėl to, kad nėra vieningo plano ir sistemos, kuriuo turėtų vadovautis visi mokytojai.

2. Siekiant išsiaiškinti kokios paramos reikia buvo atliktas kiekybinis tyrimas, kuriame buvo apklaustas 21 respondentas. Gauti rezultatai parodė, kad mokytojai žino kur kreiptis pagalbos iškilus sunkumams, bet jiems kyla kitų sunkumų su laiko planavimu, įtampa, NM turinio paieška ir pritaikymu bei priemonėmis.

3. Remiantis respondentų atsakymais, sudarytas paramos plano modelis kokybiškam nuotoliniam mokymui.

4. Mokytojams susiduriant su problemomis NM metu sukurta anglų kalbos informacinėmis technologijomis grįsta sistema padėtų išspręsti iškilusias problemas.

3.4. Skyriaus išvados

1. Mokantis anglų kalbą turėtų būti organizuojamos įvairios mokymosi veiklos, naudojant IT priemones. Sukurta anglų kalbos mokymosi sistema padėtų tikslingai ir sistemingai siekti žinių įgijimo ir mokymosi pažangos. Tokia sistema siekia padaryti mokymąsi įdomesnę, efektyvesnę ir pritaikytą individualiems studentų poreikiams renkantis užduotis pagal kalbines veiklas ir gebėjimus.

2. Anglų kalbos mokymosi motyvacijos gerinimo sistema apima dalyvius, bendravimą, lygio nustatymo testą, kurį atlikus galima pasirinkti užduotis pagal kalbines veiklas bei gauti grįžtamąjį ryšį. Visos kalbinės veiklos remiasi virtualiomis priemonėmis, taip pat apima žodyno ir gramatikos užduotys. Parengta sistema leis besimokančiajam įsitraukti į veiklas bei pagerinti mokymosi motyvaciją.
3. Nuotolinio mokymo metu mokytojams susidūrus su sunkumais reikėtų paramos plano modelio bei informacinėmis technologijomis grįstos sistemos kokybiškam nuotoliniam mokymui.

4. Virtualioji aplinka anglų kalbos mokymosi motyvacijos gerinimo sistemai įgyvendinti ir jos realizavimas

Virtualioji mokymosi aplinka (toliau VMA) yra puikus būdas įgyvendinti anglų kalbos mokymosi sistemą. Kuriant virtualiąją mokymosi aplinką anglų kalbos mokymuisi, svarbu atsižvelgti į mokinių poreikius, mokymosi tikslus ir panaudoti šiuolaikines technologijas, kurios skatina efektyvų ir įdomų mokymosi procesą. Virtualioji mokymosi aplinka (*ang. Virtual learning environment*) – tai mokymosi valdymo sistema kartu su mokymosi turiniu, komunikavimo ir vertinimo priemonėmis, nuorodomis į papildomus informacijos šaltinius. Kaip teigia profesorius Aleksandras Targamadžė, plačiąja prasme – tai mokymosi institucijos suformuota mokymosi erdvė, apimanti visas virtualiąsias priemones, skirtas mokytis, ir informacines sistemas bei virtualųjį mokymosi turinį [38]. VMA leidžia papildyti tradicinį mokymąsi, kuris dažnai šiuolaikiniai kartai tampa nuobodus. VMA leidžia pasiekti informaciją bet kuriuo metu ir iš bet kurios vietos, kas suteikia galimybes mokytis savarankiškai bei besimokančiajam patogiu metu.

4.1. Funkciniai ir nefunkciniai reikalavimai

VMA dalyviams yra svarbu kokias funkcijas jie gali atlikti dirbant su pasirinkta VMA, kokiomis savybėmis išsiskiria, todėl išskiriami funkciniai ir nefunkciniai reikalavimai. Funkciniai reikalavimai nusako, kokias veiklas naudotojai gali atlikti, o nefunkciniai, kokias savybes turi aplinka. Bet visų naudotojų ir dalyvių poreikiai yra skirtingi, todėl reikalavimai skirstomi į posistemius. Motyvacijai gerinti anglų kalbos pamokose, reikalingi posistemiai (žr. 11 pav.):

1. Administravimo.
2. Turinio kūrimo.
3. Bendravimo ir bendradarbiavimo.
4. Vertinimo ir įsivertinimo.

11 pav. VMA struktūra

7 ir 8 lentelėse pateikiami naudotojų funkciniių ir nefunkcinių poreikiai pagal VMA posistemius:

7 lentelė. Funkciniai reikalavimai

Posistemis	Funkcijos	Dalyvis
Administravimo	Kurti kursus, juos valdyti	Administratorius, mokytojas
	Redaguoti, pašalinti kursus	Administratorius, mokytojas
	Įtraukti, pašalinti naudotojus	Administratorius, mokytojas
	Keisti aplinkos išvaizdą	Administratorius, mokytojas
	Siųsti pranešimus	Administratorius, mokytojas
	Nustatyti naudotojų teises	Administratorius
	Įkelti dokumentus	Administratorius, mokytojas
Mokymosi turinio rengimo ir teikimo	Kurti mokomąją medžiagą	Mokytojas
	Redaguoti mokomąją medžiagą	Mokytojas
	Įkelti mokomąją medžiagą	Mokytojas
	Peržiūrėti mokomąją medžiagą	Mokytojas, mokinys
	Atnaujinti mokomąją medžiagą	Mokytojas
	Įtraukti įvairių formatų failus	Mokytojas, mokinys
	Įtraukti apklausas	Mokytojas
	Įtraukti testus	Mokytojas
	Įtraukti išorines priemones	Mokytojas, administratorius
Vertinimo ir įsivertinimo	Planuoti vertinimo veiklas ir jų laiką	Mokytojas
	Kurti testus(įtraukti klausimą, pasirinkti klausimo tipą)	Mokytojas
	Redaguoti testus	Mokytojas
	Įkelti testus įvairiais formatais	Mokytojas, mokinys
	Nustatyti vertinamo testo parametrus (trukmė, maišyti klausimus, pradžios/pabaigos laiką)	Mokytojas
	Atlikti testą	Mokinys
	Įvertinti testą ir suteikti grįžtamąjį ryšį	Mokytojas
	Gauti ir matyti įvertinimą	Mokinys
	Skaityti grįžtamojo ryšio komentarus	Mokinys
Bendravimo ir bendradarbiavimo	Rašyti asmenines žinutes	Administratorius, mokytojas, mokinys

	Dalyvauti pokalbyje grupėje	Administratorius, mokytojas, mokinys
	Gauti pranešimus el. paštu	Administratorius, mokytojas, mokinys
	Bendrauti sinchroniniu būdu	Administratorius, mokytojas, mokinys
	Kurti bendrą dokumentą	Administratorius, mokytojas, mokinys

8 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai

Nefunkcinis reikalavimas
Aplinkos valdymo patogumas, navigacija ir patrauklumas
Kalbos pasirinkimas
Nemokama aplinka
Galimybė keisti komandos paveikslėlį
Papildinių diegimas
Aplinkos palaikymas, tęstinumas

4.2. Virtualiosios mokymosi aplinkos panaudojimo atvejai

Išsiaiškinus VMA dalyvius, funkcinis ir nefunkcinis reikalavimus galima suprojektuoti panaudojimo atvejus pagal posistemius ir jų specifikacijas.

4.3. VMA administravimo posistemio panaudojimo atvejai

Kurso administratorius gali kurti kursus, juos valdyti, redaguoti bei šalinti. Taip pat gali įtraukti, pašalinti naudotojus. Esant poreikiui keisti aplinkos išvaizdą, siųsti pranešimus, keisti naudotojų nustatymus bei kelti dokumentus (žr. 12 pav.).

Dalyviai: administratorius, mokytojas

Panaudojimo atvejai:

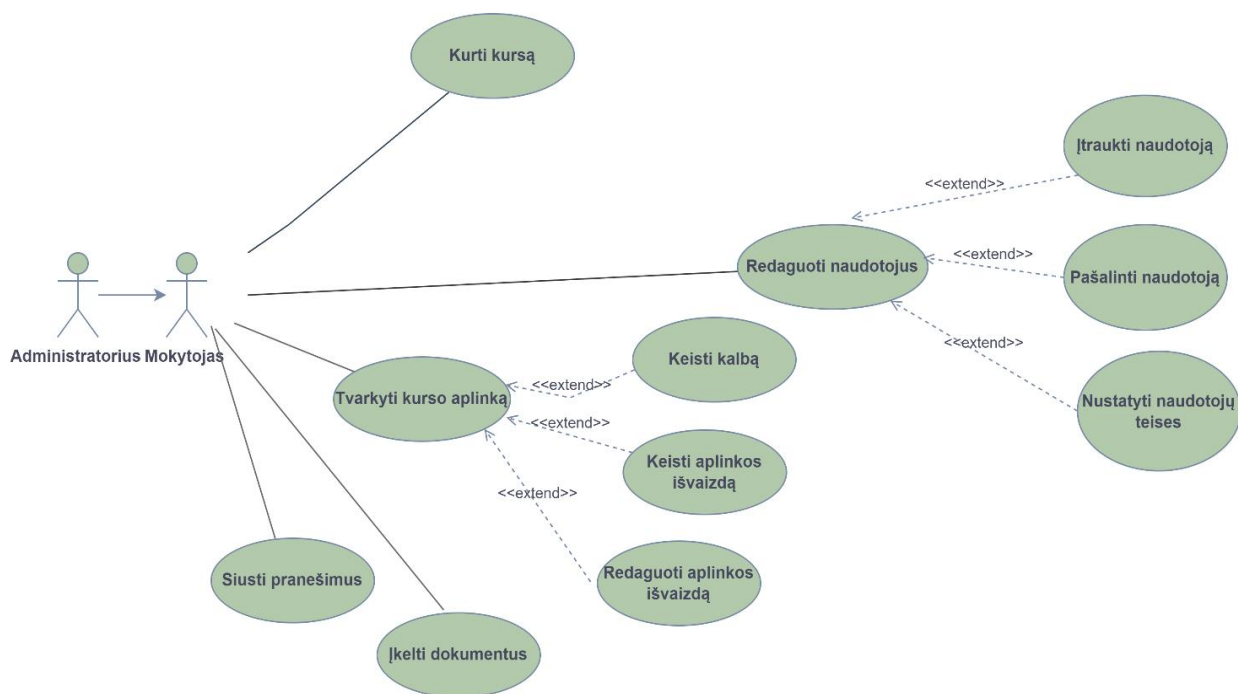
Kurti kursą: redaguoti kursą, šalinti kursą, valdyti kursą.

Redaguoti naudotojus: įtraukti naudotoją, pašalinti naudotoją, nustatyti naudotojų teises.

Tvarkyti kurso aplinką: keisti kalbą, keisti aplinkos išvaizdą.

Siųsti pranešimus.

Įkelti dokumentus.

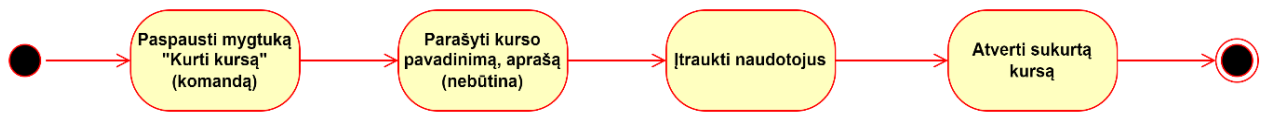

12 pav. Administravimo posistemio panaudojimo atvejų diagrama

9 lentelėje pateikiama panaudojimo atvejo „Kurti kursą“ specifikacija, kurią gali valdyti administratorius bei mokytojas.

9 lentelė. Panaudojimo atvejo „Valdyti kursą“ specifikacija

Panaudojimo atvejis	Kurti kursą
Tikslas	Kurti kursą
Dalyviai	Administratorius, mokytojas
Ryšiai su kitais PA	Valdyti kursą, redaguoti kursą, šalinti kursą
Nefunkciniai reikalavimas	Patogus aplinkos valdymas
Išankstinė sąlyga	Mokytojas prisijungęs prie VMA
Sužadinimo sąlyga	Paspausti mygtuką „Kurti kursą (komandą)“
Įvykdymo sąlyga	Sukurtas naujas kursas (komanda)
Pagrindinis scenarijus	Paspausti kurti kursą (komandą) Parašyti kurso pavadinimą, aprašą (nebūtina) Įtraukti naudotojus Atverti sukurtą kursą
Alternatyvūs scenarijai	Patikrinti interneto ryšį Prisijungti prie aplinkos Bandyti dar kartą

13 pav. Kurso kūrimo veiklos diagrama

4.4. Vertinimo ir įšivertinimo panaudojimo atvejais

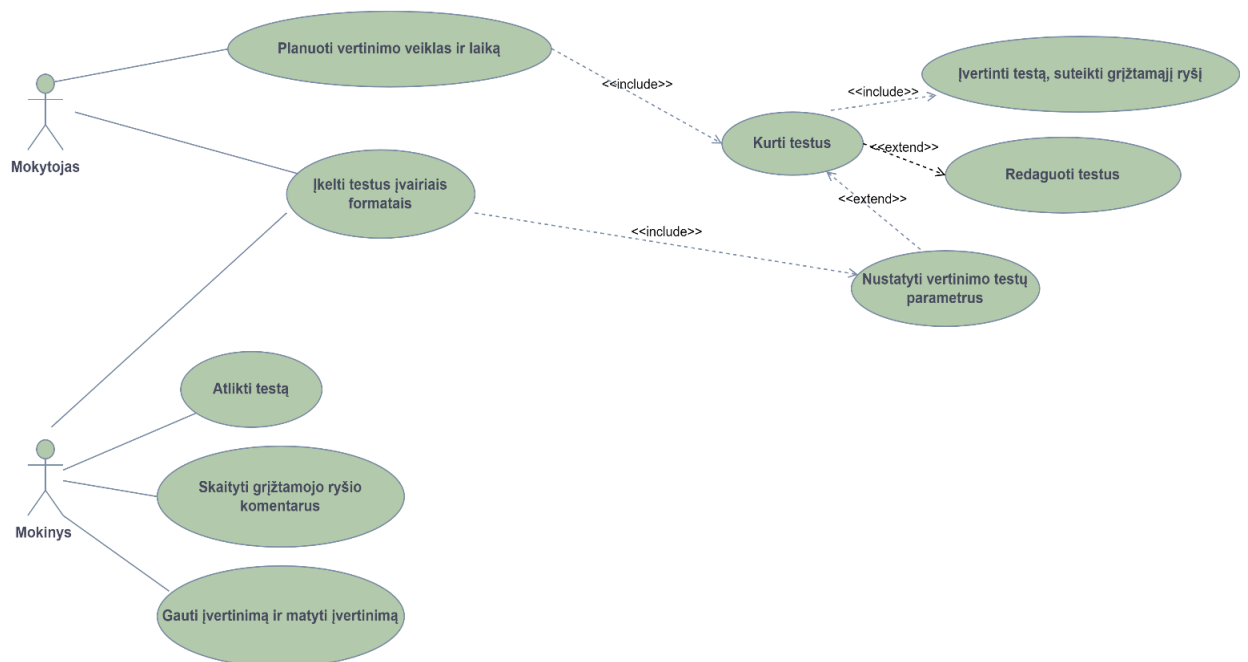
Mokymo ir mokymosi procese vertinimas atlieka labai svarbią funkciją. Tai leidžia besimokančiajam matyti savo pažangą, o mokytojui leidžia ne tik stebėti mokinių pažangą, bet ir teikti grįžtamąjį ryšį (žr. 10, 11 lentelę), (žr. 14, 15 pav.).

Dalyviai: mokytojas, mokiniai.

Panaudojimo atvejai :

10 lentelė. Vertinimo ir įšivertinimo panaudojimo atvejais

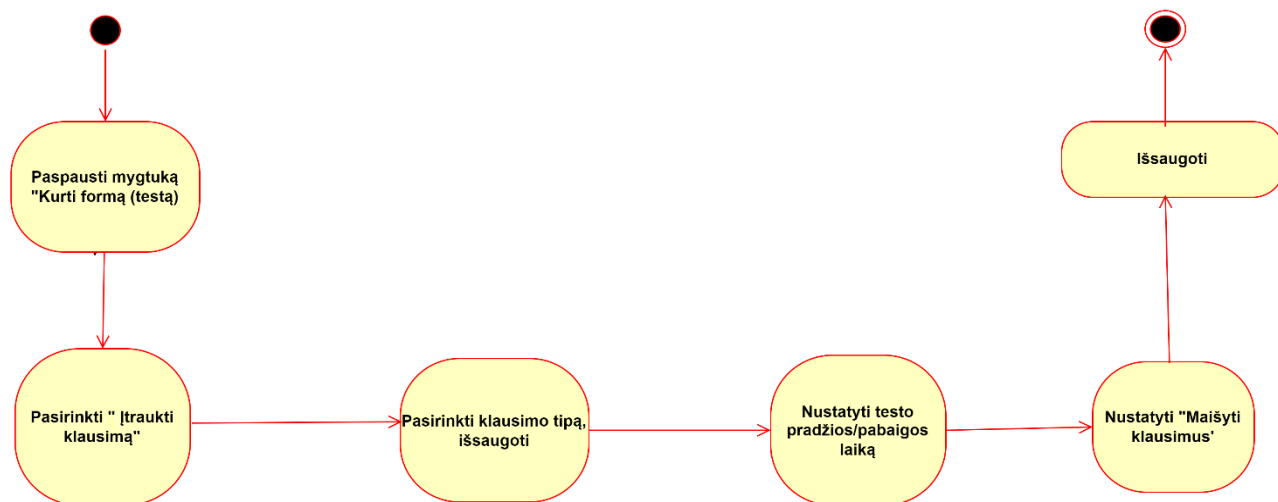
Mokytojas	Mokinys
<i>Planuoti vertinimo veiklas ir jų laiką</i>	<i>Atlikti testą</i>
<i>Kurti testus</i>	<i>Gauti ir matyti įvertinimą</i>
<i>Redaguoti testus</i>	<i>Skaityti grįžtamojo ryšio komentarus</i>
<i>Įkelti testus įvairiais formatais</i>	<i>Įkelti testus įvairiais formatais</i>
<i>Nustatyti vertinamo testo parametrus</i>	
<i>Įvertinti testą, suteikti grįžtamąjį ryšį</i>	

14 pav. Vertinimo ir įšivertinimo panaudojimo atvejų diagrama

11 lentelė. Panaudojimo atvejo „Kurti testą“ specifikacija

Panaudojimo atvejis	Kurti testą
Tikslas	Kurti testą
Dalyviai	Mokytojas, mokinys
Ryšiai su kitais PA	Įkelti užduotis įvairiais formatais Vertinti ir teikti grįžtamąjį ryšį Nustatyti parametrus
Nefunkciniai reikalavimas	Patogus aplinkos valdymas
Išankstinė sąlyga	Mokytojas prisijungęs prie VMA
Sužadinimo sąlyga	Paspausti mygtuką „Kurti testą“
Įvykdymo sąlyga	Išsaugoti parametrus
Pagrindinis scenarijus	Pasirinkti „Kurti formą (testą)“ Pasirinkti „Įtraukti klausimą“ Pasirinkti klausimo tipą, išsaugoti Nustatyti testo pradžios/pabaigos laiką Nustatyti „Maišyti klausimus“ Išsaugoti
Alternatyvūs scenarijai	Patikrinti interneto ryšį Prisijungti prie aplinkos Bandyti dar kartą jei nepavyko sukurti testo

15pav. Testo kūrimo veiklos diagrama

4.5. Virtualių mokymosi aplinkų ir programinių priemonių funkcionalumo palyginimas

Anglų kalbos motyvacijos gerinimo sistemai realizuoti reikalinga virtuali mokymosi aplinka. Tuo tikslu atliktas vienos populiariausių virtualioms mokymosi aplinkoms įgyvendinti naudojamų mokymosi valdymo sistemos *Moodle*, bendravimo ir bendradarbiavimo aplinkos *Microsoft Teams* bei turinio valdymo sistema (*toliaus TVS*) *Microsoft SharePoint* (*toliau MS SharePoint*) palyginimas pagal posistemius.

Administravimo posistemis. Atlikus *Microsoft Teams* ir *Moodle* virtualių mokymo aplinkų palyginimą pagal administravimo posistemį matome, kad aplinkos turi panašias funkcijas, galima kurti kursus, juos valdyti, taip pat redaguoti, šalinti kursą, įtraukti, pašalinti naudotojus, siųsti pranešimus. *Microsoft Teams* turi mažesnę galimybę keisti aplinkos išvaizdą, nes leidžia tik keisti paveikslėlių sukurtam kanalui (grupei). *TVS Microsoft SharePoint* leidžia atlikti visus veiksmus, bet nėra galimybė siųsti pranešimų (žr. 12 lentelę).

12 lentelė. Aplinkų palyginimas pagal administravimo posistemį

Funkcinė savybė	VMA Microsoft Teams	VMA Moodle	TVS Microsoft SharePoint
Kurti kursus, juos valdyti	+	+	+
Redaguoti, pašalinti kursą	+	+	+
Įtraukti, pašalinti naudotojus	+	+	+
Keisti aplinkos išvaizdą	-	+	+
Siųsti pranešimus	+	+	-
Nustatyti naudotojų teises	+	+	+
Įkelti dokumentus	+	+	+

Mokymosi turinio rengimo ir teikimo posistemis. *Microsoft Teams*, *Moodle* bei *Microsoft SharePoint* aplinkos turi labai plačias galimybes mokymosi turinio rengimui ir teikimui. Leidžia kurti mokomąją medžiagą ir ją redaguoti, medžiagą galima įkelti bei atnaujinti, pateikti įvairių formatų failus. Taip pat įtraukti testus, apklausas bei išorines priemones (žr. 13 lentelę).

13 lentelė. Aplinkų palyginimas pagal mokymosi turinio rengimo ir teikimo posistemį

Funkcinė savybė	VMA Microsoft Teams	VMA Moodle	TVS Microsoft SharePoint
Kurti mokomąją medžiagą	+	+	+
Redaguoti mokomąją medžiagą	+	+	+
Įkelti mokomąją medžiagą	+	+	+
Atnaujinti mokomąją medžiagą	+	+	+
Įtraukti įvairių formatų failus	+	+	+
Įtraukti apklausas	+	+	+
Įtraukti testus	+	+	+
Įtraukti išorines priemones	+	+	+

Vertinimo ir įsivertinimo posistemis. Pagal vertinimo ir įsivertinimo posistemio funkcines galimybes yra labai daug būdų *MS Teams* ir *Moodle* vertinti, stebėti mokinių pažangą bei teikti grįžtamąjį ryšį. Abi aplinkos leidžia kurti testus, juos redaguoti, kelti testus įvairiais formatais, nustatyti parametrus. Turinio valdymo sistema *Microsoft SharePoint* turi mažiau galimybių, norint vertinti besimokančiuosius bei teikti grįžtamąjį ryšį reikia įtraukti išorinius įrankius, pvz. pasirinkus iš *Microsoft Office 365* paketo (žr. 14 lentelę).

14 lentelė. Aplinkų palyginimas pagal vertinimo ir įsivertinimo posistemį

Funkcinė savybė	VMA Microsoft Teams	VMA Moodle	TVS Microsoft SharePoint
Planuoti vertinimo veiklas ir jų laiką	+	+	-
Kurti testus	+	+	-
Redaguoti testus	+	+	-
Įkelti testus įvairiais formatais	+	+	+
Nustatyti vertinamo testo parametrus	+	+	-
Įvertinti testą ir suteikti grįžtamąjį ryšį	+	+	-

Bendravimo ir bendradarbiavimo posistemis. *Microsoft Teams* ir *Moodle* aplinkos leidžia rašyti asmenines žinutes bei dalyvauti pokalbių grupėje. Taip pat gauti pranešimus el. paštu, kurti bendrą dokumentą bei bendrauti sinchroniniu būdu. *TVS Microsoft SharePoint* neturi šių galimybių, bet gali būti integruojama su *MS Teams*, nes šios programos priklauso *Microsoft Office 365* paketui ir jungiantis užtenka vienos paskiros (žr. 15 lentelę).

15 lentelė. Aplinkų palyginimas pagal bendravimo ir bendradarbiavimo posistemį

Funkcinė savybė	VMA Microsoft Teams	VMA Moodle	TVS Microsoft SharePoint
Rašyti asmeninę žinutę	+	+	-
Dalyvauti pokalbių grupėje	+	+	-
Gauti pranešimus el.paštu	+	+	+
Bendrauti sinchroniniu būdu	+	+	-
Kurti bendrą dokumentą	+	+	+

Nefunkcinių galimybių palyginimas. Lyginant išvardytas aplinkas pagal nefunkcines galimybes galima daryti išvadą, kad aplinkos yra panašios, bet tuo pačiu skirtingos. Jos yra nemokamos, patogiai valdomos ir patrauklios. Galima pasirinkti kalbą, diegti papildinius. *TVS Microsoft SharePoint* yra patogi valdyti, patraukli, ją lengva valdyti (žr. 16 lentelę).

16 lentelė. Aplinkų palyginimas pagal nefunkcines galimybes

Nefunkcinė savybė	VMA Microsoft Teams	VMA Moodle	TVS Microsoft SharePoint
Aplinkos valdymo patogumas, navigacija ir patrauklumas	+	+	+
Kalbos pasirinkimas	+	+	+
Nemokama aplinka	+	+	+
Galimybė keisti komandos paveikslėlį	+	+	+
Papildinių diegimas	+	+	+
Aplinkos palaikymas, tęstinumas	+	+	+

Apibendrinimas. Palyginus *Moodle* ir *Microsoft Teams* virtualiųjų aplinkų bei TVS *Microsoft SharePoint* funkcinis ir nefunkcinis reikalavimus, anglų kalbos mokymosi motyvacijai kelti yra svarbu, kad būtų galima kelti turinį įvairiomis formomis ir formatais, kad būtų galimybė bendrauti sinchroniniu ir asinchroniniu būdu, taip pat galimybė vertinti įgytas žinias ir suteikti besimokantiesiems grįžtamąjį ryšį. Anglų kalbos mokymosi motyvacijos sistemai įgyvendinti bus panaudota *Microsoft SharePoint*, nes tai yra patraukli ir lengvai valdoma aplinka. Joje ypač lengva kelti mokymo turinį bei jį redaguoti, o reikalui esant bendravimui, bendradarbiavimui bei grįžtamajam ryšiui bus panaudota VMA *Microsoft Teams*. Abi minėtos priemonės paprastai pasiekiamos *Office 365 Education* klientams, *Microsoft 365* programos verslui klientams ir vartotojams, turintiems „Microsoft“ paskyrą („Hotmail“, „Live“ arba *Outlook.com*). Besimokantiesiems programa yra nemokama, nes švietimo įstaigoms yra suteikta licencija naudoti *Microsoft Office 365* paketą. Darbui su aplinka reikia registracijos (prisijungimo vardo bei slaptažodžio). Dirbti galima per naršyklę arba parsisiuntus aplikaciją į kompiuterį ar mobilųjį telefoną. Aplinkoje galima dirbti ne tik anglų kalba, bet ir lietuvių.

4.6. Vertinimo ir įsivertinimo priemonė motyvacijai kelti anglų kalbos pamokose

Vertinimas, įsivertinimas, refleksija bei grįžtamasis ryšis atlieka svarbų vaidmenį mokymo ir mokymosi procese. Anglų kalbos mokymosi tai yra ypač svarbu, nes tokiu būdu mokytojas mato mokinių pažangą, ar vertinamos užduotys atliepia išsikeltus mokymosi tikslus. Besimokančiajam vertinimo ir įsivertinimo procesas labai svarbus savo pažangai stebėti, matyti kokias kalbines veiklas sekasi atlikti geriau, o ties kuriomis reikia įdėti pastangų. Mokymosi procesas tradiciniame ir virtualiame mokymosi neįsivaizduojamas be vertinimo, besimokantysis turi gauti grįžtamąjį ryšį. Kontroliniai darbai ne visada tinkamai atskleidžia besimokančiojo pažangą, todėl labai svarbu sukurti glaudesnę grįžtamąjį ryšį, parenkant tinkamas priemones testų kūrimui. Besivystančių technologijų dėka yra įvairios vertinimo/įsivertinimo priemonės, kurios leidžia rezultatą matyti iš karto bei stebėti ilgalaikę pažangą. *Microsoft Office 365* programa *Microsoft Forms* viena iš tinkamiausių priemonių vertinimui įgyvendinti.

Microsoft Forms panaudojimas mokymosi

Microsoft Forms gali būti naudojama įvairiais tikslais, t.y. mokinių apklausoms, vertinimui bei įsivertinimui, taip pat refleksijai.

Mokytojas/dėstytojas norėdamas įvertinti ir sekti besimokančiųjų pažangą sukuria naują formą ir ją pasidalina su besimokančiais. Formos parametruose nustato kas gali atsakyti, pažymi pradžios, pabaigos laiką, koreguoja klausimų seką. Mokiniai/studentai prisijungia prie savo *Microsoft 365* paskyros ir atlieka užduotį. Mokytojas gavęs atsakymus, peržiūri rezultatus ir paskelbia įvertinimus. Taip pat mokytojas gali matyti duomenis diagramose, kurios parodo kiek procentų respondentų pateikė teisingus atsakymus.

Priemonės funkcinės galimybės.

Pagrindiniai sistemos naudotojai – sistemos administratorius, mokytojai ir besimokantieji. Sistemos administratorius prižiūri sistemą, suteikia teises naudotojams. Mokytojai naudojami sistema, kuria apklausas bei testus, teikia grįžtamąjį ryšį, vertina, palygina rezultatus. Besimokantieji atlieka paskirtas užduotis, gauna įvertinimą ir grįžtamąjį ryšį, gali komentuoti, užduoti klausimus apie veiklas ir užduotis. Toliau yra pristatomos mokytojo funkcijos.

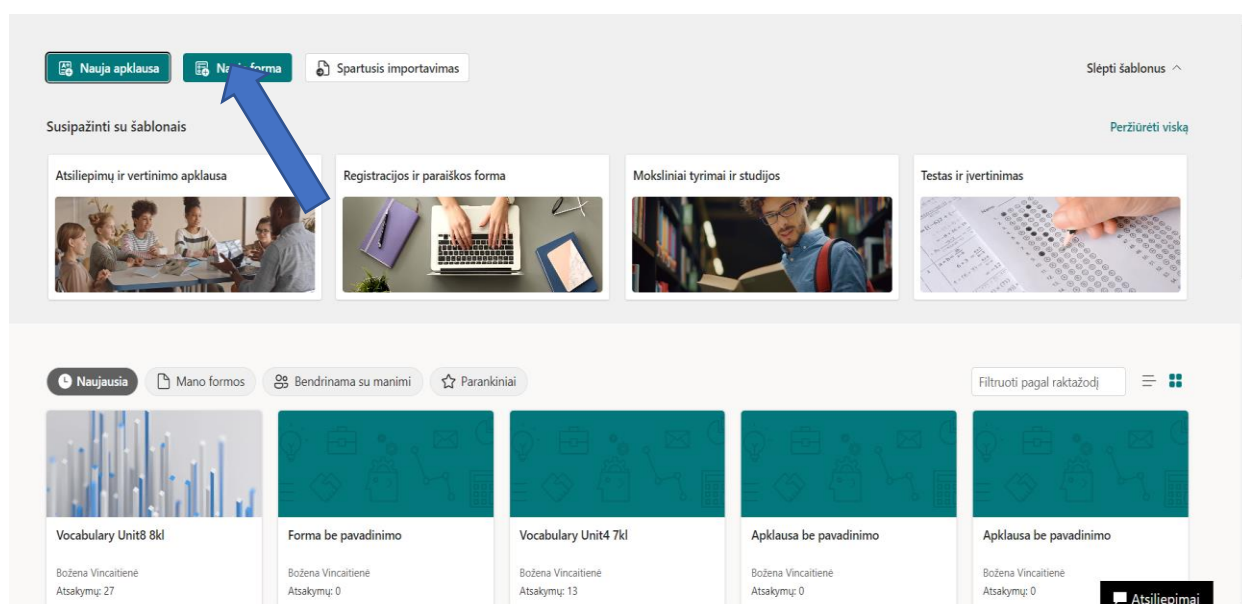
Mokytojų funkcijos:

1. Kurti ir dalintis testais ir užduotimis.
2. Koreguoti formos (testų, apklausų) parametrus.
3. Patikrinti formų rezultatus, juos palyginti naudojant diagramas.
4. Įterpti sukurtas formas *Microsoft Teams* aplinkoje.
5. Tobulinti formą (įterpti paveikslėlių, logotipą, keisti dydį).

Taigi, kaip matome, mokytojas gali ne tik kurti bei dalintis formomis, jas redaguoti, koreguoti, matyti ir lyginti besimokančiųjų rezultatus ir teikti grįžtamąjį ryšį.

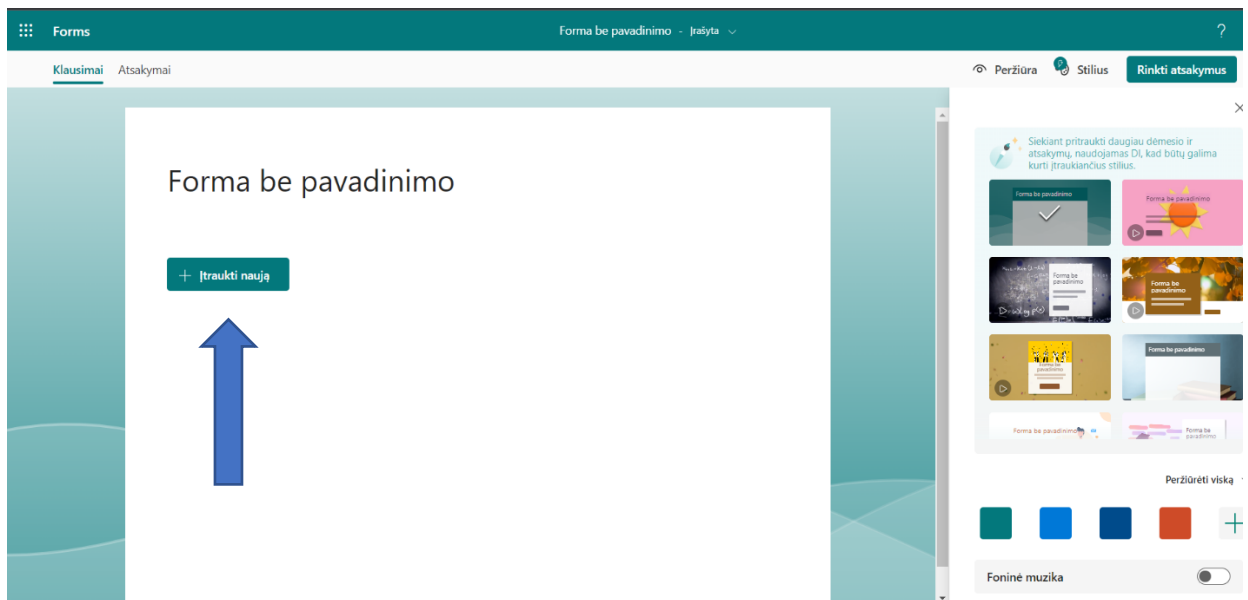
Microsoft Forms priemonės naudotojo instrukcijos tikslas – prisijungus prie savo paskyros gebėti kurti testus, apklausas bei formas. Norėdami pradėti darbą:

1. Prisijunkite prie *Microsoft Forms* naudojant *Microsoft 365* paskyrą.
2. Pasirinkite **Nauja forma** (žr. 16pav.).

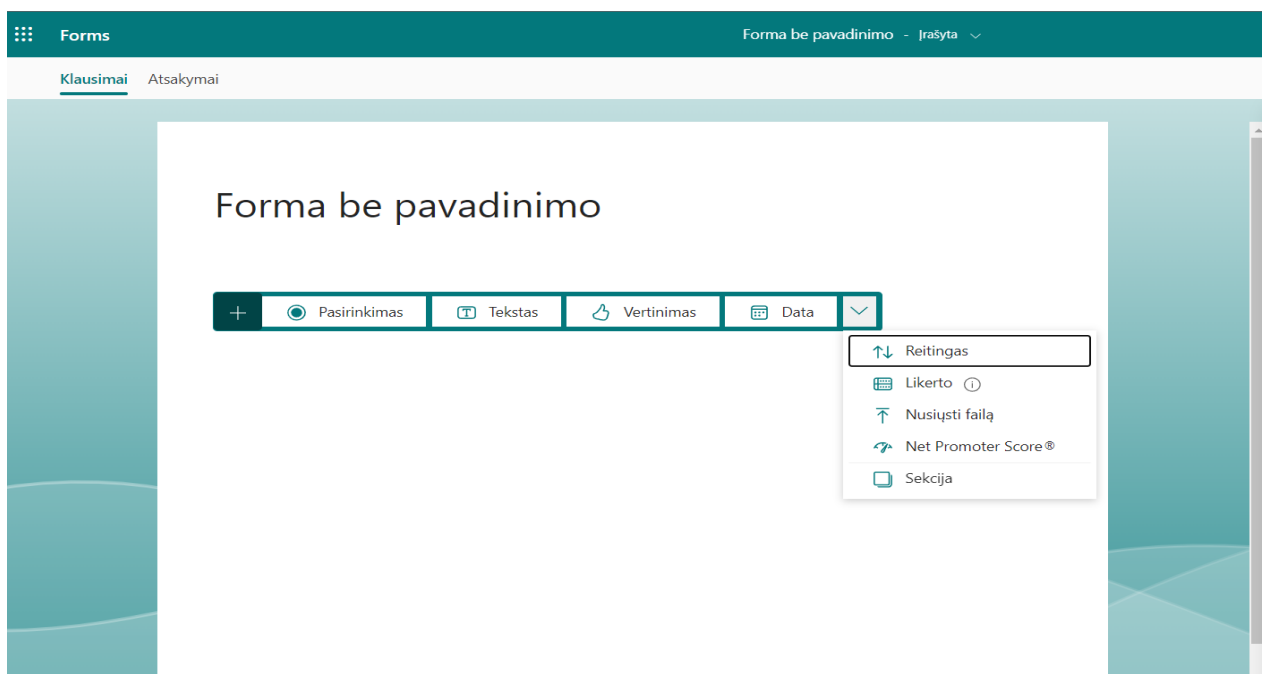

16 pav. Priemonės naudotojo instrukcija

3. Sukurkite savo formos pavadinimą.
4. Norėdami pradėti kurti klausimus, pasirinkite **Įtraukti naują** (žr. 17 pav.). Pasirinkite kokio tipo klausimus norėsite įtraukti, tai gali būti **Pasirinkimo**, **Teksto**, **Įvertinimo** ir **Datos** klausimai. Išskleidę klausimų meniu, matysite ir kitus klausimų tipus (žr. 18 pav.).

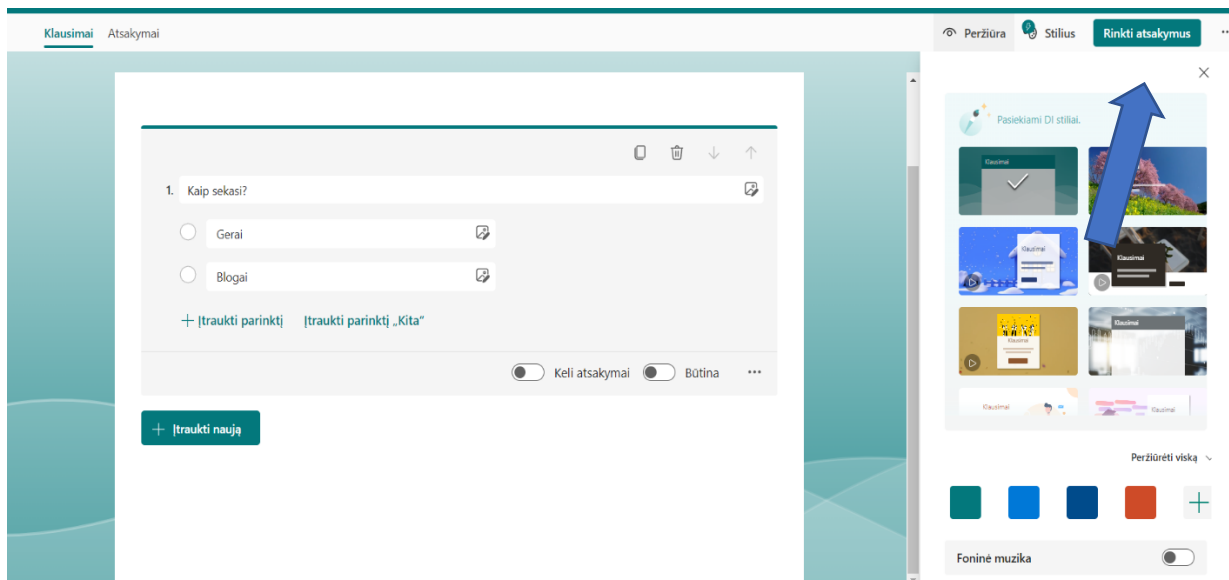

17 pav. Priemonės naudotojo instrukcija

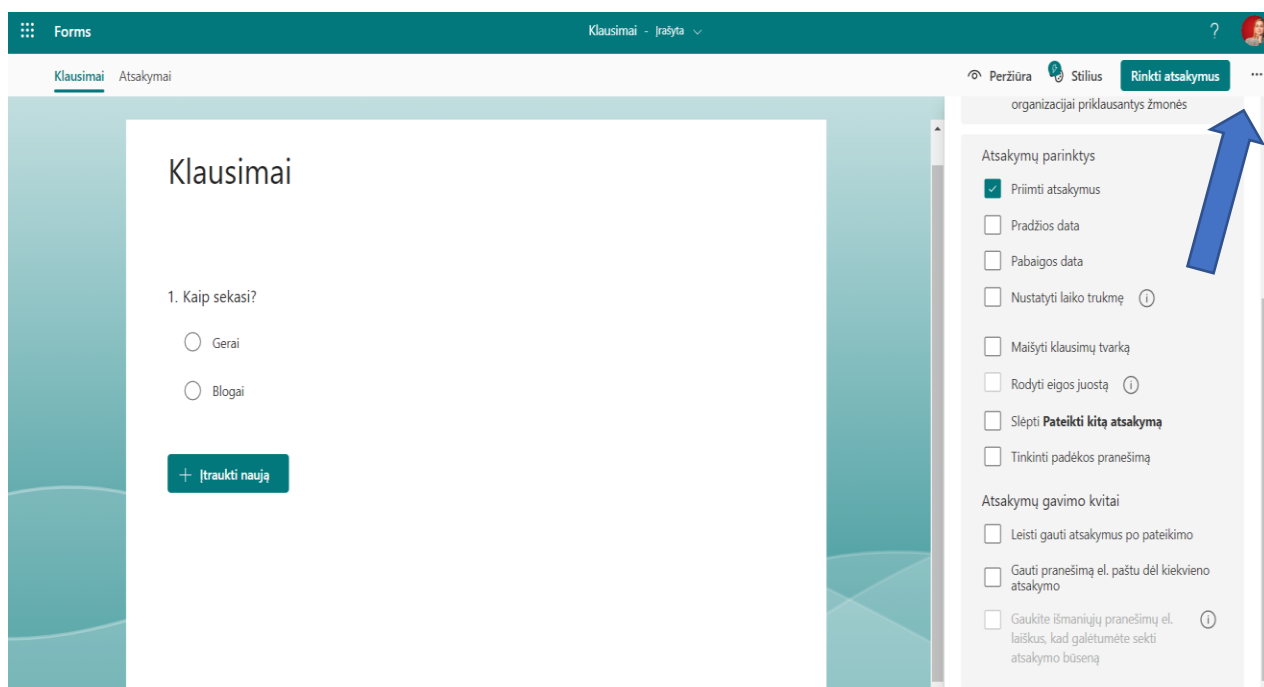

18 pav. Priemonės naudotojo instrukcija

5. Norėdami peržiūrėti sukurtą formą, pasirinkite **Peržiūra**. Taip pat galite peržiūrėti, kaip atrodys mobiliajame įrenginyje (žr. 19 pav.). Turėdami pagrindinius dalykus, toliau galite įtraukti paveikslėlį į klausimą, kurti sekcijas, naudoti šakojimo logiką. Paspaudę tritaškį iš dešinės pusės, galite keisti parametrus: nustatyti pradžios/pabaigos laiką, trukmę, klausimų seką. (žr. 20 pav.)

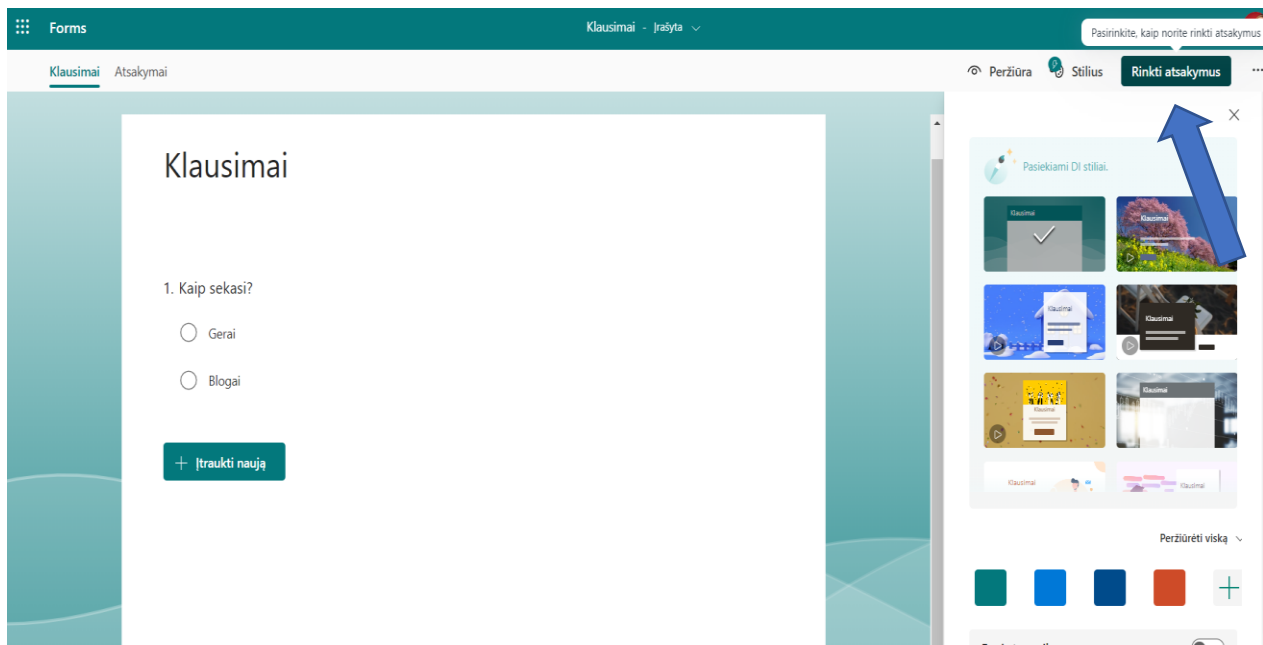

19 pav. Priemonės naudotojo instrukcija

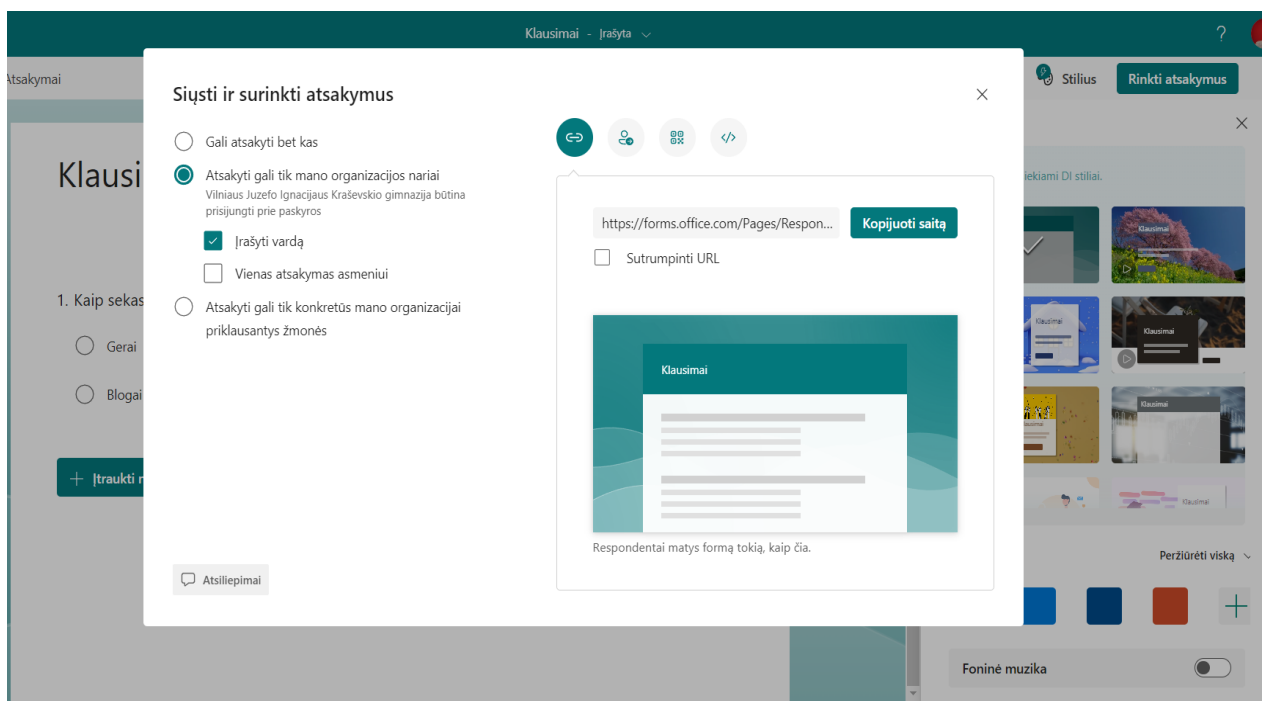

20 pav. Priemonės naudotojo instrukcija

6. Norėdami pateikti formą, spauskite **Rinkti atsakymus** (žr. 21 pav.). Nustatykite, kas galės atsakyti į jūsų klausimus ir kaip pasidalinsite formą (kopijuoti saitą, kurti QR kodą, siųsti kvietimą) (žr. 22 pav.).

21 pav. Priemonės naudotojo instrukcija

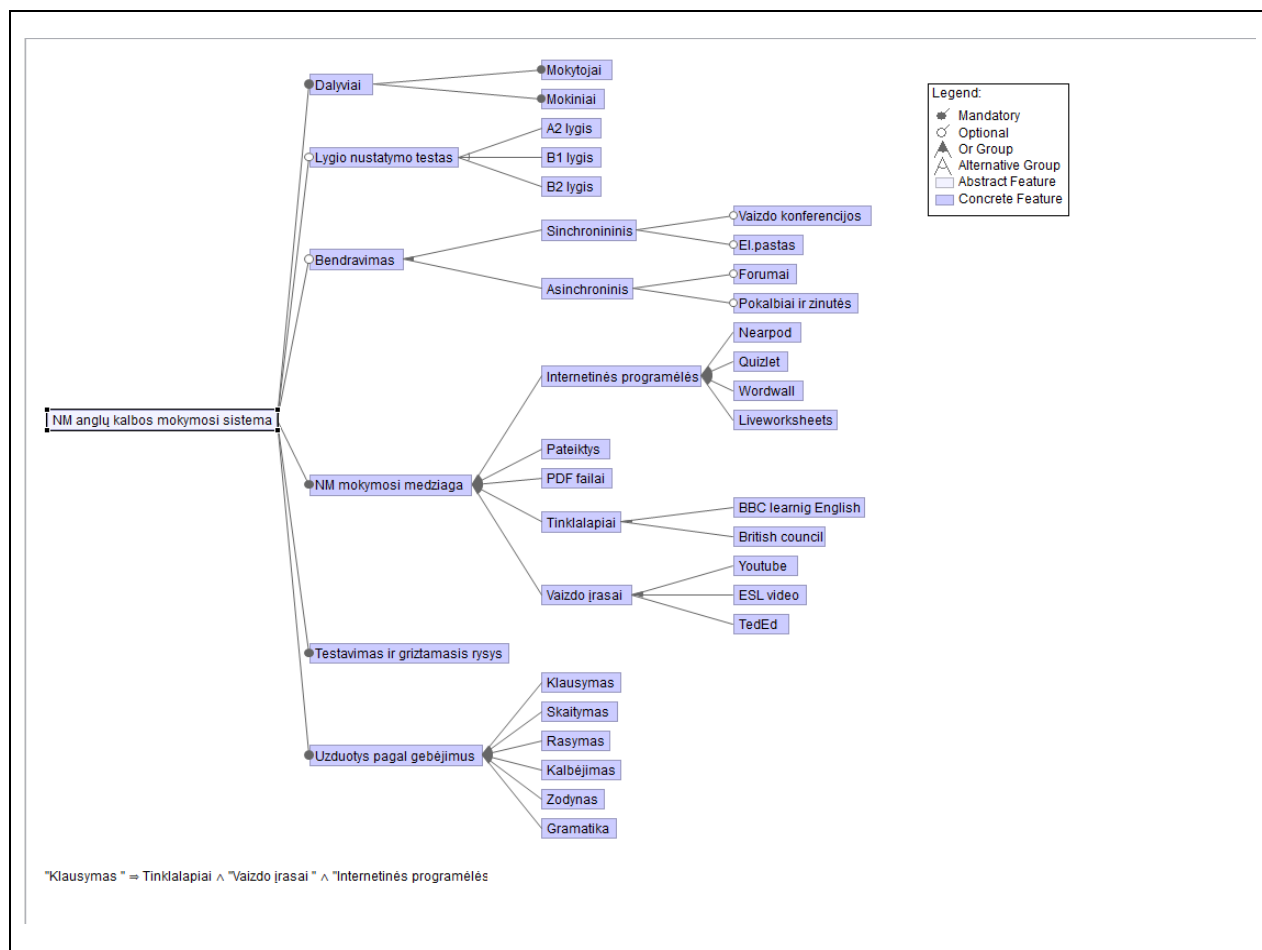
22 pav. Priemonės naudotojo instrukcija

Teisingai atlikę nurodytus žingsnius, sėkmingai sukursite formą, testą ar apklausą *Microsoft Forms* aplinkoje, kuria galėsite dalintis su besimokančiais.

4.7. Anglų kalbos motyvacijos mokytis gerinimo sistemos realizavimas

Apžvelgus VMA *Moodle* ir *Microsoft Teams* ir TVS *Microsoft SharePoint* anglų kalbos motyvacijos mokytis gerinimo sistemos realizavimui *Microsoft Teams* buvo pasirinkta bendravimui ir bendradarbiavimui, o turinio kūrimui buvo sukurta svetainė naudojant *Microsoft SharePoint*.

Besimokančioms organizacijoms NŠA suteikia *Microsoft Office 365* paketą nemokamai. Sistemos realizavimas pavaizduotas požymių diagramoje (žr. 23 pav.).

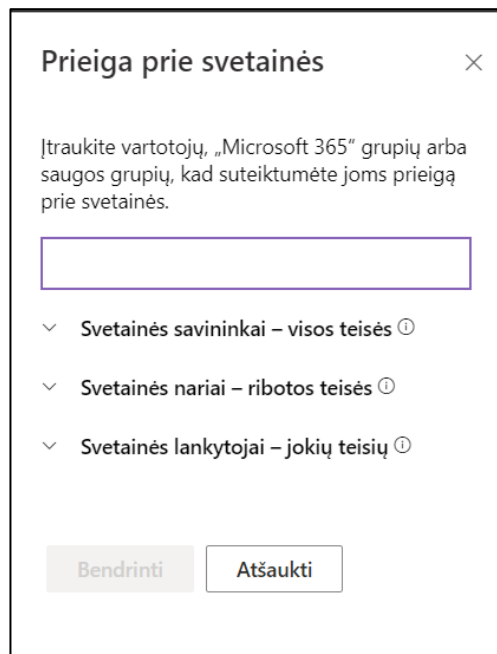
23 pav. NM anglų kalbos mokymosi sistema

Anglų kalbos mokymosi sistema buvo sukurta atsižvelgiant į VMA keliamus reikalavimus ir pagal administravimo, turinio kūrimo, bendravimo ir bendradarbiavimo bei vertinimo ir įsivertinimo požymius.

Administravimas. *Microsoft SharePoint* suteikia galimybę kurti pranešimų ir komandos svetainę. Sukurtai sistemai realizuoti buvo pasirinktas pranešimų svetainės formatas, kuris leidžia rinktis iš įvairių siūlomų šablonų. Šiam darbui buvo pasirinktas mokymo centro šablonas, kuris labiausiai tinka mokomajam turiniui kurti. Svetainei galima suteikti pavadinimą, keisti spalvas, foną, paveikslėlius, pridėti skyrius arba juos panaikinti, t.y. sukurti norimą ir patogų svetainės vaizdą.

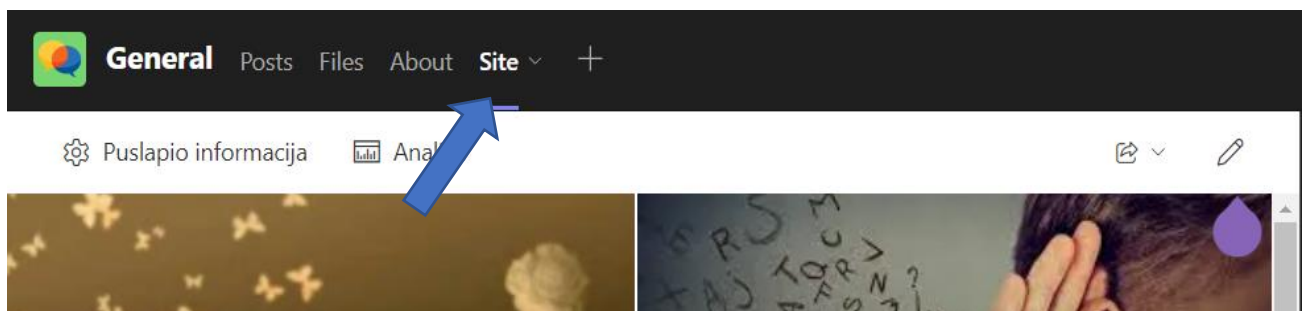
Sukūrus svetainę ji yra bendrinama su pasirinktais vartotojais (žr. 24 pav.), kuriuos įtraukia svetainės savininkas. Pagal jiems suteiktas teises, svetainės savininkai turi visišką svetainės turinio, temos, parametrų valdymą. Svetainės nariai gali peržiūrėti ir redaguoti svetainės turinį, o svetainės lankytojai neturi jokių teisių, gali tik skaityti. Mokiniais buvo suteiktos svetainės lankytojų teisės. Svetainę patogiau bendrinti su savo organizacijos nariais, bet taip pat yra galimybė bendrinti ir su kitais vartotojais. Tokiems vartotojams *Microsoft Office365* suteikia kodą prisijungimui prieš tai savininkui išsiuntus kvietimą. Svetainė yra prieinama adresu:

<https://krasevski.sharepoint.com/sites/EnglishwithladyBozena>

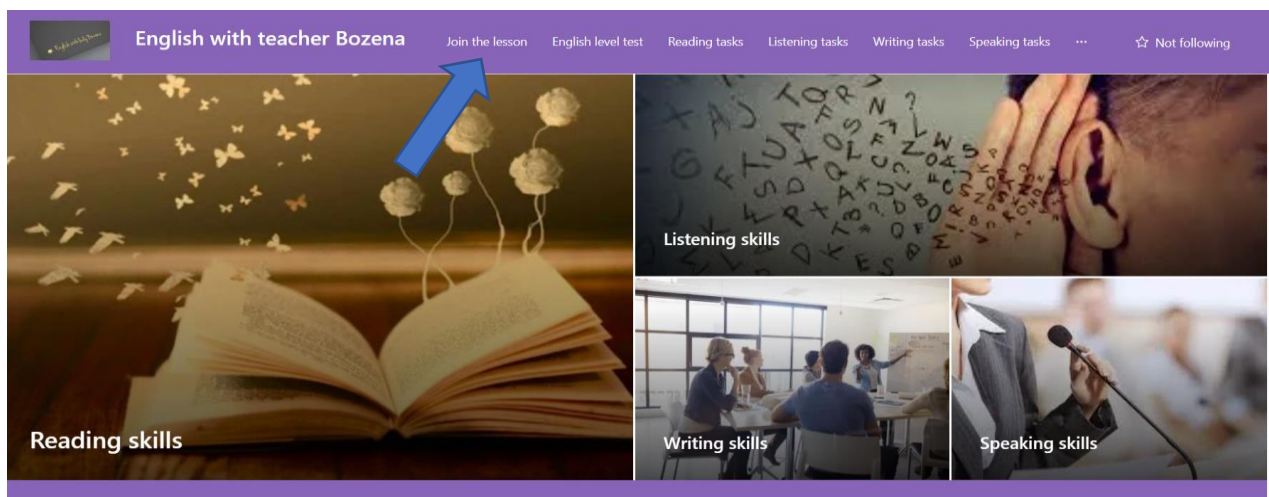
24 pav. Prieiga prie svetainės

Bendravimas ir bendradarbiavimas vyksta *Microsoft Teams* sinchroniniu ir asinchroniniu būdu. Vartotojai yra įtraukiami į *MS Teams*, kur yra sukurtas kanalas (žr. 25 pav.) su nuoroda į *Microsoft SharePoint*. Ten vartotojai gali rasti nuorodą (žr. 26 pav.) ir prisijungti konsultacijai paskirtu laiku arba gali rašyti žinutes *MS Teams* priskirtame kanale.

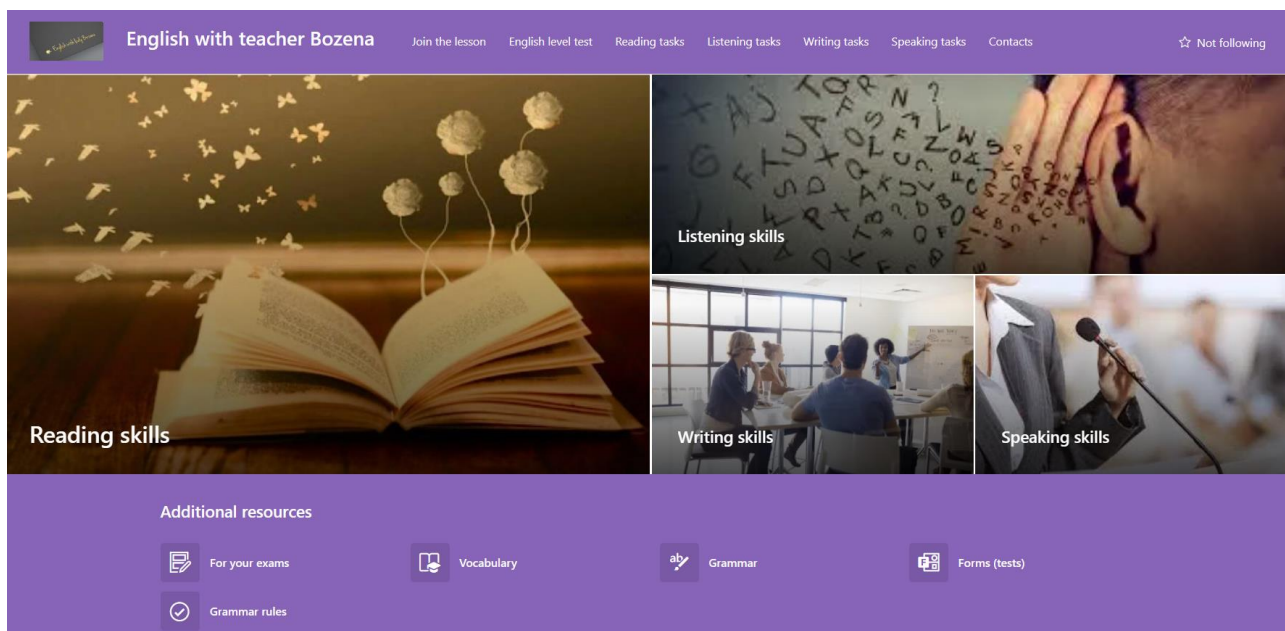
25 pav. Sukurtas kanalas su nuoroda į Microsoft SharePoint

26 pav. Nuoroda sinchroniniai konsultacijai

Turinio kūrimas. Mokomasis turinys kuriamas pagal visas anglų kalbos mokymosi kalbines veiklas: klausymas, skaitymas, rašymas ir kalbėjimas (žr. 27 pav.). Taip pat su žodyno ir gramatikos užduotimis, nes tai yra neatsiejama nuo taisyklingos anglų kalbos.

27 pav. Užduotys pagal anglų kalbos mokymosi kalbines veiklas

Užduotys visoms kalbinėms veikloms yra suskirstytos pagal mokėjimo lygius, kas padeda rasti tinkamas veiklas. Anglų kalbos motyvacijos mokyti gerinimo sistemos turinio realizavimui parenkamos įvairios virtualiosios turinio rengimo priemonės numatytos sistemos realizavime. *Liveworksheets* daugiausiai naudojama skaitymo bei klausymo įgūdžių gilinimui (žr. 28 pav.). *Microsoft Forms* naudojama skaitymo, žodyno bei gramatikos užduotims (žr. 29 pav.). Užduotys yra pateikiamos pagal bendrųjų programų temas. Taip pat svetainėje prie kiekvienos kalbinės veiklos galima rasti nuorodas į įvairius naudingus tinklalapius, pvz.: *Eslvideo*, *British Council* ir t.t. Gramatikos taisyklės pateikiamos pateikčių ir video formatais (žr. 30 pav). Taip pat mokiniai gali rasti naudingos medžiagos skyriuje skirtame pasiruošimui brandos egzaminui.

Reading tasks

<p>Reading B2/B2+</p> <ul style="list-style-type: none"> FCE reading test (B2) FCE reading test B2 FCE Reading test (B2) Exam reading B2+ Exam reading B2+ 	<p>Reading B1/B1+</p> <ul style="list-style-type: none"> Reading test PET (B1+) Reading test PET (B1+) Reading test PET (B1+) Reading test PET (B1+) 	<p>Reading A2</p> <ul style="list-style-type: none"> Reading 1 A2 Reading 2 A2 Reading 3 A2 Reading 4 A2 Reading 5 A2
---	---	--

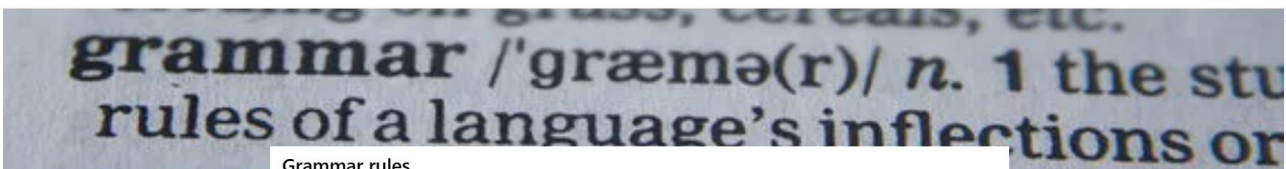
28 pav. Skaitymo užduotis pagal mokėjimo lygį

Vocabulary tasks

Travel and shopping Unit2 B2+	Character and appearance Unit1 B1+	Culture: festivals, celebrations, special days Uni...
Environmental problems and social issues Unit...	Jobs and education Unit 2 B1+	Entertainment Unit 8 A2
Moods and feelings Unit4 B2+	Entertainment Unit 4 B1+	Sports and health Unit 4 A2
Entertainment Units B2+	Fears/phobias/feelings Unit 6 B1+	Travel and holiday Unit 2 A2
Science and technology Unit7 B2+	Health and food Unit 7 B1+	People and houses, shopping, places Unit 7 A2
Education Unit8 B2+	Travel and holiday activities Unit 8 B1+	Natural phenomena and weather Unit 3 A2
	Communication and technology B1+	Daily routine and free time activities Unit 1 A2
	Revision Environment B1+	Adjectives: opposites
	Revision Entertainment B1+	

29 pav. Žodyno užduotys į Microsoft Forms

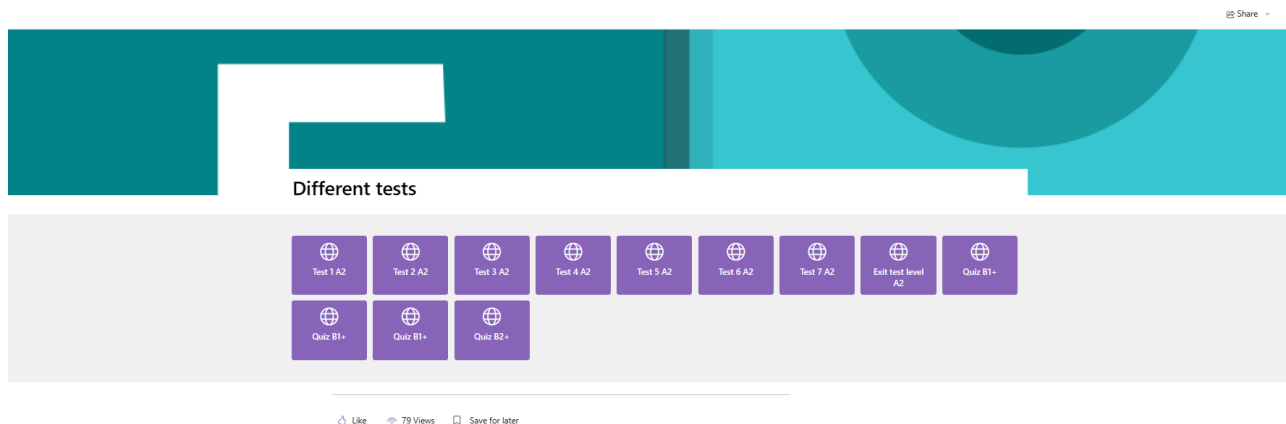
Grammar rules

Comparisons	Reported speech	Passive voice	Present simple vs Present continuous
Present perfect vs Past simple	Past simple vs Past continuous	Conditional sentences	Present simple vs Present continuous
Future tenses	Past tenses	Present tenses	

Like 67 Views Save for later

30 pav. Gramatikos taisyklės

Vertinimas ir įsivertinimas. Tinkamas vertinimas gali būti didelis motyvacijos šaltinis. Teigiamas grįžtamasis ryšys ir pripažinimas už pastangas, gali skatinti žmones siekti aukštesnių tikslų ir gerinti savo veiklą. Kadangi mokomasis turinys pateikiamas su nuorodomis į įvairias virtualias mokymosi priemones, tai besimokantysis, atlikęs užduotis, iškart gauna rezultatą ir gali aptarti su mokytoju sinchroniniu arba asinchroniniu būdu. Pateikiama daug testų, kurių parametruose nustatytas mokomasis režimas, tai reiškia, kad moksleiviai atlieka savikontrolės testus ir gali sekti ne tik savo pažangą, bet ir matyti bei pasitaisyti, jei atliko užduotį su klaida (žr. 31 pav.).

31 pav. Vertinimo ir įsivertinimo testai

4.7. Skyriaus išvados

1. Išnagrinėjus reikalavimus projektuojamai aplinkai ir suprojektavus veiklos panaudojimo atvejų diagramas bei sudarius panaudojimo atvejo specifikacijas, prieita išvados, kad anglų kalbos įsitraukimo bei motyvacijos gerinimo sistemai įgyvendinti reikalinga aplinka įvairių formų ir formatų turiniui kelti bei teikti grįžtamąjį ryšį.
2. Palyginus VMA Moodle, Microsoft Teams ir TVS Microsoft SharePoint sistemai realizuoti, pasirinkta MS SharePoint, nes sistema leidžia kelti turinį įvairiomis formomis ir formatais, jį redaguoti. Sinchroniam bendravimui galima pasirinkti Microsoft Teams, o grįžtamajam ryšiui Microsoft Forms, nes minėtos priemonės yra teikiamos nemokamai mokymosi institucijoms su Microsoft Office365 paketu.
3. Anglų kalbos mokymo sistema buvo suprojektuota atsižvelgiant į VMA keliamus reikalavimus bei moksleivių poreikius. Ji atspindi administravimo, turinio kūrimo, bendravimo, bendradarbiavimo ir vertinimo bei įsivertinimo principus. Svetainę sudaro 9 dalys: lygio nustatymo testai, kalbėjimas, skaitymas, klausymas, rašymas, gramatika ir žodynas. Taip pat galima rasti gramatikos taisykles, įvairius testus ir naudingą medžiagą egzaminams. Aplinką sudaro 19 svetainės puslapių, 80 svetainės išteklių.

5. Sistemos tinkamumo tyrimas

5.1. Tyrimo planas.

Mokymosi motyvacijos gerinimui sukurta anglų kalbos mokymosi sistema realizuota *Microsoft SharePoint* internetinėje svetainėje *English with Teacher Bozena* skirta Vilniaus J.I. Kraševskio gimnazijos mokiniams ir atliekamas sukurto sistemos tinkamumo vertinimas keliais etapais:

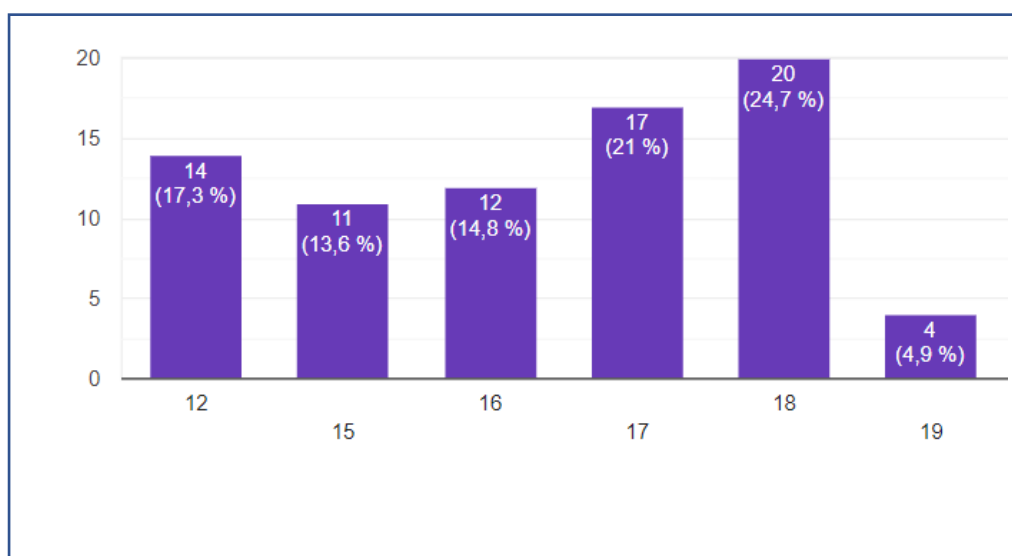
1. G1-G4 klasių mokinių supažindinimas su sukurta sistema.
2. Mokinių įtraukimas ir teisių suteikimas.
3. Priemonės išbandymas su gimnazijos mokiniais.
4. Apklausa apie priemonės efektyvumą ir tinkamumą.
5. Svetainės tobulinimas pagal mokinių pateiktas rekomendacijas.

Tyrimo tikslas – atlikti tyrimą ir nustatyti ar sukurta priemonė yra tinkama anglų kalbos mokymosi motyvacijos gerinimui.

Sukurta priemonė buvo pristatyta I-IV gimnazinių klasių mokiniams pamokų metu. Mokiniai buvo įtraukti į svetainę ir jiems suteiktos ribotos teisės (tik skaityti). Mokiniai jungiasi su prisijungimo duomenimis, kuriuos naudoja jungiantis prie Microsoft 365, pvz. *MS Teams* prie kurio jungėsi ir karantino metu, todėl tai nesukėlė didesnių sunkumų. Moksleiviams buvo paaiškinta kur rasti lygio nustatymo testą, kaip rasti užduotis, kaip suteikiamas grįžtamasis ryšys ir kur rasti pagalbą kilus klausimams ar prireikus sinchroninės konsultacijos.

5.2. Tyrimo rezultatų analizė

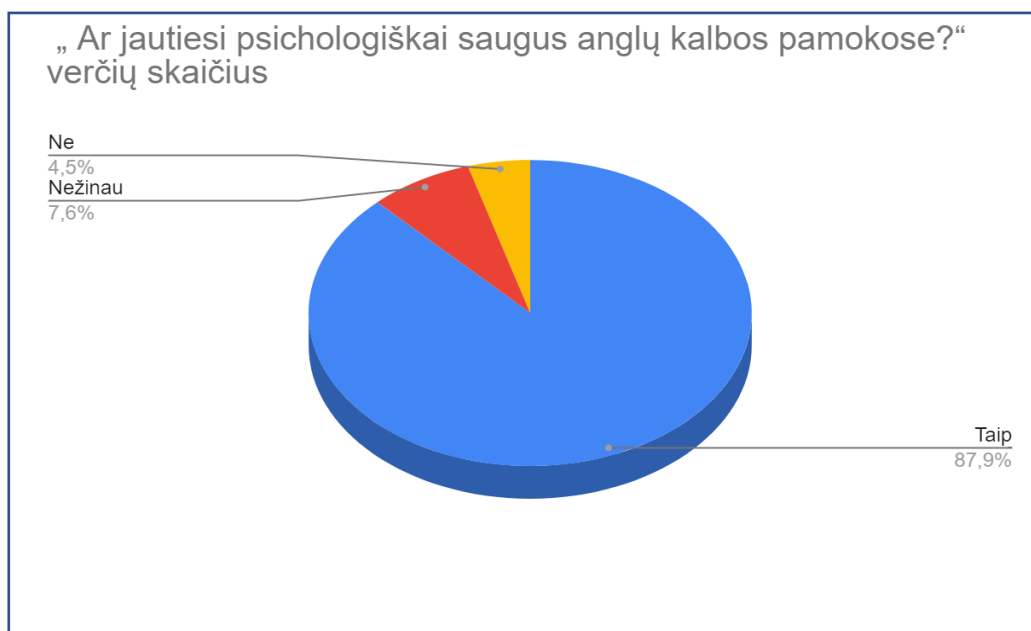
Tyrimo dalyvavo Vilniaus Juzefo Ignacijaus Kraševskio gimnazijos moksleiviai. Respondentai buvo apklausti naudojant *Google Forms* įrankį (žr. 3 priedą). Tyrimo dalyvavo 66 I-IV gimnazinių klasių mokiniai amžiaus kategorijoje nuo 14 iki 19 metų (žr. 32 pav.).

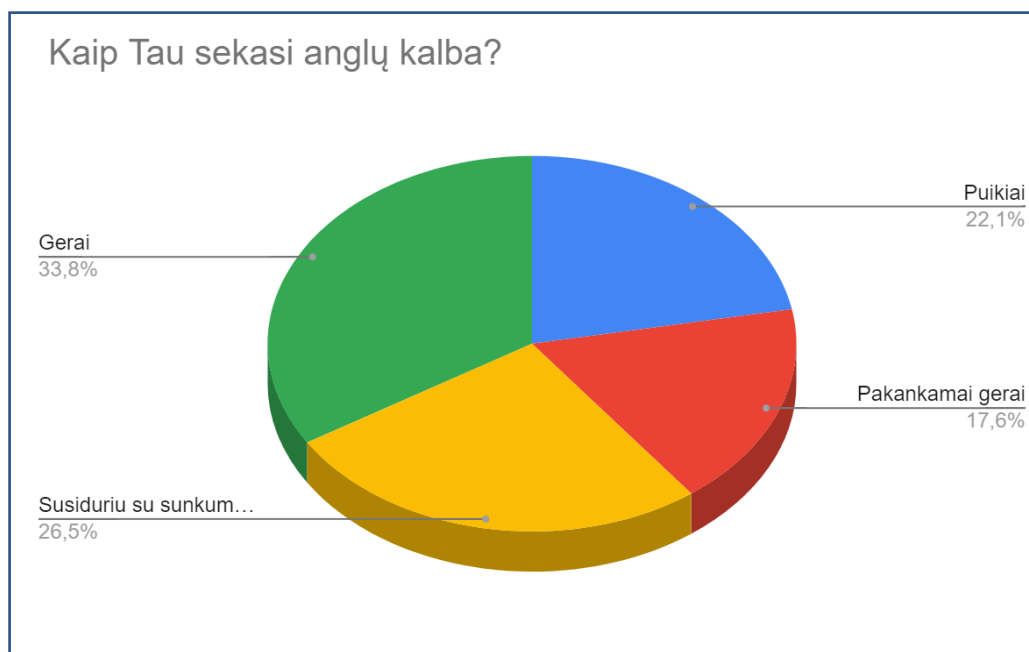
32 pav. Tavo amžius

Pirmiausia mokiniai atsakė į klausimą: kaip jiems sekasi mokytis anglų kalbą ir ar jaučiasi psichologiškai saugūs anglų kalbos pamokose. Pateiktose diagramose matome, kad 87,9 % besimokančiųjų jaučiasi psichologiškai saugūs. 22 % teigia, kad jiems puikiai sekasi anglų kalbos

pamokose, 31.8 % atsakė, kad gerai, 18.2 % mano, kad pakankamai gerai, tačiau 27 % susiduria su sunkumais (žr. 33, 34 pav.).

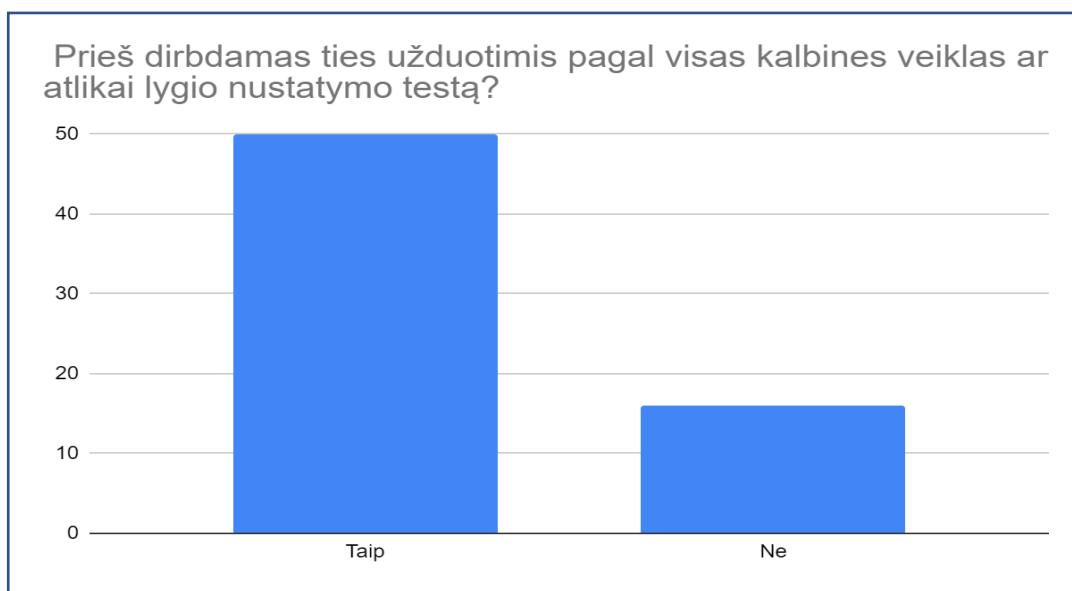

33 pav. Psichologinis saugumas anglų kalbos pamokose

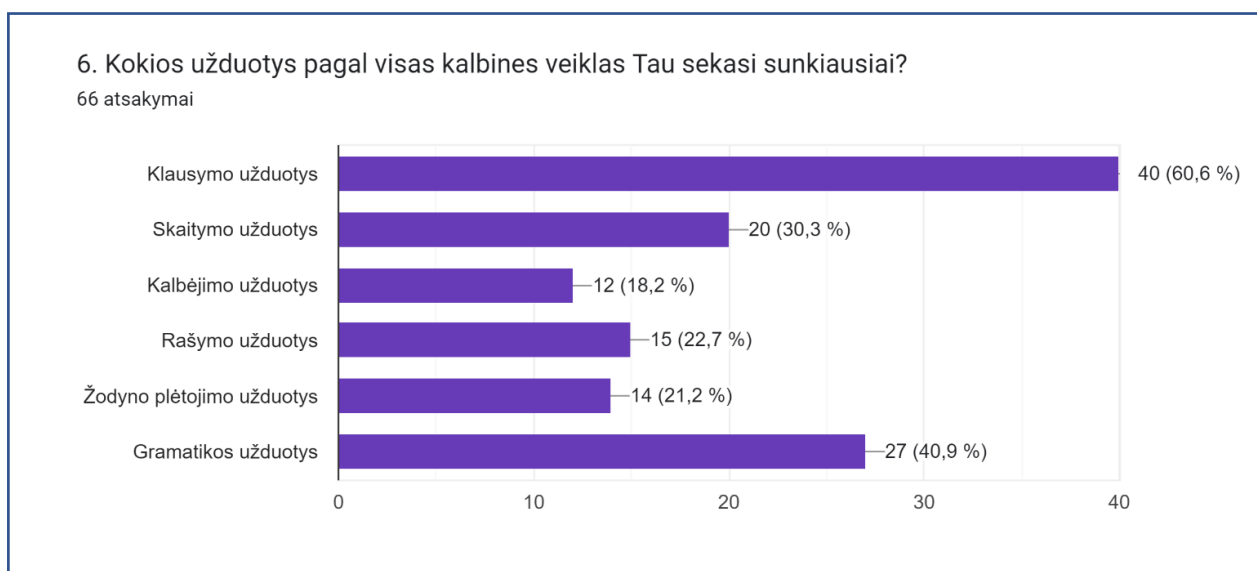
34 pav. Kaip tau sekasi anglų kalba

Prieš pradėdant dirbti su sukurta priemone, mokiniams buvo rekomenduojama atlikti lygio nustatymo testą ir džiugu, kad daugiau nei 76 % besimokančiųjų pasinaudojo rekomendacija (žr. 35 pav.).

35 pav. Lygio nustatymo testas

36 paveiksle pavaizduota, kaip pasiskirstė respondentų atsakymai į klausimą: kokios užduotys, pagal kalbines veiklas, sekasi sunkiausiai. Matome, kad daugiausiai mokiniai susiduria su sunkumais atliekant klausymo (60.6 %), skaitymo (30.3 %) bei gramatikos užduotis (40.9 %).

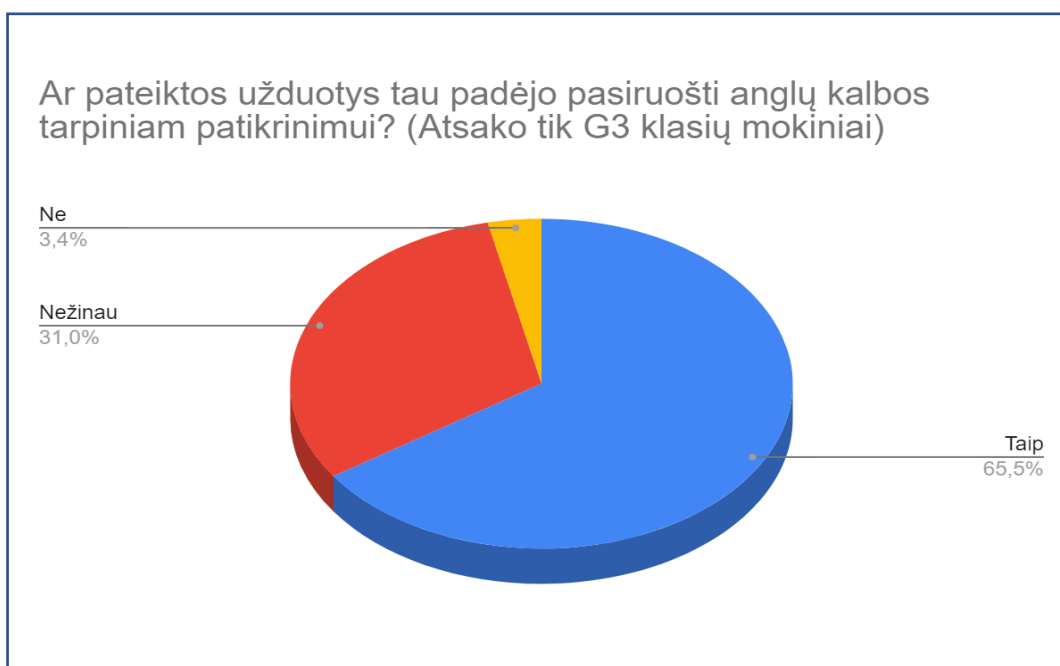

36 pav. Užduočių sunkumo lygio paskirstymas pagal kalbines veiklas

66.7 % besimokančiųjų teigia, kad pasiūlyta mokymosi sistema jiems padeda mokytis anglų kalbos ir gerinti rezultatus, o III gimnazinių klasių mokiniai (65.5 %) mano, kad pateiktos užduotys jiems padėjo ruošiantis anglų kalbos tarpiniam patikrinimui (žr. 37, 38 pav.).

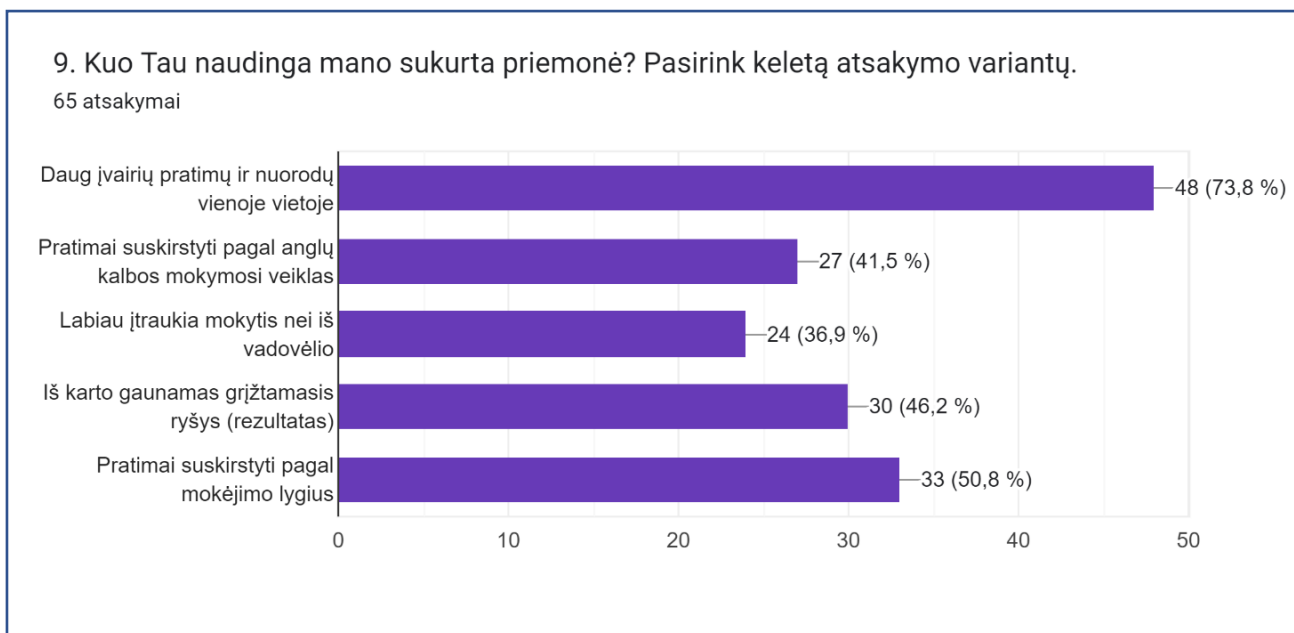

37 pav. Ar sukurta VMS padeda mokytis anglų kalbą

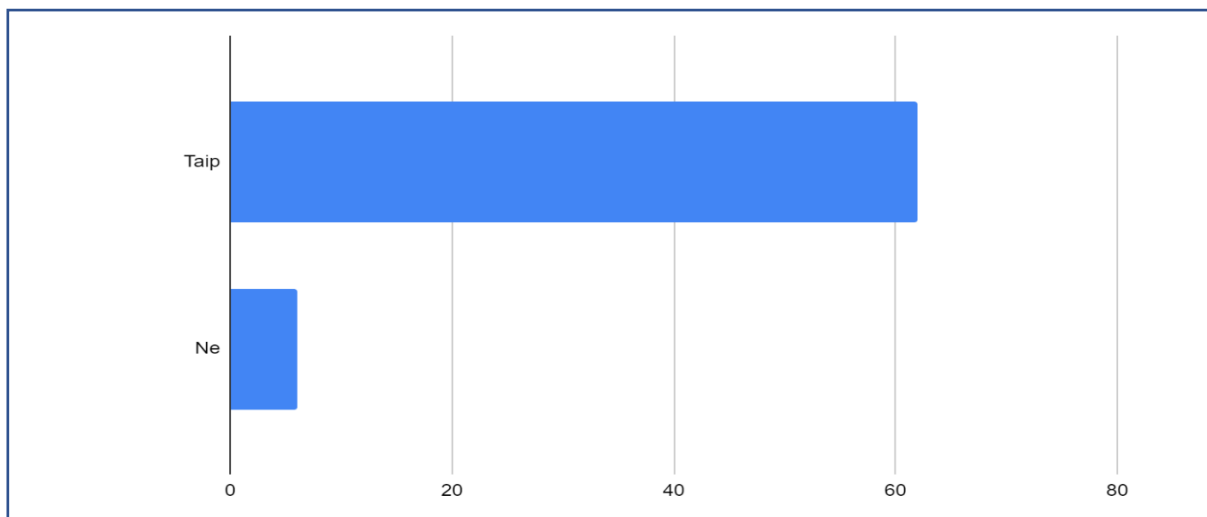
38 pav. Anglų kalbos tarpinis patikrinimas

Kitame klausime respondentai turėjo nurodyti kuo, jų nuomone, yra naudinga sukurta priemonė. 73.8 % nurodė, kad dėl daug įvairių pratimų ir nuorodų vienoje vietoje. 50.8 % teigia, kad naudinga, nes pratimai ir užduotys yra suskirstytos pagal mokėjimo lygius, o 41.5 % patinka, kad užduotys yra suskirstytos pagal anglų kalbos mokymosi veiklas. Taip pat besimokančiųjų (46.2 %) dėmesį patraukė tai, kad atlikus užduotis iš karto gaunamas grįžtamasis ryšys bei toks mokymasis įtraukia labiau nei naudojant vadovėlius(36.9 %) (žr. 39 pav.).

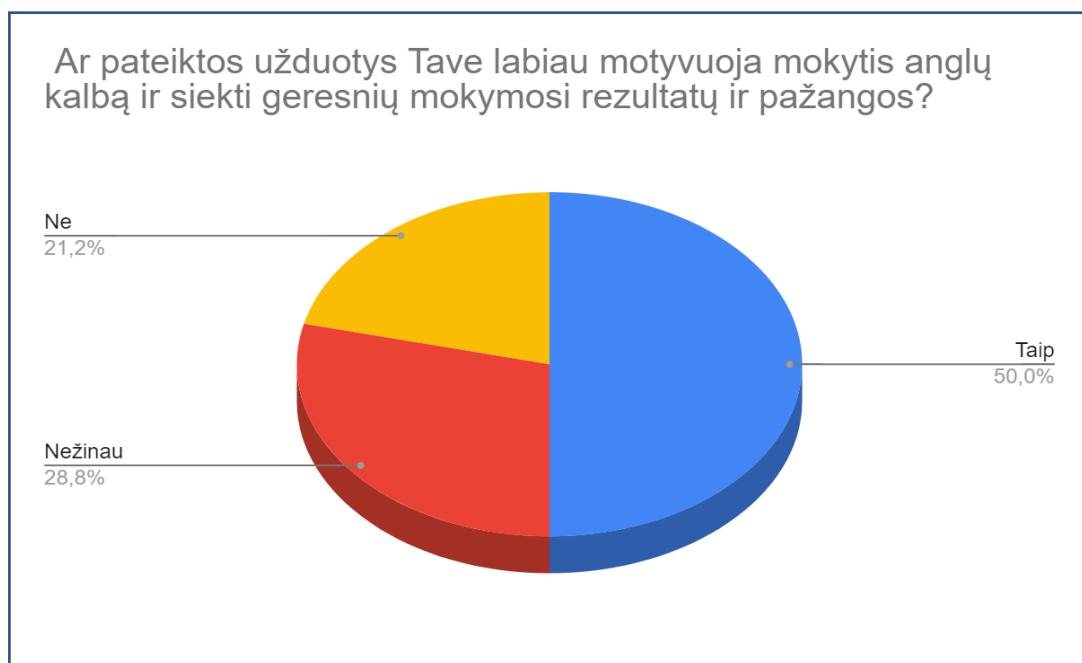

39 pav. Sukurtos priemonės nauda

90.9 % respondentų teigia, kad sukurta virtualioji mokymosi aplinka, kurią jie turėjo galimybę išbandyti yra patogi, lengvos navigacijos ir užduotys lengvai surandamos (žr. 40 pav.).

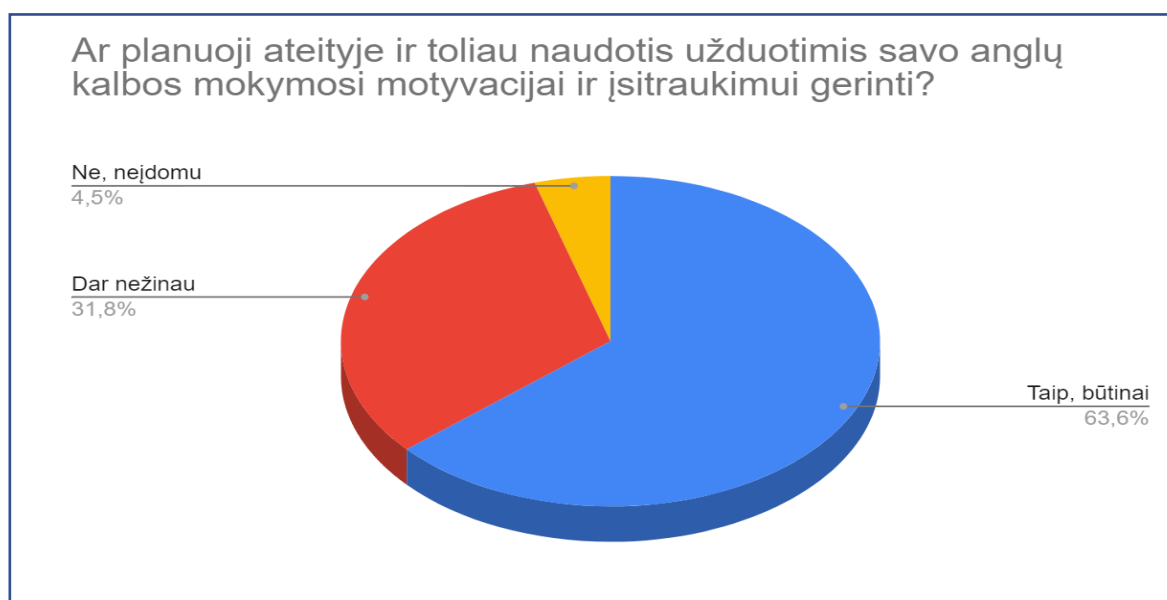

40 pav. VMA navigacija

41 pav. Mokymosi rezultatų gerinimas ir pažanga

41 paveiksle matome atsakymą į klausimą: ar pateiktos užduotys labiau motyvuoja mokytis anglų kalbą ir siekti geresnių rezultatų, 50 % atsakė taip, bet 21.8 % nežino, o 21.2 % mano, kad jų nemotyvuoja pateiktos užduotys daryti pažangą. 63.6 % planuoja naudotis užduotimis ir ateityje, 31.8 % dar neapsisprendė ar naudosis užduotimis savo motyvacijai ir įsitraukimo gerinimui (žr. 42 pav.).

42 pav. Priemonės panaudojimas ateityje

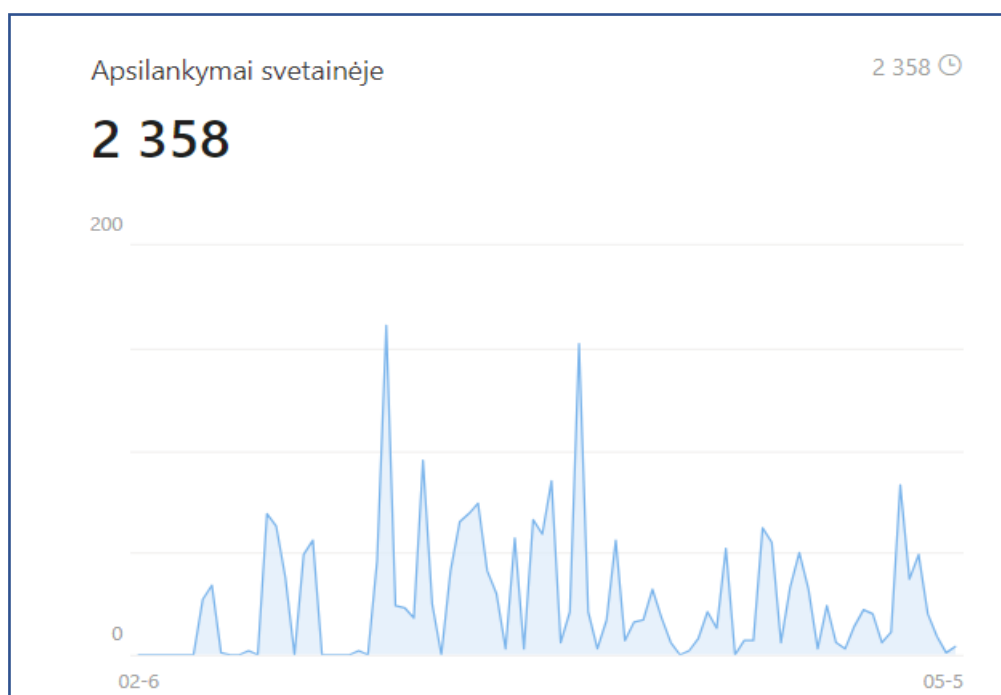
Paskutiniame atvirame klausime moksleivių buvo paprašyta pasiūlyti, kaip patobulinti svetainę. Džiugu, kad moksleiviams patinka sukurta priemonė ir esminių pastebėjimų neturi. Kaip kurie atsakė, kad viskas yra gerai ir naudinga, o trūkumų nėra. Iš pasiūlymų sukurtos svetainės tobulinimui būtų galima išskirti šiuos:

- ✚ Pridėti įvairesnių skaitymo ir žodyno lavinimo užduočių.

- ✚ Įvesti „paieškos“ mygtuką.
- ✚ Pridėti kalbėjimo užduočių su virtualiuoju asmeniu.

Apibendrinant galima teigti, kad mokiniai palankiai vertina sukurta priemonę. Besimokantieji teigia, kad navigacija yra aiški. Priemonė yra naudinga dėl užduočių įvairovės, pratimų paskirstymo pagal kalbinių veiklų lygius bei gaunamo atgalinio ryšio. Mokinių mokymosi motyvacijos gerinimo rodiklis, tai ne tik pažymių pagerėjimas, bet vienas iš svarbių rodiklių yra psichologinė aplinka ir jų emocinė būsena pamokų metu. Pagal besimokančiųjų atsakymus matome, kad anglų kalbos pamokose jie jaučiasi gerai, todėl tai užtikrina jų geresnę motyvaciją pažangai siekti. Taip pat, daugiau nei pusė respondentų teigia, kad jiems gerai sekasi anglų kalbos pamokose. Kaip besimokančiajam sekasi mokytis ir jis supranta pateikiamą medžiagą, tai skatina mokytis ir išsikelti sau naujus tikslus. Daugeliui mokinių pateikta priemonė padeda mokytis anglų kalbos ir siekti geresnių rezultatų. Taip pat motyvuoja ir gerina įsitraukimą į kalbos mokymosi procesą. Moksleivių anglų kalbos mokymosi motyvacijos pagerėjimą pagal sukurta sistemą rodo dalyvavimo aktyvumas. Per 90 d. svetainėje apsilankė virš 2000 svečių (žr. 43 pav.).

43 pav. Apsilankymų svetainėje skaičius

5.3. Skyriaus išvados

1. Atliktas tyrimas, kurio tikslas nustatyti ar sukurta priemonė yra tinkama anglų kalbos mokymosi motyvacijos gerinimui. Tyrime dalyvavo Vilniaus J.I. Kraševskio 65 I-IV gimnazinių klasių moksleiviai.
2. Besimokantieji virtualią mokymosi priemonę įvertino teigiamai. Pagal rekomendacijas atliko kalbos lygio nustatymo testą. Mokiniais patinka anglų kalba ir jie jaučiasi psichologiškai saugūs pamokos metu. Apklauso analizė leidžia prieiti išvados, kad priemonė yra naudinga dėl užduočių įvairovės bei jų suskirstymo pagal kabinių veiklų lygius. Priemonė motyvuoja mokytis, siekti aukštesnių mokymosi rezultatų bei įtraukia labiau į mokymosi procesą.
3. Pagal mokinių pastebėjimus dėl svetainės tobulinimo bus atsižvelgta ir patobulinta.

Išvados

1. Apžvelgus literatūrą paaiškėjo, kad įsitraukimas ir motyvacija mokytis – vienas iš svarbiausių veiksnių užsienio kalbos mokymesi. Motyvaciją mokytis skatina mokymo metodai, užduotys, tekstas ir testas. Mokytojas – vienas iš pagrindinių motyvuojančių veiksnių, todėl šiuolaikinio mokytojo iššūkis sukurti jaukią atmosferą bei parinkti įtraukiančias užduotis ir mokymąsi paversti įtraukioju. Išanalizavus probleminę sritį, paaiškėjo, kad moksleiviams trūksta motyvacijos mokytis anglų kalbos, nes pamokos yra neįdomios, mokytojai mažai naudoja IT priemonių, todėl mokymasis yra neįtraukus. Pradėjus pamokose naudoti IT priemones, kurios bus lengvai prieinamos anglų kalbos mokymuisi skirtoje aplinkoje, pamokos taptų įdomesnės bei pagerėtų motyvacija ir mokymosi rezultatai.

2. Apžvelgus informacinių technologijų taikymo kalbos mokymosi motyvacijai kelti galimybes matome, kad IT ir daugialypės terpės (vaizdo konferencijos, tinklalapiai, interaktyvios programėlės, vaizdo įrašai) naudingos priemonės kalbiniam įgūdžiams lavinti bei kultūriniai pasaulėžiūrai plėsti užsienio kalbų mokymesi. Išanalizavus anglų kalbos mokėjimo lygius pagal Europos kalbų aplanką, anglų kalbos lygio nustatymas gali turėti įtakos motyvacijai, nes pagal savo žinias besimokantysis gali dirbti pagal kalbines veiklas ir tokiu būdu kelti mokymosi motyvaciją. Vaizdo įrašai, tinklalapiai, vaizdo konferencijos bei interaktyvios programėlės – ne tik palengvina mokytojo darbą, bet ir įtraukia ir gerina mokinių susidomėjimą ir motyvaciją.

3. Sudaryta anglų kalbos įsitraukimo ir motyvacijos gerinimo sistema padarys pamokas įdomesnes ir labiau įtraukiančias, nes besimokantysis atliks lygio nustatymo testą ir pagal jo rezultatus rinksis užduotis pagal savo gebėjimus, lavindamas anglų kalbos žinias pagal visas kalbines veiklas: skaitymas, klausimas, kalbėjimas, rašymas, taip pat žodyno ir gramatikos užduotys, o esant poreikiui gali konsultuotis su mokytoju sinchroniniu arba asinchroniniu būdu. Užduočių įvairovė ir jų pateikimas įvairiais formatais (nuorodos į tinklalapius ir programėles, PowerPoint pateiktys, vaizdo įrašai) bei gaunamas grįžtamasis ryšys motyvuos siekti aukštesnės mokymosi pažangos ir geresnių rezultatų.

4. Išanalizavus dalyvių poreikius buvo nustatyta, kad norint gerinti anglų kalbos mokymosi įsitraukimą ir motyvaciją, būtina turėti aplinką, kuri leistų kelti ir teikti turinį įvairiomis formomis ir formatais bei suteiktų galimybę gauti grįžtamąjį ryšį, todėl buvo nustatyta, kad geriausiai tinka *MS SharePoint*. Anglų kalbos motyvacijos mokytis gerinimo sistema buvo sukurta atsižvelgiant į VMA keliamus reikalavimus. Ji atspindi administravimo, turinio kūrimo, bendravimo, bendradarbiavimo, bei vertinimo ir įsivertinimo principus. Ši svetainė susideda iš devynių dalių, kuriose yra skirtingi mokymo ir vertinimo įrankiai: lygio nustatymo testai, kalbėjimo, skaitymo, klausymo, rašymo užduotys, gramatikos ir žodyno medžiaga. Be to, yra prieinamos gramatikos taisyklės, testai ir naudingi ištekliai egzaminų pasiruošimui. Ši aplinka apima 18 skirtingų svetainės puslapių ir teikia prieigą prie 71 mokomosios medžiagos išteklių.

5. Atliktas tyrimas, kurio tikslas – įvertinti, ar sukurta sistema yra tinkama priemonė anglų kalbos mokymosi motyvacijai skatinti. Tyrime dalyvavo 66 Vilniaus J.I. Kraševskio I-IV gimnazijos mokiniai. Dalyviai teigiamai įvertino virtualią mokymosi priemonę. Analizė parodė, kad priemonė yra naudinga dėl užduočių įvairovės ir jų pritaikymo pagal mokymosi lygius. Įtraukios užduotys, pradinio lygio nustatymas bei tinkamas užduočių parinkimas skatina mokinius siekti aukštesnių rezultatų bei aktyviau dalyvauti mokymosi procese. 66.7 % teigia, kad sukurta priemonė padeda mokytis ir gerinti mokymosi rezultatus.

Literatūros sąrašas

1. MAČIANSKIENĖ, Nemira. Užsienio kalbų mokymosi strategijos. *Kaunas: VDU*, 2004. [žiūrėta 2022 m. spalio 23d.]. Prieiga per internetą: http://www.elibrary.lt/resursai/Leidiniai/Mokslotyros_institutas/Liekis/Ak_Edukologija/Edukologija_17.pdf
2. KALBOS, GIMTOSIOS, et al. Bendrosios programos ir išsilavinimo standartai. [žiūrėta 2022m. spalio 23d.]. Prieiga per internetą: http://elibrary.lt/resursai/LR_ministerijos/SMM/4Kalbos.pdf
3. OROUJLOU, Nasser; VAHEDI, Majid. Motivation, attitude, and language learning. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2011, 29: 994-1000. [žiūrėta 2022m. spalio 25d.]. Prieiga per internetą: <https://reader.elsevier.com/reader/sd/pii/S1877042811027947?token=A3BE4CDA1ABFF8987726EA40B095C0F298414DB92E0829A8B503ECB7FDE2CD856AFB0F85547E383E54FEFE2FEBD D1390&originRegion=eu-west-1&originCreation=20221025121003>
4. ALIZADEH, Mitra. The impact of motivation on English language learning. *International Journal of Research in English Education*, 2016, 1.1: 11-15. [žiūrėta 2022m. spalio 23d.]. Prieiga per internetą: https://ijreeonline.com/browse.php?a_id=23&sid=1&slc_lang=en
5. KONG, Yuan. A brief discussion on motivation and ways to motivate students in English language learning. *International Education Studies*, 2009, 2.2: 145-149. [žiūrėta 2022m. spalio 22d.]. Prieiga per internetą: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1065695.pdf>
6. GUDONIENĖ, Daina; RUTKAUSKIENĖ, Danguolė; LAURAITIS, Andrius. Pažangių mokymosi technologijų naudojimas ugdymo procese. *Information & Media*, 2013, 66: 96-107. [žiūrėta 2022m. spalio 22d.]. Prieiga per internetą: <https://www.zurnalai.vu.lt/IM/article/view/2064/1291>
7. POLÁKOVÁ, Petra; KLÍMOVÁ, Blanka. Mobile technology and Generation Z in the English language classroom—A preliminary study. *Education Sciences*, 2019, 9.3: 203. [žiūrėta 2022m. lapkričio 12 d.]. Prieiga per internetą: <https://www.mdpi.com/2227-7102/9/3/203>
8. AHMADI, Dr; REZA, Mohammad. The use of technology in English language learning: A literature review. *International Journal of Research in English Education*, 2018, 3.2: 115-125. [žiūrėta 2022m. spalio 24d.]. Prieiga per internetą: <http://ijreeonline.com/article-1-120-en.pdf>
9. VIDURINIO UGDYMO KALBŲ UGDYMO PROGRAMA. [žiūrėta 2022m. lapkričio 2 d.]. Prieiga per internetą: https://duomenys.ugdome.lt/saugykla/bp/2016/vidurinis/Kalbos_2_priedas.pdf
10. PAGRINDINIO UGDYMO KALBŲ UGDYMO BENDROJI PROGRAMA. [žiūrėta 2022m. lapkričio 5 d.]. Prieiga per internetą: https://duomenys.ugdome.lt/saugykla/bp/2016/pagrindinis/3_Kalbos.pdf
11. SAEED, Sitwat; ZYNGIER, David. How motivation influences student engagement: A qualitative case study. *Journal of Education and Learning*, 2012, 1.2: 252-267. [žiūrėta 2024m. gegužės 12 d.]. Prieiga per internetą: <https://eric.ed.gov/?id=EJ1081372>
12. TARPTAUTINIŲ ŽODŽIŲ ŽODYNAS. [žiūrėta 202-10-20]. Prieiga per internetą: <https://tzz.lt/m/motyvacija/>
13. SHAN, Yiming, et al. Whether successful language learners require intrinsic motivation. *Open Journal of Modern Linguistics*, 2020, 10.05: 549. [žiūrėta 2022m. spalio 31d.]. Prieiga per internetą: https://www.scirp.org/html/71640996_103611.htm?pagespeed=noscript

14. SARANRAJ, Loganathan; SHAHILA, Zafar. Motivation in second language learning—a retrospect. *International Interdisciplinary Research Journal*, 2016, 4.1: 7-13. [žiūrėta 2022m. spalio 22d.]. Prieiga per internetą: https://www.researchgate.net/profile/Saranraj-Loganathan/publication/291790630_Motivation_in_Second_Language_Learning_-_A_Retrospect/links/56a5f33808ae1b65113464f0/Motivation-in-Second-Language-Learning-A-Retrospect.pdf
15. RENANDYA, Willy A. Current beliefs in ELT and their implications for language teaching. In: Plenary Paper presented at English Education, UNS International TEFL Conference, Solo, Indonesia. 2013. [žiūrėta 2022m. spalio 30d.]. Prieiga per internetą: [https://www.academia.edu/download/31273845/Current_Beliefs_in_ELT_and_their_implications_-_UNS_Solo_\(May_2013\).pdf](https://www.academia.edu/download/31273845/Current_Beliefs_in_ELT_and_their_implications_-_UNS_Solo_(May_2013).pdf)
16. JOHNSON, Davion. The Role of Teachers in Motivating Students to Learn. *BU Journal of Graduate studies in education*, 2017, 9.1: 46-49. [žiūrėta 2022m. spalio 26d.]. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1230415.pdf>
17. OROUJLOU, Nasser; VAHEDI, Majid. Motivation, attitude, and language learning. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2011, 29: 994-1000. [žiūrėta 2022m. spalio 30d.]. Prieiga per internetą: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042811027947>
18. KHANSIR, Ali Akbar; DEHKORDI, Fatemeh Ghani; MIRZAEI, Mostafa. Learning Strategies and English Language Teaching. *Theory and Practice in Language Studies*, 2021, 11.6: 734-741. [žiūrėta 2022m. lapkričio 2d.]. Prieiga per internetą: <https://tpls.academypublication.com/index.php/tpls/article/view/964>
19. SHYAMLEE, Solanki D.; PHIL, Muhammad. Use of technology in English language teaching and learning: An analysis. In: *International Conference on Language, Medias and Culture*. 2012. p. 150-156. [žiūrėta 2022m. spalio 25d.]. Prieiga per internetą: https://www.academia.edu/download/52965297/1_Use_of_Technology_in_English_Language_Teaching_and_Learning.pdf
20. BENDROJO UGDYMO TURINIO ATNAUJINIMAS. [žiūrėta 2022m. lapkričio 12 d.]. Prieiga per internetą: <https://www.mokykla2030.lt/kompetenciju-raidos-apraso-rengeju-medziaga/>
21. MADEJ, Paweł. Nowe Technologie w nauczaniu języków obcych 1. Wstęp. [žiūrėta 2022m. lapkričio 2 d.]. Prieiga per internetą: <https://lingwistyka.edu.pl/wp-content/uploads/2016/10/Nowe.Technologie.wnauczaniu.jezykow.obcych.doc>
22. OWEIS, Thelal Iqab. Effects of using a blended learning method on students' achievement and motivation to learn English in Jordan: A pilot case study. *Education research international*, 2018, 2018. [žiūrėta 2022m. lapkričio 2 d.]. Prieiga per internetą: <https://www.hindawi.com/journals/edri/2018/7425924/>
23. CHAPELLE, Carol. English language learning and technology. 2003. [žiūrėta 2022m. lapkričio 2d.]. Prieiga per internetą: <https://www.jbeplatform.com/docserver/fulltext/9789027295958.pdf?expires=1608907230&id=id&accname=guest&checksum=3474AD6A5890A6376926F4A1C18D2A31>
24. LISINSKIENĖ, Ingrida; KUBILIŪNAS, Ramūnas. Anglų kalbos mokymo nuotoliniu būdu metodika ir jos taikymas. *Vilnius University Open Series*, 2021, 53-63. [žiūrėta 2022m. lapkričio 2 d.]. Prieiga per internetą: <https://www.zurnalai.vu.lt/open-series/article/view/24031>

25. VAN, Lam Kieu, et al. The effectiveness of using technology in learning English. *AsiaCALL Online Journal*, 2021, 12.2: 24-40.b [žiūrėta 2022m. lapkričio 2 d.]. Prieiga per internetą: <https://asiacall.info/acoj/index.php/journal/article/view/26>
26. ZHEN, Zhang. The use of multimedia in English teaching. *US-China Foreign Language*, 2016, 14.3: 182-189. [žiūrėta 2022m. lapkričio 3 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.davidpublisher.com/Public/uploads/Contribute/56ef6fae3626c.pdf>
27. DAVIES, Graham. CALL (computer assisted language learning). *Режим доступа: http://www.llas.ac.uk/resources/gpg/61*, 2016. [žiūrėta 2022m. lapkričio 13 d.]. Prieiga per internetą: <https://webarchive.southampton.ac.uk/www.llas.ac.uk/resources/gpg/61.html>
28. GUAN, Nan; SONG, Jianxi; LI, Dongmei. On the advantages of computer multimedia-aided English teaching. *Procedia computer science*, 2018, 131: 727-732. [žiūrėta 2022m. lapkričio 3 d.]. Prieiga per internetą: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877050918306975/pdf?md5=90bc943365508b77759313cf56a54b80&pid=1-s2.0-S1877050918306975-main.pdf>
29. RUBIO-TORRES, Rocío. THE POTENTIAL OF ENGLISH LANGUAGE TEACHING THROUGH ICT. 2019. [žiūrėta 2022m. lapkričio 2 d.]. Prieiga per internetą: <https://tauja.ujaen.es/handle/10953.1/11626>
30. WIGFIELD, Allan; GUTHRIE, John T. Engagement and motivation in reading. *Handbook of reading research*, 2000, 3.2000: 406. .
31. KUMAR, Tribhuvan, et al. Analyzing multimedia tools and language teaching. *Linguistics and Culture Review*, 2021, 5.S1: 331-341. [žiūrėta 2022m. lapkričio 6 d.]. Prieiga per internetą: <https://lingcure.org/index.php/journal/article/view/1400>
32. An, F., Xi, L., & Yu, J. (2024). The relationship between technology acceptance and self-regulated learning: the mediation roles of intrinsic motivation and learning engagement. *Education and Information Technologies*, 29(3), 2605-2623. [žiūrėta 2024m. gegužės 15 d.]. Prieiga per internetą: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10639-023-11959-3>
33. BENDROJO UGDYMO BENDRŪJŲ PROGRAMŲ ATNAUJINIMAS. [žiūrėta 2023m. birželio 12 d.]. Prieiga per internetą: <https://www.emokykla.lt/bendrosios-programos/visos-bendrosios-programos/29?st=2&res=3&ach-1=5#collapse-simple-tL3B-6c1r-6A36>
34. COMMON EUROPEAN FRAMEWORK OF REFERENCE FOR LANGUAGES. [žiūrėta 2023m. birželio 12 d.]. Prieiga per internetą: <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/home>
35. CHHABRA, P. Use of E-Learning tools in teaching English. *International Journal of Computing & Business Research*, 2012,3, 2229-6166. [žiūrėta 2024m. sausio 15 d.]. Prieiga per internetą: <https://researchmanuscripts.com/isociety2012/9.pdf>
36. ALTINER, C., Perceptions of undergraduate students about synchronous video conference-based English courses. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2015, 199, 627-633. [žiūrėta 2024m. sausio 15 d.]. Prieiga per internetą: <https://pdf.sciencedirectassets.com/277811/1-s2.0-S1877042815X00371/1-s2.0-S187704281504608X/main.pdf?X-Amz-Security>
37. BAGDONAS, Algimantas; JANKAUSKIENĖ, Irena. Užsienio kalbų mokymosi poreikiai ir motyvacija. *Mokslo taikomieji tyrimai Lietuvos kolegijose*, 2017, 13: 77-85. [žiūrėta 2024m. balandžio 15 d.]. Prieiga per internetą: <https://ojs.kaunokolegija.lt/index.php/mttlk/article/view/205>

38. TARGAMADŽĖ, Aleksandras. „Virtualus mokymasis, teorija ir praktika“, 2020, Kaunas, VitaeLitera

Priedai

1 priedas. Anketa mokiniams

Klausimynas: *Anglų kalbos mokymąsi motyvuojantys veiksniai.*

Klausimai

1. *Tavo lytis*

- Vyras
- Moteris

2. *Kiek tau metų?*

- 15
- 16

3. *Ar tau patinka mokytis anglų kalbą?*

- Patinka
- Nelabai
- Nepatinka

4. *Ar ne pamokos metu mokaisi anglų kalbos (kas nesusiję su pamokos tema)*

- Taip, dažnai
- Retai
- Ne

5. *Kas Tave skatina mokytis anglų kalbos?*

Eil.nr.	Paskatos	Daug lemia	Nedaug lemia	Visai nelemia	Nežinau
1.	Tėvai nori, kad mokyčiausi anglų k.				
2.	Tėvai domisi mano pasiekimais				
3.	Mokausi dėl aukštesnio įvertinimo mokykloje				
4.	Mokausi, nes suprantu filmų, dainų žodžius				
5.	Galiu bendrauti su draugais iš užsienio ir keliauti				
6.	Anglų kalba man sekasi geriau nei kiti dalykai				

7.	Noriu susieti ateitį su anglų k.(studijos, profesija, darbas)				
8.	Man patinka interaktyvios programėlės (wardwall, kahoot, liveworksheets)				

6. Pageidaujama veikla, skatinanti mokytis anglų kalbą?

	Veikla	Visiškai sutinku	Ko gero sutinku	Ko gero nesutinku	Visiškai nesutinku
1.	Įdomios, vaizduotės ir kūrybiškumo reikalaujančios užduotys				
2.	Man patinka kalbėjimo užduotys porose ar grupėse				
3.	Man patinka dialogo pokalbiai ar vaidinimai				
4.	Mėgstu kaip naudojame daugialypes terpes (Digi book garsui ir vaizdui perteikti)				
5.	Mokantis man patinka žaisti interaktyvius žaidimus				
6.	Man patinka mokytis kalbos per informacines technologijas				

2 priedas. Anketa mokytojams

Klausimynas: Mokytojų nuotolinio mokymosi paramos poreikiai.

Klausimai

1. *Kokio dalyko mokytojas esate?*

- Kalbų
- Tikslųjų mokslų
- Socialinių mokslų

2. *Ar susidūrėte su problemomis nuotolinio mokymo (toliau NM) metu ?*

- Taip
- Ne

3. *Ar žinote kur kreiptis pagalbos susidūrus su neaiškumais ir problemomis NM proceso metu?*

- Taip
- Ne

4. *Pažymėkite su kokiais sunkumais susidūrėte NM metu? (Pažymėkite iki 5 variantų)*

- Laiko valdymas ir organizavimas
- Padidėjęs darbo krūvis ir įtampa, streso valdymas
- Skaitmeninės kompetencijos trūkumas
- NM turinio parengimas
- Mokymo medžiagos pritaikymas nuotoliniam mokymui
- Mokinių susidomėjimo ir motyvacijos išlaikymas
- Mokinių pažangos vertinimas
- Sunkumų nepatyrė

5. *Kokios paramos (pagalbos) norėtumėte NM procese?*

3 priedas. Anketa mokiniams.

Klausimynas: Motyvacijos mokytis anglų kalbą gerinimas taikant informacines technologijas.

Sveiki, esu KTU magistro studijų programos Nuotolinio mokymosi informacinės technologijos II kurso studentė.

Prašau įvertinti virtualiąją mokymosi aplinką, skirta anglų kalbos mokymosi motyvacijai gerinti. Anketa anoniminė, surinkti duomenys bus naudojami tik moksliniais tikslais.

Ačiū.

Klausimai

1. Tavo amžius?

2. Kokioje klasėje mokaisi? (nurodyk tik G1,G2,G3,G4)

3. Ar jautiesi psichologiškai saugus anglų kalbos pamokose?

- Taip
- Ne
- Nežinau

4. Kaip Tau sekasi anglų kalba?

- Puikiai
- Gerai
- Pakankamai gerai
- Susiduriu su sunkumais
- Labai prastai

5. Prieš dirbdamas ties užduotimis pagal visas kalbines veiklas ar atlikai **lygio nustatymo testą**?

- Taip
- Ne

6. Kokios užduotys pagal visas kalbines veiklas Tau sekasi sunkiausiai?

- Klausymo užduotys
- Skaitymo užduotys
- Kalbėjimo užduotys
- Rašymo užduotys
- Žodyno plėtojimo užduotys
- Gramatikos užduotys

7. Ar mano sukurta virtuali mokymosi aplinka (toliau VMA) tau padeda mokytis anglų kalbą ir gerinti rezultatus?

- Taip

- Ne
- Nežinau

8. *Ar pateiktos užduotys tau padėjo pasiruošti anglų kalbos tarpiniam patikrinimui? (Atsako tik G3 klasių mokiniai)*

- Taip
- Ne
- Nežinau

9. *Kuo Tau naudinga mano sukurta priemonė? Pasirink keletą atsakymo variantų.*

- Daug įvairių pratimų ir nuorodų vienoje vietoje
- Pratimai suskirstyti pagal anglų kalbos mokymosi veiklas
- Labiau įtraukia mokytis nei iš vadovėlio
- Iš karto gaunamas grįžtamasis ryšys (rezultatas)
- Pratimai suskirstyti pagal mokėjimo lygius

10. *Ar pateiktos užduotys Tave labiau motyvuoja mokytis anglų kalbą ir siekti geresnių mokymosi rezultatų ir pažangos?*

- Taip
- Ne
- Nežinau

11. *Ar mano sukurta VMA turi patogią navigaciją ir tau lengva surasti užduotis pagal pasirinktas veiklas?*

- Taip
- Ne

12. *Ar planuoji ateityje ir toliau naudotis užduotimis savo anglų kalbos mokymosi motyvacijai ir įsitraukimui gerinti?*

- Taip, būtinai
- Ne, neįdomu
- Dar nežinau

13. *Padėk man tobulėti. Tavo pasiūlymai kaip galėčiau patobulinti savo tinklalapį?*

4 priedas. Diegimo aktas

VILNIAUS JUZEFO IGNACIJAUŠ KRAŠEVSKIO GIMNAZIJA

Savivaldybės biudžetinė įstaiga, Ruginėlių g. 15, 11109 Vilnius, tel./faks. (8 5) 267 15 27, el.paštas: rastine@krasevskio.vilnius.lm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 190007878

Kauno technologijos universiteto

2024-04-30 Nr. ILD-31

Vadovui

PAŽYMA

Pažymime, kad Vilniaus Juzefo Ignacijaus Kraševskio gimnazijos anglų kalbos vyresnioji mokytoja Božena Vincaitienė parengė „Anglų kalbos mokymosi motyvacijos gerinimas taikant informacines technologijas“ sistemą, realizuotą Microsoft SharePoint svetainėje.

Mokytoja skatina mokinius naudotis sukurta sistema.

Direktorei

Gelena Juchnevič